

Ευρώπη-φρούριο κατά προσφύγων

Μπίζνες, κέρδη και
θάνατος στα σύνορα

> σελ. 12-13

Πιο εύκολες
φυλακίσεις με
τον νέο Ποινικό
Κώδικα

> σελ. 16

Το ερώτημα
του «λαϊκού»
στο τραγούδι
και στη ζωή

> σελ. 21

► Εφημερίδα της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής Αριστεράς

► www.prin.gr € 2

ΠΡΙΝ

► ΣΑΒΒΑΤΟ 30 - ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΕΤΟΣ 33° ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1.648

Το μέλλον ανήκει στην πάλη των λαών

Κορονοϊός: συστάσεις αντί για προσλήψεις

Διαδίδεται ξανά ο κορονοϊός, με τη νέα του παραλλαγή, που είναι πολύ μεταδοτική. Στα δημόσια νοσοκομεία επικρατεί το αδιαχώρητο, καθώς ο κορονοϊός συνυπάρχει με τη γρίπη και τις ιογενείς λοιμώξεις. Οι αρμόδιες αρχές απαντούν με «αυστηρή σύσταση» για χρήση μάσκας στους χώρους συνεύρεσης, ενώ η κυβέρνηση δεν προχωρά σε προσλήψεις υγειονομικού προσωπικού ώστε να αντιμετωπιστούν οι δύσκολες μέρες που έρχονται. Ιδίως στα παιδιατρικά νοσοκομεία, η αναμονή στα «Επείγοντα» φτάνει έως και τις 7,5 ώρες, ενώ οι γιατροί εξετάζουν μέχρι και 100 ασθενείς την ημέρα! Σε αυτή την εκρηκτική κατάσταση έρχονται να προστεθούν οι ελλείψεις σε αντιβιοτικά και σκευάσματα για την αντιμετώπιση των ιώσεων. Το ΕΣΥ υποβαθμίζεται για χάρη των ιδιωτικών-αρπακτικών.

Αριστερά

Δέκα θέσεις για ΕΕ και ευρωεκλογές

Η ΕΕ είναι το στρατηγείο της αντιλαϊκής επίθεσης. Κάλεσμα συσπείρωσης της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς σε γραμμή απειθαρχίας-ρήξης-αποδέσμευσης από την ΕΕ. >>> σελ. 7

editorial

Αιμιλία Καραλή

«Θα πιάσουμε τον κομμουνισμό από την αρχή»

Κάθε φορά, στην αλλαγή του χρόνου ο νους ταξιδεύει. Όνειρα, ανάγκες, επιθυμίες και «πρέπει». Νέα χρονιά, νέα καθήκοντα. Είναι ένα ερώτημα, βέβαια, πώς μπορείς να ονειρευτείς και να σχεδιάσεις δρόμους ανατροπής με τόση βαρβαρότητα, τόσο κυνισμό, τόσο καπιταλισμό γύρω σου και με έναν συσχετισμό δυνάμεων που μοιάζει ασήκωτος. Κι όμως, η εποχή μας σφραγίζεται από την πιο προκλητική αντίθεση των δυνατοτήτων του κόσμου της εργασίας και της χειραφέτησης και των ακραία καταπιεστικών συνθηκών που έχει επιβάλει το κεφάλαιο.

Αν κάτι μας έμαθαν τα τελευταία χρόνια, είναι πως μόνο εάν αγωνιστούμε για την ανατροπή μπορούμε να ανασάνουμε και τελικά να ζήσουμε ελεύθερα. Αλλά έχει έρθει η ώρα να φέρουμε τα πάνω-κάτω, όχι μόνο του συστήματος, μα και του κινήματος. Να πάμε αλλιώς. Να σπάσουμε τα τείχη που ορίζουν ως τέλος του κοινωνικού ορίζοντα τον καπιταλισμό, με τις όποιες παραλλαγές του. Ας σηκώσουμε το βλέμμα, ας ριζούμε τους μακρινούς προβολείς για να δούμε τον στόχο και τον δρόμο. Τη στρατηγική επιδίωξη της καθολικής κοινωνικής απελευθέρωσης και την επαναστατική τακτική της αντικαπιταλιστικής ανατροπής, με τις καμπές, τα πισωγυρίσματα, τις εφόδους και το επαναστατικό άλμα. Πατάμε γερά στη γη, είμαστε τμήμα των καταπιεσμένων που λιώνουν, συμβιβάζονται και ξεγελούνται, αλλά θέλουμε να τραβάμε μπροστά. Όχι με μια χιλιαστική πίστη, αλλά με τις νέες δυνατότητες της εργατικής τάξης. Έτσι υποδεχόμαστε το 2024:

«Είπα να σας μιλήσω σε χρόνο μέλλοντα / Θα διαπράξω νοσταλγία που δεν είναι ο προθάλαμος θανάτου / αλλά το κόκκινο της ζωής που αφηνιάζει / Θα πιάσουμε τον κομμουνισμό από την αρχή / κανείς δεν θα είναι ο κανένας όταν γίνουμε ένα / Δεν ξέρω εάν θα έχουμε, αλλά θα είμαστε / με μονάδα μέτρησης τον έρωτα / χρόνος χαμένος δεν υπάρχει» (Κίμων Ρηγόπουλος).

Είναι αλήθεια παράλογο να αγωνίζεται ένας άνθρωπος σήμερα για μια ζωή που δεν θα σηματοδοτεί τη δική του ευπορία αλλά μια ζωή αξιοβίωτη για όλους τους ανθρώπους, για μια κοινωνία ελεύθερων ανθρώπων; Πώς πάμε από το εγώ στο εμείς και από το όνειρο στην πράξη;

Να μην περάσουμε σαν όνειρο, να γίνουμε αλήθεια...

Πριν αρκετά χρόνια, ο Άκης Πάνου είχε γράψει το τραγούδι «Τα όνειρα που χτίζονται». Όσα μένουν μόνο στη σκέψη, τα σβήνει η ζωή. Όσα αντέχουν στον χρόνο, υφαίνονται με πόνο, χωρίς αναπνοή. Είναι εκείνα που καθημερινά μεγαλώνουν τη μικρή ζωή μας, γλυκαίνουν τον σκληρό αγώνα κι αφήνουν το αποτύπωμά μας στη ζωή ετούτη: «Και παλεύεις, πεθαίνεις, περνάς· μα δεν είσαι νεκρός». Ακόμα κι όταν παύουμε να «είμαστε», «γινόμαστε» μέσα από τη μνήμη των άλλων, εκείνων που επηρεάσαμε με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.

Και δεν είναι λίγες οι φορές που όσο «είμαστε» –όσο ζούμε– αναρωτιόμαστε πολλοί αν πρέπει να «είμαστε» με τον τρόπο που γράφει ο Άκης Πάνου. Αν έχει νόημα –και τι νόημα έχει– να αγωνίζεται ένας άνθρωπος για μια ζωή που δεν θα σηματοδοτεί τη δική του ευπορία αλλά μια ζωή αξιοβίωτη για όλους τους ανθρώπους, για μια κοινωνία ελεύθερων ανθρώπων.

Λίγο πριν κλείσουν τα σχολεία για τις διακοπές των Χριστουγέννων, είχαμε μια συζήτηση στην τάξη γι' αυτό το θέμα με αφορμή ένα κείμενο για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ένας μαθητής χαρακτήρισε «παράλογο» το αίτημα του να μην υπάρχουν φτώχεια, πείνα, ανισότητες, πόλεμοι. Δεν υποστήριξε ότι είναι δύσκολο ή ακατόρθωτο, όπως άλλοι συμμαθητές του. Επέμενε ότι είναι παράλογο. Η συντριπτική πλειονότητα πάντως θεώρησε μάταιο και ουτοπικό το να αγωνίζεται κάποιος για τη συλλογική ευτυχία, αν και αναγνώριζε το πιθανό όφελός της. Μία, δε, μαθήτρια που όλη την ώρα έλυνε ασκήσεις χιμείας σημείωσε κυνικά: «Τι νόημα έχουν τέτοιες συζητήσεις; Θα μας

Όταν κάποιος διαπαιδαγωγείται συστηματικά στον μονόδρομο της ατομικής ευδοκίμησης δύσκολα θα δει το μέλλον διαφορετικά

βοηθήσουν να περάσουμε στις πανελλήνιες». Και μια άλλη της αντέτεινε: «Μόνο αυτές μπορούν να σε βοηθήσουν να περάσεις και στις πανελλήνιες».

Είναι κοινοτοπία να επαναλάβω ότι μια σχολική τάξη είναι μικρογραφία της κοινωνίας. Την ίδια στιγμή όμως είναι και μεγεθυντικός καθρέφτης της. Και αυτό που καθρεφτίζει, κυρίως, είναι μια ζωή κλειστών οριζόντων με βασικό μέλημα την ατομική ευδοκίμηση, χωρίς καν την υποψία ότι υπάρχει η δυνατότητα και κυρίως η ανάγκη για μια κοινωνία όπου το μόνο παράλογο θα είναι η παραβίαση των δικαιωμάτων των ανθρώπων. Αντανακλά ταυτοχρόνως την απουσία ουσιαστικής ιστορικής γνώσης, μιας και αυτή περιορίζεται στην (από-)μνημόνευση ορισμένων επετείων, αφορμή για ραστώνη ή «εθνική υπερηφάνεια». Η ιστορία των ανθρώπων και των λαών ως μια πορεία που δεν έφερε απλώς πολεμικές νίκες και ήττες αλλά που καθόρισε και την ανθρώπινη ιδιότητα καθ'αυτή, σπάνια αποτέλεσε αντικείμενο διερεύνησης. Οι τέχνες, οι ιδέες, η ανάπτυξη των επιστημών, η φιλοσοφία (οι

σκοποί, οι στόχοι, τα αποτελέσματα) αφορούν το μεγαλύτερο μέρος της σχολικής τάξης με τον ίδιο τρόπο που αφορούν και το αντίστοιχο της κοινωνίας: ελάχιστα.

Κι επειδή μελετήθηκαν με αυτόν τον τρόπο δεν μπορούν να ενταχθούν ως προωθητικά στοιχεία της καθημερινής ζωής, ως κίνητρα και αφορμές για σκέψη και πράξη ελευθερίας. Το παρόν επαναλαμβάνεται με τον ίδιο τρόπο: ανιαρό, αγχώδες, με λίγες εκλάμψεις δημιουργικότητας. Και όταν κάποιος διαπαιδαγωγείται συστηματικά έτσι, δεν μπορεί να δει το μέλλον διαφορετικά. Περιορίζεται από την περιπέτεια και κυρίαρχη κουλτούρα και δεν μπορεί να δει το μέλλον παρά μόνο με τους όρους και τα υλικά στοιχεία που αυτή του παρέχει. Προσπαθεί να «σωθεί» μόνος και –γιατί όχι– εναντίον των άλλων.

Ίσως και έτσι να μπορούν να εξηγηθούν στάσεις και συμπεριφορές υποταγής αλλά και ανυπακοής, μοιρολατρίας και πρωτοβουλίας, συμβιβασμών και ρήξεων την χρονιά που μας πέρασε. Το πρόσχημο για όσους και όσες επιμένουν πως υπάρχει η δυνατότητα να ανοίξει ο δρόμος για μια κοινωνία ελεύθερων και απελευθερωμένων ανθρώπων είναι αρνητικό. Και είναι χρόνια τώρα. Μπορεί να γίνουν τα πράγματα πιο δύσκολα, αλλά γνωρίζουμε από την ιστορία πως όλα τα ενδεχόμενα είναι πιθανά.

Γνωρίζουμε και από τον ήρωα του Θερβάντες «πως ακόμη κι αν δεν κατόρθωσε μεγάλα πράγματα, όμως έζησε επιχειρώντας τα». Κι όπως γράφει ο αγαπημένος Βρασίδης: «Ζούμε μόνο αν αληθεύουμε... Να μην περάσουμε σαν όνειρο, να γίνουμε αλήθεια». Έτσι συνανθρωπούμε. Έτσι συναπελευθερωθήκαμε. Κι απάει χρόνο να βρούμε τον «καιρό».

Είναί πολλά αυτά που θα μείνουν βαθιά χαραγμένα στη συλλογική μας μνήμη από το 2023. Τόσο βαθιά και συνάμα τόσο επώδυνα ώστε κάνουν να φαίνονται ασήμαντες και πολύ «λίγες» οι μικρές, σύντομες, ατομικές στιγμές που μπορεί καθένας και καθεμία από εμάς να αισθάνθηκε διαφορετικά και όμορφα. Τα περισσότερα, δε, θα συνεχίσουν να μας κυνηγούν και να μας πληγώνουν και τη νέα χρονιά, μιας και τίποτα δεν προμηνύει ότι οι αιτίες του κακού θα πάψουν πια να είναι εδώ ή ότι ο κόσμος μας θα γίνει καλύτερος και πιο ανθρώπινος.

Είναι το αίμα των χιλιάδων νεκρών παιδιών της Γάζας, τα οποία δολοφονεί καθημερινά το κράτος-Ηρώδης του Ισραήλ, με τη στήριξη της «πολιτισμένης» Δύσης, που μοιάζει να επιδιώκει να ξεκληρίσει και να σβήσει από προσώπου γης τον λαό της Παλαιστίνης. Μαζί τους, οι σπαραχτικές κραυγές των συνομήλικών τους που μένουν δίχως γονιούς, σπίτι και μέρος για να προστατευτούν, των μανάδων που βλέπουν τα σπλάχνα τους θα θάβονται κάτω από τις μπότες των εισβολέων και κατακτητών, των πατεράδων και αδερφών που ξαφνικά δεν έχουν οικογένειες και ζωή.

Είναι ο πόλεμος που μαίνεται στην Ουκρανία εδώ και πάνω από 22 μήνες, έχοντας κοστίσει ήδη τη ζωή σε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους, αφήνοντας ακόμη περισσότερους βαριά τραυματισμένους ή ανάπηρους και για πάντα τρομοκρατημένους. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία νέους, που έγιναν -καθ' ομολογία των ίδιων των διοικητών τους- κρέας για τα κανόνια σε ένα γεωπολιτικό και οικονομικό «ξεκαθάρισμα λογαριασμών» των ΗΠΑ, του ΝΑΤΟ και της ΕΕ με τη Ρωσία του Πούτιν, με το βλέμμα στην Κίνα του Σι. Με κοινό σκοπό την ηγεμονία σε έναν κόσμο που γίνεται ολοένα πιο σκληρός, κυνικός και απάνθρωπος όσο αλλάζει.

Είναι οι πρόσφυγες και οι μετανάστες που συνεχίζουν να αναζητούν καταβάνα αυτοκτονίας και να διασχίζουν ζώνες θανάτου, συχνά πουλώντας όλα τα υπάρχοντά τους προκειμένου να πληρώσουν το ταξίδι της απέλπιδας ελπίδας. Για να καταλήξουν, οι περισσότεροι από όσους τα καταφέρουν, στα τείχη που έχουν χτιστεί και τα στρατόπεδα συγκέντρωσης που έχουν κατασκευαστεί με στόχο να προστατεύσουν τα «φρούρια» της Ευρώπης και της Αμερικής.

Είναι ο πλανήτης που λιώνει βασανιστικά μέρα με τη μέρα, καθώς μετατρέπεται σε ένα απέραντο θερμοκήπιο. Καταδικασμένος να βλέπει τεράστιες εκτάσεις του να μετατρέπονται σταδιακά σε έρημες και ακατοίκητες ζώνες, την ίδια στιγμή που άλλες μένουν γυμνές απέναντι στα αρπακτικά, καθώς οι παγετώνες λιώνουν και αποκαλύπτουν τον επί χιλιετίες καλά φυλαγμένο πλούτο τους, τα οποία είναι έτοιμα να λεηλατήσουν.

Είναι η άνευ προηγουμένου ακρίβεια και κερδοσκοπία, που κάνουν τους φτωχούς ακόμη φτωχότερους και τους πεινασμένους μελλοθάνατους,

Ποιοι αν όχι εμείς, τότε αν όχι τώρα;

Πρόκληση

Γιώργος Παυλόπουλος

► Πολύ βαριά η «κληρονομιά» που αφήνει το 2023 για τη συλλογική μας συνείδηση. Κακοί οιωνοί για το 2024, εκτός εάν...

ενώ εξαυλώνουν τους μισθούς στις 15 και 20 κάθε μήνα, βυθίζοντας σε απόγνωση εκατομμύρια λαϊκά νοικοκυριά. Που έχουν μετατρέψει σε είδος πολυτελείας για τους πολλούς ακόμη και τον ελάχιστο ελεύθερο χρόνο που τους απομένει, αναγκάζοντας τους να τον συνθλίβουν αγνοώντας τον πόνο — την ώρα που άλλοι, οι πολύ λίγοι, γεμίζουν ασταμάτητα τσέπες, θυρίδες και θησαυροφυλάκια, σε ένα αδιάκοπο πάρτι με τον δικό μας πλούτο.

Είναι, εδώ στην Ελλάδα, το «γιατί» που πλανάται σαν φάντασμα πάνω από την κοιλάδα των Τεμπών και από ολόκληρη τη χώρα, καθώς χάθηκαν τό-

σες ψυχές, επειδή κάποιος επέλεξε να είναι συνένοχος σε ένα προμελετημένο έγκλημα και δεν πλήρωσαν γι' αυτό. Αλλά και το «πώς θα τα βγάλω τώρα πέρα» που δεν φεύγει από τα χείλη όσων είδαν τις ζωές τους να καταστρέφονται είτε από τα ορμητικά νερά είτε από τις αχόρταγες φλόγες, επειδή οι ίδιοι συνήθεις ύποπτοι αποφάσισαν πως είναι πολύ ακριβό, αν όχι αχρείαστο, να τους προστατεύσουν.

Είναι, στη γειτονική και δήθεν αντίπαλή μας Τουρκία, οι χιλιάδες άνθρωποι που είδαν τους δικούς τους να θάβονται μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα κάτω από τα ερείπια και το βιος τους να εξαφανίζεται. Αυτοί που πλήρωσαν πανάκριβα όχι τόσο τη μανία του Εγκέλαδου όσο ένα σύστημα εξουσίας και διαφθοράς που πλούτιζε επί δεκαετίες πουλώντας τους «σαπάκια», αρχικά με κεμαλικό και στη συνέχεια με ισλαμικό πρόσημο.

Είναι αυτά και πολλά άλλα που δεν πρέπει και δεν μπορεί να μας αφήνουν να κοιμόμαστε ήσυχοι και ανάλαφροι. Που πρέπει να κάνουν τους -παραδοσιακούς και ψηφιακούς- καναπέδες να βγάζουν καρφιά. Που μας υποχρεώνουν να οργανώμαστε, όταν οι ένοχοι τολμούν να μιλούν στο όνομα της δη-

μοκρατίας και των δικαιωμάτων ή όταν αναδεικνύουν την Ελλάδα «πρωταθλήτρια» στην Ευρώπη. Όταν μας ρίχνουν λάσπη και γελούν ειρωνικά στα μούτρα μας, λέγοντάς μας ότι είμαστε ακίνδυνοι και ανίκανοι να τους απειλήσουμε.

Ε λοιπόν όχι, δεν θα υπακούσουμε! Δεν θα οδηγηθούμε μοιρολατρικά στις καρμανιόλες που στήνουν για εμάς, τους γονείς και τα παιδιά μας. Δεν θα βαδίσουμε τον δρόμο τους επειδή προσπαθούν να μας πείσουν ότι δεν υπάρχει άλλος ή να μας κλείσουν βίαια τα μάτια για να μην τον αναζητήσουμε.

Δεν θα πάψουμε να είμαστε ανυπάκουοι, να τους βγάζουμε τη γλώσσα και να σηκώνουμε το δάχτυλο.

Τούτος ο κόσμος μπορεί και πρέπει να ανατραπεί για να υπάρξει ζωή, διαφορετικά ο θάνατος —μαζί και των ονείρων μας— θα έρθει πιο γρήγορα και πιο βασανιστικά. Ο γέρικος και ολοκληρωτικός καπιταλισμός της εποχής μας, εκεί που έχει φανεί ότι σάπιζε, δεν θα ξανατονωθεί. Η νιότη του κομμουνισμού και η λαχτάρα για απελευθέρωση από τα δεσμά της εκμετάλλευσης μπορούν να τον θάψουν για πάντα, μετατρέποντάς τον σε λίπασμα για μια νέα ζωή.

Μας θεωρούν ακίνδυνους και ανίκανους. Η παρτίδα μας, όμως, δεν παίχτηκε ακόμη

Από σπόντα

*** Ζόρικα θα μπει το νέο έτος
* Όχι πως περιμέναμε και κάτι διαφορετικό * Όμως ο Μητσοτάκης είναι αυτός που το διάλεξε * Όταν θέλεις μέσα στον Ιανουάριο να ψηφίσεις νόμο για ιδιωτικά πανεπιστήμια, προφανώς... δεν επιθυμείς ένα ήσυχο ξεκίνημα.

*** Έχει τους λόγους του βέβαια το Μέγαρο Μαξίμου και «μετράει» τις κινήσεις του * Και το ΠΑΣΟΚ το βλέπει, που είναι έτοιμο να συναινέσει, αλλά και τον ΣΥΡΙΖΑ, που «κάνει την πάπια» * Όμως έχει και την «πικρή πείρα» από την πανεπιστημιακή αστυνομία που... πήγε κουβά.

*** Οπότε να είστε βέβαιοι πως σε αυτό το έδαφος έχει «στήσει» έναν τεράστιο μηχανισμό * Αρχικά με προπαγάνδα και πρόθυμους να την αναπαράγουν * Όμως και οι δυνάμεις καταστολής είναι πάντα παρούσες * Γνωστός και μη εξαιρετός συνδυασμός.

*** Εκπληκτικά τα δημοσιεύματα του ξένου τύπου για την ελληνική οικονομία * «Θαύμα» μας ανεβάζουν, «παράδειγμα» μας κατεβάζουν * Μόνο που το λένε -και δεν τον κρύβουν- από την πλευρά του... επενδυτή * Δηλαδή, με απλά λόγια, είναι προσβλητικά για όσους δουλεύουν σε αυτή τη χώρα.

*** Γιατί είναι σαφές πως «ο επενδυτής» δύο πράγματα θέλει: Ένα κράτος να του κάνει τα χατίρια και φθηνά εργατικά χέρια * Όταν τα βρει, μιλά για «παραδείγματα προς μίμηση» * Ομολογουμένως, στην Ελλάδα του Μητσοτάκη θα έχει αυτό που θέλει * Μόνο που καμία σχέση δεν έχει με αυτό που θέλουμε και χρειαζόμαστε εμείς.

*** Οπότε ας κόψουν λίγο το κυβερνητικό «λιβάνισμα» τα κανάλια (κρατικά και ιδιωτικά) * Σε περίπτωση που δεν το έχουν καταλάβει, εκνευρίζουν τον κόσμο * Γιατί να τον πείσουν ότι ζει στην πιο αναπτυσσόμενη χώρα της Ευρώπης είναι αντικειμενικά αδύνατο * Όσο να 'ναι, κάτι παραπάνω ξέρει για τον μισθό του και το πώς τα βγάζει πέρα.

*** Καλλιέργεια για την ανάδειξη ευρωβουλευτών θα κάνει στον ΣΥΡΙΖΑ ο Κασσελάκης * Κάτι σαν το «Ελλάδα έχεις Ταλέντο» αλλά με στόχο το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο * Δυστυχώς το θέαμα δεν θα είναι δημόσιο * Αφορά μόνο τα μέλη του κόμματος * Κρίμα.

ΣΥΡΙΖΑ

Γιώργος Κρεασίδης

Ο Κασσελάκης ψαρεύει στα θολά νερά της ξενοφοβικής ρητορικής

► Κατρακύλα για την Κουμουνδούρου οι αναφορές σε «ατζέντα Ισλαμαμπάντ»

Τη σημαία της ξενοφοβίας σήκωσε ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ Στέφανος Κασσελάκης κατηγορώντας μέσω του X (Twitter) τον Άδωνη Γεωργιάδη ότι σαν υπουργός Εργασίας ετοιμάζεται να φέρει μισό εκατομμύριο μετανάστες από το Πακιστάν. Αν και μπροστά στην υποδοχή που είχε η κίνησή του προχώρησε σε άλλες δυο αναρτήσεις τις επόμενες μέρες για να διασκεδάσει τις εντυπώσεις, η ουσία της τοποθέτησής του δεν άλλαξε. Ίσα ίσα χρέωσε στον Α. Γεωργιάδη «ατζέντα Ισλαμαμπάντ» και παρασκηνιακή συνεννόηση με την πακιστανική κυβέρνηση για τον ερχομό 500.000 εργατών, μέσα από την αξιοποίηση της τροπολογίας Καιρίδη που νομιμοποιεί μετανάστες για όσο εργάζονται με χαρτιά. Προφανώς δεν ανασκευάζεται η ξενοφοβική ρητορική με μια φρασεολογία του τύπου «αυτοί που βάφτισαν «λαθραίους» αυτούς τους ανθρώπους, τώρα λένε «περάστε κόσμο»... που χρησιμοποίησε ο Κασσελάκης στις αναρτήσεις του.

Για τον ΣΥΡΙΖΑ, βέβαια, το θέμα δεν είναι η τροπολογία Καιρίδη και το γεγονός ότι δίνει προσωρινά νομιμοποίηση σε όσους και για όσο χρειάζεται το κεφάλαιο, αφήνοντας ανοι-

χτό το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της νομιμοποίησης των μεταναστών και των προσφύγων. Εξάλλου ο ΣΥΡΙΖΑ, μαζί με ΠΑΣΟΚ, ΚΚΕ, Νέα Αριστερά και Πλεύση, έδωσαν ευρύτατη συναίνεση στην τροπολογία, που ουσιαστικά ήρθε κατά παραγγελία επιχειρηματικών συμφερόντων, όπως της Lamda Development, και εντάσσεται στις κεντρικές επιλογές της ΕΕ αυτήν την περίοδο για το μεταναστευτικό.

Ο Κασσελάκης, σε πρώτο επίπεδο επιχείρησε, να πλήξει με τα δικά του όπλα τον Α. Γεωργιάδη, ο οποίος πήρε πάνω του την υπεράσπιση της τροπολογίας Καιρίδη απέναντι στις

αντιδράσεις της ακροδεξιάς εκτός και εντός ΝΔ, ειδικά του Α. Σαμαρά, που είδε ανεπιτήρητη υποχώρηση ακόμα και στην υπό όρους περιορισμένη νομιμοποίηση μεταναστών. Προφανώς, έτσι είναι για τη ρατσιστική αντίληψη που βλέπει στο εγκληματικό ναυάγιο της Πύλου την απάντηση στο μεταναστευτικό και θεωρεί ανακολουθία και κωλοτούμπα τη στάση του Α. Γεωργιάδη και της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Απευθυνόμενος σε αυτές τις αντιλήψεις, ο Κασσελάκης ρωτάει στις αναρτήσεις του «6 μήνες μετά τις εκλογές πώς αλήθεια αισθάνονται οι ψηφοφόροι της ΝΔ;» Ταυτόχρονα πετάει νέα «βαρίδια»,

όπως θεωρεί η ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, από το αριστερό παρελθόν του χώρου, που θα διευκολύνουν την προσπάθεια για αντιπολίτευση στον Μητσοτάκη χωρίς να αμφισβητείται η στρατηγική του.

Η αντιπροσφυγική Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας και η αντίστοιχη διαχείριση του προσφυγικού από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και η ρητή αποδοχή του Φράχτη του Έβρου στην περσινή προεκλογική περίοδο, πρώτα απ' όλα από τον Α. Τσίπρα, έδωσαν την εντύπωση ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει αντιφατική γραμμή και υποκύπτει σε πιέσεις, αφήνοντας τις αντιρατσιστικές διακηρύξεις σε στελέχη και επιτροπές με ειδική χρέωση. Εξάλλου, τον Φράχτη του Έβρου τον ξεκίνησε το 2011 το ΠΑΣΟΚ, βασικός εταίρος στα σενάρια για έναν κεντροαριστερό εναλλακτικό πόλο για τη στιγμή που θα φθάρει η ΝΔ.

Βέβαια, αυτή η τυχοδιωκτική στάση της πλειοδοσίας του πολιτικού συστήματος σε ξενοφοβία είναι διεθνές φαινόμενο. Πηγάζει από τη στρατηγική του κεφαλαίου να εξασφαλίζει φθηνό εργατικό δυναμικό, διχάζοντας παράλληλα την εργατική τάξη και οδήγησε στην ανάδειξη της ακροδεξιάς σε δύναμη εξουσίας σε πολλές χώρες της ΕΕ.

ΝΕΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

Οι 4 αποχρώσεις του... ηλεκτροσόκ

Κάτι από... μάδημα της μαργαρίτας αποτελεί για την πλειοψηφία των καταναλωτών το ποιο από τα τέσσερα χρωματιστά τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος θα διαλέξουν και εάν τελικά είναι εφικτό να γλιτώσουν με κάποιον τρόπο από το «ηλεκτροσόκ» τιμών που αναμένεται από 1/1/2024. Ο αρμόδιος υπουργός, Θ. Σκυλακάκης, διαλώνοντας την πραγματικότητα της κυβέρνησης, δηλώνει «αισιόδοξος για τη μεταρρύθμιση που έφερε ανταγωνισμό!» Βέβαια, πτώση τιμών δεν είδαμε, μόνο απογείωση κερδών για τις εταιρείες ενέργειας. Μάλιστα, εντέχνως «σπρώχνει» τους

καταναλωτές σε συγκεκριμένα χρώματα, αναπαράγοντας μια λογική ότι με τη «σωστή επιλογή» θα έχουμε δήθεν και ευεργετικά αποτελέσματα...

Στην πραγματικότητα, έρχονται νέες αυξήσεις κατά 25% στα τιμολόγια από τον Ιανουάριο σε σχέση με τον Δεκέμβριο, λόγω και του ανεξέλεγκτου κερδοσκοπικού οργίου στα χρηματιστήρια ενέργειας. Τα ιδιωτικά μονοπώλια, μαζί με την ιδιωτικοποιημένη ΔΕΗ, περνούν κατευθείαν τις αυξήσεις στα νοικοκυριά για να μην χάσουν ούτε ευρώ κερδοφορίας.

Τα τέσσερα διαφορετικά τιμολόγια

δημιουργούν ένα επίπλαστο «δικαίωμα στην επιλογή» και αναπαράγουν το γνωστό ιδεολόγημα της κυβέρνησης περί «ατομικής ευθύνης». Κοινός παρονομαστής τους είναι ότι διασφαλίζουν την κερδοφορία των εταιρειών-παρόχων και προμηθευτών, ενώ τα «έξι κριτήρια επιλογής» δημιουργούν πονοκέφαλο στον καταναλωτή που καλείται να παίξει ένα είδος... ΠΡΟΠΟ που μπορεί να έχει βαριές συνέπειες για την τσέπη του. Ακόμα πιο επιτακτικό γίνεται το αίτημα για ρεύμα φθινό για τον λαό και για επιχειρήσεις ρεύματος υπό δημόσιο και κοινωνικό έλεγχο.

Με μία νέα εκδοχή του success story, όρο που είχε εφεύρει η κυβέρνηση Σαμαρά, επιχειρεί η σημερινή κυβέρνηση Μητσοτάκη να καλύψει την πρόθεσή της να δώσει το... τελικό χτύπημα στα εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα, όπως σχεδιάζει για το 2023. Η «μητσοτακική» βερσιόν στηρίζεται στο αφήγημα πως η ελληνική οικονομία αποτελεί το... πρότυπο της Ευρωζώνης κι ως εκ τούτου δέχεται συγχαρητήρια από παντού. Την ίδια στιγμή που τα πραγματικά στοιχεία δείχνουν μια τεράστια ένταση των κοινωνικών ανισοτήτων.

Στην κατεύθυνση αυτή, το μέγαρο Μαξίμου επιστρατεύει εκτός από την πρόσφατη «κατάκτηση» της επενδυτικής βαθμίδας και τα εγκωμιαστικά σχόλια από ΜΜΕ όπως το *Politico*, ο *Economist* –που ανακήρυξε την Ελλάδα «χώρα της χρονιάς»– ή η *Bild*. Με τη γερμανική εφημερίδα να περιγράφει τη χώρα ως έναν «δυναμικό εξωστρεφή προορισμό για τους επενδυτές, με ισχυρή φωνή στην καρδιά της ΕΕ και μια οικονομία που βιώνει μια άνευ προηγουμένου αναγέννηση». Η ίδια εφημερίδα φιλοξένησε και συνέντευξη του Κυριάκου Μητσοτάκη που αποδίδει τα πάντα στις «μεταρρυθμίσεις» (π.χ. κατάργηση 8ωρου, περιορισμός περιβαλλοντικής προστασίας, ιδιωτικοποιήσεις) που «επέτρεψαν να γυρίσουμε την πλάτη στον λαϊκισμό και τις κρίσεις του παρελθόντος».

Η κυβέρνηση βασίζει τη θεωρία της σε νούμερα αποτύπωσης της ανάπτυξης (προβλέπει 2,9% για το 2024) τα οποία στηρίζονται σε ένα πολύ συγκεκριμένο τύπο επενδύσεων: Αυτές που αφορούν το real estate, συμπεριλαμβανομένων και των funds με τους δεκάδες χιλιάδες πλει-

«Επιτυχίες»

Γεράσιμος Λιβιτσάνος

Το «γαλανόλευκο θαύμα» της όξυνσης των ανισοτήτων

► Η κυβέρνηση θριαμβολογεί ενώ οι μισθοί συμπιέζονται

στηριασμούς, αυτές που αφορούν τις κατασκευές κι εκείνες που σχετίζονται με τον κλάδο του τουρισμού. Δηλαδή πεδία από τα οποία ελάχιστο όφελος αναμένεται να προκύψει για τον κόσμο της εργασίας, μιας και είναι τα «βασιλεία» της υποαπασχόλησης ή των μοντέλων εργολαβικής εργασίας, ενίοτε εισαγόμενης. Παράλληλα, ευελπιστεί πως θα ωφεληθεί από την εξαίρεση των στρατιωτικών δαπανών από τους ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς κανόνες, που κατά κύριο λόγο οφείλεται στον πόλεμο στην Ουκρανία. Επίσης «πουλάει» την πρόσκαιρη αλλαγή του λόγου χρέους προς ΑΕΠ ως «μείωση του χρέους», παρότι αυτό αυξάνεται σε απόλυτους αριθμούς.

Με βάση αυτά, πράγματι καταγράφεται μία «ανάπτυξη». Όμως αυτή αφορά αποκλειστικά τα κέρδη των εταιρειών. Ιδίως τα κέρδη των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εκτιμάται πως θα ξεπεράσουν το 2023 και το 2024 τις επιδόσεις του 2022, που έφτασαν τα 10,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Ήδη, άλλωστε, για το πρώτο τρίμηνο του 2023, οι εταιρείες αυτές έχουν κερδοφορία 6,4 δισ. ευρώ. Αυτά, την ίδια στιγμή που οι μισθοί παραμένουν κατά 26% χαμηλότεροι από το επίπεδο του 2009. Επιπλέον,

Οι μισθοί παραμένουν κατά 26% χαμηλότεροι από το 2009, ενώ βάλλονται από ακρίβεια και φορολογία

όμως, βάλλονται καθοριστικά από την αντεργατική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί (απλήρωτες υπερωρίες) και την αυξανόμενη ακρίβεια, σε συνδυασμό με την έμμεση φορολογία. Χάνοντας έτσι συνεχώς την πραγματική τους αξία. Είναι ενδεικτικό πως ο προϋπολογισμός του 2024 προβλέπει 6,2 δισ. ευρώ παραπάνω φόρους σε σχέση με πέρυσι, φτάνοντας τελικά τα 62,9 δισ. ευρώ φορολογία. Από αυτά, τα 24,3 δισ. θα προέρχονται από τον ΦΠΑ, ενώ στα 7 δισ.

υπολογίζεται ο ειδικός φόρος κατανάλωσης στα καύσιμα. Είναι χαρακτηριστικό πως ο δείκτης της αναλογίας των έμμεσων φόρων σε σχέση με τους άμεσους ξεπερνά το 60%. Παράλληλα, μισθωτοί, συνταξιούχοι, άνεργοι και μικροεπαγγελματίες πλήττονται και από άλλες πλευρές της κυβερνητικής πολιτικής. Είναι ενδεικτικό πως η Ελλάδα καταγράφει πρωτιά στο ποσοστό του πληθυσμού που δεν πραγματοποιεί αναγκαίες ιατρικές εξετάσεις λόγω υψηλού κόστους.

ΦΡΕΓΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡΥΘΡΑ

Επικίνδυνη αποστολή λόγω ΗΠΑ και εφοπλιστών

Επιμένει στην πολύ επικίνδυνη απόφαση της αποστολής φρεγάτας στην Ερυθρά Θάλασσα η κυβέρνηση της ΝΔ, παρότι ο συνασπισμός που προσπαθούν να συγκροτήσουν οι ΗΠΑ παρουσιάζει ήδη ρωγμές. Λίγα κράτη έχουν ανακοινώσει τη συμμετοχή τους, ενώ η Ισπανία και η Ιταλία –δύο μέλη του ΝΑΤΟ που αρχικά είχαν αναφερθεί– δήλωσαν πως δεν θα συμμετάσχουν. Οι λόγοι είναι, αφενός, η ευρύτερη λαϊκή υποστήριξη στην Παλαιστίνη και η καταδίκη της σφαγής που πραγματοποιεί το Ισραήλ και αφετέρου οι κίνδυνοι της καθαρά πολεμικής επιχείρησης.

Μητσοτάκης και Δένδιας, για να αποδείξουν πως είναι πάντα πρόθυμοι στις διαταγές των ΗΠΑ και των εφοπλιστών, αγνοούν τους κινδύνους και σπεύδουν να στείλουν φρεγάτα, η οποία –όπως καταγγέλλει το Δίκτυο «Σπάρτακος»– δεν έχει καν τα κατάλληλα συστήματα αμυντικής προστασίας από εναέρια και υποβρυχία μικρά drone, που εξαπολύουν οι Χούθι της Υεμένης. «Όλοι γνωρίζουν, πολιτική και στρατιωτική ηγεσία, ότι οι πεπαλαιωμένες Φρεγάτες του Πολεμικού Ναυτικού δεν έχουν την υποδομή να αντιμετωπίσουν επίθεση drone! Τα ρα-

ντάρ των φρεγατών δεν πιάνουν τα drone, καθώς είναι πολύ μικρά και κινούνται με μικρή ταχύτητα», αναφέρει χαρακτηριστικά το Δίκτυο «Σπάρτακος». Ας σημειωθεί, πως οι Χούθι της Υεμένης έχουν ανακοινώσει πως επιτίθενται σε πλοία που σχετίζονται με υπηρεσίες του Ισραήλ και όχι γενικά.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης του ρόλου της Ελλάδας ως πολεμικού προγεφυρώματος του ΝΑΤΟ εντάσσεται και η ανακοίνωση πως η μεγάλη ΝΑΤΟϊκή αεροπορική άσκηση Ramstein Flag, η μεγαλύτερη της συμμαχίας εντός του 2024, θα διεξαχθεί τον Σεπτέμβριο στην Ελλάδα, από τις αεροπορικές βάσεις στον Άραξο και στην Ανδραβίδα.

«Εμμονές συνταγματικού χαρακτήρα»

Βαρίδι θεωρείται το Σύνταγμα για την κυβέρνηση. Ο υπουργός Επικρατείας Μάκης Βορίδης, μιλώντας στον *Real FM*, εμφανίστηκε περιχαρής που το επίμαχο νομοσχέδιο παράκαμψης του άρθρου 16 θα τεθεί σε διαβούλευση στις αρχές του έτους. Με απίστευτο κυνισμό, ο πρώην αρχηγός της νεολαίας ΕΠΕΝ χαρακτήρισε το σύστημα των μη κρατικών ΑΕΙ ως «εμβληματικό, πολύ πολύ σημαντικό», που «μας βγάζει από χρόνιες αγκυλώσεις και... εμμονές κυρίως συνταγματικού χαρακτήρα!». Επόμενο βήμα θα είναι, όπως τόνισε, η συνταγματική αναθεώρηση. Σχεδόν μισό αιώνα μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας, η τήρηση του Συντάγματος χαρακτηρίζεται λίγο-πολύ «τοτέμ της Μεταπολίτευσης» από κρυφούς και φανερούς νοσταλγούς της συνταγματικής εκτροπής.

Σχόλια στο ημίφως

► Ατομικές λύσεις και στα οικονομικά του ΣΥΡΙΖΑ

Βαδιά το χέρι στην τσέπη της προσωπικής του περιουσίας έβαλε –όπως τονίζεται– ο νέος πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ Στέφανος Κασσελάκης, ώστε να πληρωθούν οι μισθοί και τα δώρα των Χριστουγέννων στους εργαζόμενους στα κομματικά μέσα. Και ενώ από τον ΣΥΡΙΖΑ λένε ότι η κίνηση Κασσελάκη δείχνει τη διαφορά του από ΝΔ και ΠΑΣΟΚ που επέλεξαν τη λύση «δανεικά και αγύριστα», η κίνηση αυτή –όπως είδαμε και σε άλλες περιπτώσεις– εντάσσεται στην ατελέσφορη λογική ότι όλα τα προβλήματα μπορούν να λυθούν από έναν άνθρωπο που καταβάλλει «υπεράνθρωπη προσπάθεια». Η λύση για ένα κόμμα που θέλει να λέγεται προοδευτικό είναι να απευθυνθεί στον κόσμο και να ζητήσει «λίγα από τους πολλούς», όχι να περιμένει «πολλά από λίγους» ή από έναν.

► Δρόμοι «καρμανιόλες» σε όλη την Ελλάδα

Περισσότεροι από 1.150 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους σε τροχαία δυστυχήματα την τελευταία διετία, με την Ελλάδα να παραμένει από τις πιο επικίνδυνες και «θανατηφόρες» οδικώς χώρες στην ΕΕ. Εν μέσω γιορτών τα ατυχήματα πολλαπλασιάζονται, από τις 23 έως τις 25 Δεκεμβρίου σε 95 τροχαία σε όλη τη χώρα σκοτώθηκαν 10 άνθρωποι –νεοί στην πλειονότητά τους– και τραυματίστηκαν 119. Η τροχαία απλά ενημε-

ρώνει ότι «βρίσκεται σε επιφυλακή» και διαφημίζει τον αριθμό των αλκοτέστ που έγιναν, ωστόσο ούτε ουσιαστικά μέτρα παίρνονται ούτε επαρκής φύλαξη, παιδεία ή ενημέρωση υπάρχει. Οι δρόμοι παραμένουν επικίνδυνοι και εγκαταλελειμμένοι σε χιλιάδες σημεία, παρά τις επισημάνσεις των πολιτών.

► Κακοποίηση και κοινωνική εγκατάλειψη

Τη διάλυση του κοινωνικού ιστού, την αδιαφορία των αρχών και την ανυπαρξία-ανεπάρκεια κοινωνικών δομών αποκαλύπτει έκδηλα η τραγική υπόθεση του 16χρονου που σκότωσε τον πατέρα του στα Καλύβια. Σύμφωνα με τις καταθέσεις, όλη η μικρή

κοινωνία ήταν φαίνεται ενήμερη για τη μακρόχρονη και συστηματική κακοποίηση που ασκούσε ο πατέρας στα παιδιά και τη σύζυγό του αλλά κανείς δεν έκανε τίποτα γι' αυτό. Παρά το γεγονός ότι η μητέρα βρήκε το θάρρος να χωρίσει τον κακοποιητή, ο πατέρας διατηρούσε την επιμέλεια του ανήλικου παιδιού ενώ συνέχιζε, όπως δείχνουν τα στοιχεία, να τον χτυπάει και να απειλεί χωρίς κανέναν να επεμβαίνει. Πόσα ακόμα θύματα χρειάζεται να υποφέρουν σιωπηλά, πόσοι ακόμα νεκροί πρέπει να υπάρξουν για να αλλάξει κάτι;

► Αιολικές μπίζνες στα καμένα του Έβρου

Σαν να μην τρέχει τίποτα για την

κυβέρνηση μετά την καταστροφική πυρκαγιά στον Έβρο. Μόνο για τις εντυπώσεις ήταν οι δηλώσεις του Κ. Μητσotάκη λίγες μέρες μετά. Όπως καταγγέλλει η Ορνιθολογική Εταιρεία, τόσους μήνες μετά δεν έχουν εκδοθεί ακόμα από το υπουργείο Περιβάλλοντος οι απαραίτητες διοικητικές αποφάσεις προστασίας, παρά τις διαρκείς οχλήσεις της. Έτσι, εταιρείες υποβάλλουν φακέλους αδειοδότησης για μεγάλες εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας στην περιοχή. Το μονοπώλιο ENEL Green Power Hellas υπέβαλε φάκελο για 15 ανεμογεννήτριες ύψους 220 μέτρων (93 MW) στη θέση «Τυχερό», μόλις 1,5 χλμ. από το Εθνικό Πάρκο Δαδιάς, που επλήγη βαριά από την πυρκαγιά. Business as usual ή θα τους πάρει και θα τους σηκώσει;

Βασίλης Παπαγεωργίου

Αγωνιστική Παρέμβαση στην Έρευνα - LABour

Η πολεμική βιομηχανία στο πανεπιστήμιο

Επίσημος εναγκαλισμός πανεπιστημίων και στρατιωτικής ηγεσίας ανακοινώθηκε τις προηγούμενες ημέρες και το όνομα αυτού είναι DefencEduNet. Στις 18 Δεκεμβρίου έλαβε χώρα κοινή εκδήλωση του Συνδέσμου Ελλήνων Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού (ΣΕΚΠΥ) και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) στο Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης (ΕΒΕΘ).

Όπως διαβάζουμε στο ανάλογο δελτίο τύπου, «ο ΣΕΚΠΥ σε πλήρη συμπίεση με το Αριστοτελείο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, το Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και το ΕΚΕΤΑ ανακοίνωσε

Ζητώ τον λόγο

τη σύσταση της "Εταιρείας Διασύνδεσης Αμυντικής Βιομηχανίας, Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας" με τον χαρακτηριστικό, διακριτικό τίτλο "DefencEduNet", ανακοινώνοντας με αυτόν τον τρόπο το πλάνο με το οποίο θα παγιωθεί η εξάρτηση του πανεπιστημίου από την πολεμική βιομηχανία.

Δεν το αντιμετωπίζουμε ως κεραυνό εν αιθρία, καθώς είχε προηγηθεί την 4^η Ιουλίου 2023 ημερίδα με θέμα «Διασύν-

δεση των Πανεπιστημίων με την Ελληνική Αμυντική Βιομηχανία» στη Λέσχη Αξιωματικών Φρουράς Θεσσαλονίκης, με από κοινού πρωτοβουλία της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ και του ΣΕΚΠΥ. Τότε είχε τεθεί η κατεύθυνση και τα βήματα συνεργασίας που βλέπουμε να προχωρούν σήμερα, δείχνοντας μια ειλημμένη απόφαση, η οποία ενσυνείδητα κρατείται εκτός ευρύτερης δημοσιότητας υπό το φόβο αντιδράσεων.

Μιλάμε για «εξάρτηση», εκτιμώντας πως η ιστορία δεν είναι προσωποκεντρική, αν και υπάρχουν πανεπιστημιακά στελέχη που θα έβλεπαν με καλό μάτι τον εναγκαλισμό τους με την οπλοβιομηχανία και τον στρατό σε οποιαδήποτε εποχή. Το πλαίσιο που επιτρέπει σε αυτά τα «λουλουδία να

ανθίσουν» χτίζεται σε σημαντικό βαθμό με την υποχρηματοδότηση της εκπαίδευσης προς όφελος των στρατιωτικών δαπανών και τις διακρυθμίσεις για «πατριωτικό καθήκον» ως συνθηματικό της επιθυμίας συμμετοχής στα στρατιωτικά κονδύλια. Μια τέτοια εισροή κονδυλίων εξαναγκάζει σε συναίνεση προς μια τέτοια κίνηση, εμφανιζόμενη ως σανίδα σωτηρίας για τους προϋπολογισμούς των ιδρυμάτων και τις θέσεις του προσωπικού της έρευνας.

Η δική μας θέση είναι πως ο εναγκαλισμός αυτός πρέπει να κηρυχτεί απαράδεκτος και ανεπιθύμητος, να διαλυθεί εν τη γενέσει του. Δεν πρόκειται να γίνουμε μέρος του δόρατος για τα πολεμικά συμβόλαια, δεν πρόκειται να γίνουμε συνένοχοι στις θηριωδίες της νέας εποχής.

ΕΕ και ευρωεκλογές

Αντώνης Δραγανίγος

1 Η αντικαπιταλιστική και σύγχρονα κομμουνιστική Αριστερά στις επόμενες κοινωνικές και πολιτικές μάχες και τις ευρωεκλογές επιδιώκει:

- να ηττηθούν οι δυνάμεις στήριξης της πολιτικής της ΕΕ, του «ευρωπαϊσμού», του κεφαλαίου, να ενισχυθούν οι δυνάμεις που προτάσσουν την αποφασιστική αναμέτρηση με την πολιτική της ΕΕ, την πολιτική της απειθαρχίας-ρήξης-αποδέσμευσης από αυτή.

- να καταδικαστεί η κυβέρνηση της ΝΔ και η πολιτική της, σε όφελος των δυνάμεων που παλεύουν για την ανατροπή της, ενάντια την συναινετική πολιτική των ΣΥΡΙΖΑ-ΠΑΣΟΚ.

- να ενισχυθεί η αντικαπιταλιστική και σύγχρονα κομμουνιστική Αριστερά, να κάνει σημαντικό βήμα μπροστά, το ελπιδοφόρο, μαζικό ρεύμα ριζοσπαστικού, αριστερού προσανατολισμού που εκφράστηκε στις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές.

- να νικηθεί ο ακροδεξιός εθνικισμός, δήθεν «ευρωσκεπτικισμός» από το αριστερό, εργατικό «όχι» στην ΕΕ.

2 Η ΕΕ αποτελεί σήμερα τη δύναμη κρούσης του ευρωπαϊκού καπιταλισμού για την επίθεση στους λαούς. Προωθεί την επίθεση στα εργατικά δικαιώματα, την απελευθέρωση των αγορών με τα χρηματιστήρια, τις μαζικές ιδιωτικοποιήσεις, την άγρια λιτότητα και την δημοσιονομική πειθαρχία, μέσα από το «Νέο Σύμφωνο Σταθερότητας», την επίθεση στο περιβάλλον (μέσα από τις εξορύξεις και την «πράσινη συμφωνία»), τον ρατσισμό της «Ευρώπης-φρούριο», τον πόλεμο, την διαρκή αντιδραστικοποίηση και την περυστολή δημοκρατικών δικαιωμάτων και λαϊκών ελευθεριών, την «αφομοίωση» και «νομιμοποίηση» της ακροδεξιάς και σε κυβερνητικές θέσεις, τον αντικομμουνισμό. Είναι η ΕΕ των πολυεθνικών, της εκμετάλλευσης, του πολέμου, του ρατσισμού και της ακροδεξιάς.

3 Η ΕΕ δεν μεταρρυθμίζεται, δεν αλλάζει δεν μπορεί να μετασηματισθεί σε «κοινωνική Ευρώπη», σε «πράσινη Ευρώπη», σε «Ευρώπη των λαών», ούτε να αποκτήσει «ανθρώπινο πρόσωπο». Αποτελεί μια ακόμα πιο αντιδραστική εκδοχή των επιμέρους αστικών κρατών, πολύ πιο αδιαπέραστη από τους λαϊκούς αγώνες και διεκδικήσεις.

4 Επομένως, πυρήνας της θέσης μας για την ΕΕ είναι η γραμμή της απειθαρχίας, ρήξης και εργατικής-αντικαπιταλιστικής αποδέσμευσης από την ΕΕ. Για τη διάλυση της ΕΕ και μια άλλη διεθνή συνεργασία εργατικών κρατών προς όφελος των εργαζομένων, της ειρήνης, του περιβάλλοντος.

5 Η θέση αυτή δεν είναι για το αόριστο μέλλον είναι για σήμερα. Σήμερα όποια πέτρα και αν σηκώσει κανείς συναντά την ΕΕ. Η επίθεση του κεφαλαίου και των κυβερνήσεων του, στηρίζεται στις οδηγίες της, οργανώνεται από τους νόμους της και επιβάλλεται από τους εκβιασμούς της, όπως τα φριχτά μνημόνια ενάντια στον λαό. Αντίστοιχα η πάλη για την υπεράσπιση των λαϊκών

Για τη συσπείρωση της ριζοσπαστικής-αντικαπιταλιστικής Αριστεράς

► Δέκα θέσεις με βασικό πυλώνα τη γραμμή: απειθαρχία, ρήξη, εργατική/αντικαπιταλιστική αποδέσμευση από την ΕΕ

αναγκών και δικαιωμάτων, η κατάκτηση νέων συνδέεται με τη πάλη κατά της Ε.Ε. μέχρι τέλους. Η πάλη για απειθαρχία-ρήξη-αποδέσμευση ξεκινάει από σήμερα και φτάνει ως την αποδέσμευση.

6 Είμαστε ριζικά αντίθετοι με τον αστικό, δεξιό κι εθνικιστικό «ευρωσκεπτικισμό». Το δικό μας «Όχι στην ΕΕ» είναι εργατικό, αντικαπιταλιστικό, διεθνιστικό. Ανοίγει δυνατότητες για συνεργασία μεταξύ των λαών στην προοπτική μιας διαφορετικής Ευρώπης που οι εργατικές τάξεις και οι σύμμαχοί τους θα έχουν την εξουσία.

7 Η απειθαρχία-ρήξη-αποδέσμευση από την ΕΕ αποτελεί τμήμα ενός ευρύτερου προγράμματος, που παλεύει για τα εργατικά και λαϊκά συμφέροντα ενάντια στις δυνάμεις του κεφαλαίου και τους διεθνείς οργανισμούς του. Που παλεύει για ριζικές αυξήσεις στους μισθούς και τις συντάξεις, υπεράσπιση-κατάκτηση των δημόσιων αγαθών με αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν παιδεία, υγεία, συγκοινωνίες, ρεύμα, προστασία του περιβάλλοντος ενάντια στην λεηλασία του από τον «γκρι» και τον «πράσινο» καπιταλισμό, δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες ενάντια στην

αντιδραστική θωράκιση του κράτους, την έξοδο από το ΝΑΤΟ για τη διασφάλιση της ειρήνης, την ειρηνική συνύπαρξη των λαών ενάντια στους ανταγωνισμούς των αστικών τάξεων της περιοχής.

8 Το μπλοκ ΜΕΡΑ25-ΛΑΕ ΑΑ και το ΚΚΕ κινούνται σε ριζικά διαφορετική κατεύθυνση.

Το ΜΕΡΑ25 έχει ρητά φιλο-ΕΕ λογική. Στόχος του είναι να «διασωθεί» ο ευρωπαϊκός καπιταλισμός και η ΕΕ από την κρίση της και να παίξει έναν πιο αναβαθμισμένο ρόλο στις παγκόσμιες υποθέσεις από τους πολέμους μέχρι την «πράσινη ανάπτυξη». Η θέση ότι διεκδικούμε η ΕΕ να συγκροτηθεί ενάντια στο ΝΑΤΟ είναι ουτοπική και αντιδραστική. Παρά τις διακηρύξεις του το ΜΕΡΑ25 είναι διαρκώς ανοιχτό σε «αντιδεξιές» κυβερνητικές συνεργασίες και με τον ΣΥΡΙΖΑ του Κασελάκη και το ΠΑΣΟΚ.

Το ΚΚΕ με την πολιτική του διαμορφώνει στάση αντίθεσης στην ΕΕ, αλλά σαφώς παραπέμπει τη ρήξη και την αποδέσμευση στο μακρινό μέλλον, μένοντας σήμερα στην «πάλη ενάντια στις συνέπειες». Όμως έτσι δεν διαμορφώνεται ουσιαστικό ρεύμα αντιπαλότητας στην ΕΕ ούτε ωριμάζει η ανάγκη ενός άλλου δρόμου στην κοινωνία κόντρα στον καπιταλιστικό μονόδρομο.

9 Απαιτούνται άμεσα πρωτοβουλίες συσπείρωσης αγωνιστριών-στών του εργατικού, λαϊκού και νεολαιίστικου κινήματος και σε κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις και ρεύματα της ριζοσπαστικής, αντιιμπεριαλιστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς για την κοινή πολιτική παρέμβαση από τώρα και μέχρι και τις ευρωεκλογές, καθώς και στη συνέχεια. Μια τέτοια πολιτική πρόταση μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο σε μια μαζική διεθνιστική παρέμβαση, παρακαταθήκη για την επόμενη ημέρα.

10 Η παρέμβαση αυτή θέλουμε να συμβάλλει στην ενίσχυση και ανασυγκρότηση της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς συνολικά. Με πρόγραμμα και στόχους πάλης ενάντια στην εκμετάλλευση και τα κέρδη, τον πόλεμο, τη φτώχεια, και τις αιτίες που τα γεννούν. Στηριγμα στους ανεξάρτητους, μαχητικούς αγώνες, πέρα και ενάντια στην συνδικαλιστική γραφειοκρατία. Με απόρριψη της λογικής του «μικρότερου κακού», της σύμπλευσης με τον ένα πόλο του συστήματος ενάντια στον άλλο, τον «αριστερό κυβερνητισμό». Με λογική επαναστατικού δρόμου για την προοπτική άλλης εξουσίας και άλλης κοινωνίας.

Επιδιώκουμε να μην είναι συγκυριακή να πάρει μονιμότερα χαρακτηριστικά, να απλωθεί σε γειτονικές και χώρους. Με τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές φάνηκε ότι η αντικαπιταλιστική ριζοσπαστική Αριστερά δεν χρειάζεται να «ακουμπήσει στις πλάτες» κάποιου άλλου «μαζικού ρεύματος» σαν μέσο για να επικοινωνήσει με ευρύτερα λαϊκά στρώματα. Αντίθετα, μπορεί να έχει μαζική απεύθυνση, με το μαχητικό της πνεύμα, το ριζοσπαστικό της πρόγραμμα και την ενότητά της στη βάση αρχών.

Η θέση της αποδέσμευσης δεν είναι για το αόριστο μέλλον. Σήμερα όποια πέτρα και αν σηκώσει κανείς συναντά την ΕΕ

Τρεις καίριες αλλαγές στην εποχή μας

Μετά την επίθεση της Χαμάς, στις 7 Οκτωβρίου, ο Νετανιάχου διαπράνωσε τη θέληση του κράτους-δολοφόνου του Ισραήλ να «αλλάξει τα πάντα στη Μέση Ανατολή»! Πράγματι η περιοχή –όπως και πολλές ακόμα στον κόσμο– βρίσκεται σε μια διαδικασία μετάβασης και αλλαγών. Όχι βέβαια γιατί το αποφάσισε ο Νετανιάχου, αλλά γιατί η κρίση και ο ανταγωνισμός του παγκόσμιου ιμπεριαλιστικού-καπιταλιστικού συστήματος διαμορφώνει νέα δεδομένα στον πλανήτη.

Το πρώτο ζήτημα που τίθεται και επηρεάζει άμεσα την περιοχή είναι η μεταφορά του κέντρου της παγκόσμιας οικονομίας προς την Ανατολή (Κίνα, Ινδία, Ινδονησία κ.λπ.), πράγμα που απαξιώνει σε ένα βαθμό τον ευρωατλαντικό οικονομικό άξονα (ΗΠΑ-Ευρώπη) και ισχυροποιεί έναν ευρασιατικό άξονα μέσω του κινεζικού «Νέου Δρόμου του Μεταξίου», μέρος του οποίου είναι και η Μέση Ανατολή.

Τίθεται όμως και ένα δεύτερο ζήτημα: Τα πετροδολάρια των χωρών της Μέσης Ανατολής πρέπει να επενδυθούν έτσι ώστε να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες της μετα-αμερικανικής εποχής και της μετά τον άνθρακα οικονομίας. Τα Βασίλεια του Κόλπου καλούνται να χρησιμοποιήσουν τις «τελευταίες» δεκαετίες της πετρελαϊκής εποχής για να επανεκκινήσουν τις οικονομίες τους με κατεύθυνση την τεχνολογία, τις ανανεώσιμες πηγές και τον τουρισμό.

Η επίθεση της Χαμάς έθεσε και ένα τρίτο ζήτημα: Η ταξική πάλη ανέτρεψε τις υπό διαμόρφωση ισορροπίες στη Μέση Ανατολή. Το Ισραήλ –ο χωροφύλακας των ιμπεριαλιστών από την ίδρυσή του– αντιλαμβάνεται ότι η ήδη υπάρχουσα αλλαγή του συσχετισμού δυνάμεις και η αλλαγή στο παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό σύστημα μπορεί να αδυνατίσει τη στήριξή του από τους Δυτικούς και επομένως να καταστεί ευάλωτο στην περιοχή. Γι' αυτό επιτίθεται λυσσασμένα.

Οι Δυτικοί ιμπεριαλιστές στηρίζουν το Ισραήλ όχι γιατί απειλείται η ύπαρξή του από τη Χαμάς αλλά γιατί θέλουν να στείλουν ένα μήνυμα σε όλο τον πλανήτη ότι η δική τους τάξη πραγμάτων δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Κίνα και Ρωσία θα εκμεταλλευτούν την κρίση ώστε να καταγγείλουν την αποτυχία της πολιτικής της Δύσης στη Μέση Ανατολή.

Οι διεθνείς αντιθέσεις αλλάζουν τον χάρτη Η Μέση Ανατολή σε περιδίνηση

Ανάλυση

Κώστας Δικαίος

Όταν ο Τραμπ ανέβηκε στην εξουσία το 2016, αποχώρησε μονομερώς από τη συμφωνία για τα πυρηνικά με το Ιράν και επεδίωξε να συγκροτήσει ένα αντι-ιρανικό άξονα με επικεφαλής το Ισραήλ, ώστε να το περιορίσει ακόμα και με στρατιωτικά μέσα. Σε αυτή την περίοδο, η Σαουδική Αραβία ήρθε σε σύγκρουση με το Ιράν σε μια σειρά μέτωπα — από τη Συρία, όπου το Ιράν στήριξε τον Άσαντ σε αντίθεση με τη Σ. Αραβία που

στήριξε κομμάτια της αντιπολίτευσης, τον Λίβανο και την Υεμένη, όπου το Ιράν στήριξε τους Χούθι. Στα πλαίσια της δημιουργίας αυτού του άξονα, ο Τραμπ προώθησε τις λεγόμενες Συμφωνίες του Αβραάμ, στις οποίες εντάχθηκαν τα ΗΑΕ, το Μπαχρέιν, το Σουδάν και το Μαρόκο. Προέβλεπαν την εξομάλυνση των σχέσεων με το Ισραήλ διαμορφώνοντας έναν θανάσιμο κίνδυνο για το Ιράν. Το δε Ριάντ, αν και δεν προσχώρησε σε αυτές, σαφώς συμμετείχε στο αντιιρανικό τόξο.

Γενικά, η προσπάθεια των ΗΠΑ μάλλον απέτυχε, υπό την έννοια ότι η Υεμένη βάλτωσε και τελικά οι Χούθι επικράτησαν, ενώ στη Συρία και το Ιράκ η επιρροή του Ιράν αυξήθηκε και σταθεροποιήθηκε. Σε αυτό το φόντο, όταν ανέ-

βηκε στην ηγεσία των ΗΠΑ ο Μπάιντεν επεδίωξε σαφώς μια απεμπλοκή των ΗΠΑ από τη Μέση Ανατολή. Με την αποχώρηση από το Αφγανιστάν και τη σύναψη της συμφωνίας ΑΥΚΥΣ στον Ειρηνικό, ήθελε να δείξει ότι οι ΗΠΑ θα πρέπει πλέον να εστιάσουν στο μέτωπο της Κίνας, αφήνοντας τη διευθέτηση περιοχών όπως η Μέση Ανατολή στη συνεννόηση των περιφερειακών δυνάμεων.

Ωστόσο, η ταπεινωτική αποχώρηση από το Αφγανιστάν και η επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία έθεσε το ερώτημα αν έχει υπονομευθεί η αμερικανική κυριαρχία. Όλα τα παραπάνω, εξάλλου, οδήγησαν την Κίνα και τη Ρωσία να καλύψουν το κενό που άφηναν οι ΗΠΑ σε σημαντικές περιοχές του πλανήτη,

όπως Αφρική και Μέση Ανατολή. Με αυτήν την έννοια, εξηγούνται τα βήματα των μοναρχιών του Κόλπου προς μια κατεύθυνση διαμόρφωσης νέων ισορροπιών στη Μέση Ανατολή σε μια προσπάθεια συνεννόησης –όπου ακόμα είναι δυνατόν– και με το Ιράν.

Έτσι, τον Μάρτιο του 2023 συνάπτεται η συμφωνία Ιράν και Σαουδικής Αραβίας με τη μεσολάβηση της Κίνας. Αποτελεί μια επιτυχία του Πεκίνου, που αναλαμβάνει πέρα από οικονομικές και πολιτικές πρωτοβουλίες και μάλιστα σε μια περιοχή όπου η κυριαρχία των ΗΠΑ ήταν αδι-αμφισβήτητη. Επίσης, με τις «ευλογίες» του τέσσερα κράτη της Μέσης Ανατολής (Αίγυπτος, Ιράν, Σαουδική Αραβία και ΗΑΕ) έλαβαν πρόσκληση εισόδου στο μπλοκ των

BRICS. Παράλληλα, η Σαουδική Αραβία παρακολουθεί τον Οργανισμό Συνεργασίας της Σαγκάης (SCO), το λεγόμενο Ασιατικό ΝΑΤΟ, όπου ήδη το Ιράν είναι μέλος.

Από την πλευρά της, η Ρωσία διατηρεί ιδιαίτερες σχέσεις τόσο με το Ιράν –ειδικά μετά τη στρατιωτική συνεργασία στον πόλεμο της Ουκρανίας– με τις προσπάθειες δημιουργίας εμπορικού δρόμου βορρά-νότου που θα συνδέει τον Περσικό με τη Ρωσία και τη συνεργασία στη Συρία όσο και με τη Σαουδική Αραβία με την οποία συνεργάζεται στον ΟPEC+ για τη διαμόρφωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου.

Αλλά η Σαουδική Αραβία έχει και μια άλλη προτεραιότητα σε σχέση με την προσπάθεια να χαράξει έναν ρόλο και για την εποχή μετά το πετρέλαιο, κυρίως με τον μετασχηματισμό της χώρας σε κόμβο τεχνολογίας και τουρισμού (βλ. ποδόσφαιρο). Η Οχαομπ είναι μια πλωτή πόλη στην Ερυθρά Θάλασσα που θα αποτελεί πρότυπο βιομηχανικό και εμπορικό κόμβο, συμπληρωματικό στη Νεομ: την «πράσινη» περιοχή του μέλλοντος, που κατασκευάζει η πετρελαιοπαραγωγός Σαουδική Αραβία. Όλα αυτά βέβαια δεν μπορούν να είναι βιώσιμα αν δεν ενταχτούν σε διεθνείς πρωτοβουλίες της μορφής του κινεζικού «Νέου Δρόμου του Μεταξιού».

Σε αυτό το φόντο, ο Μπάιντεν, αντιλαμβανόμενος τη σημασία της κινεζικής και ρωσικής επιρροής επέστρεψε τον Σεπτέμβριο, επέστρεψε με δυο προτάσεις που θα αντέτρεπαν το σκηνικό. Η πρώτη αφορούσε τη συμφωνία ανά-

μεσα σε Ισραήλ και Σαουδική Αραβία σε μια προσπάθεια αναβίωσης και επέκτασης των Συμφωνιών του Αβραάμ — μια εξέλιξη που αναμφισβήτητα υποβάθμιζε τη συμφωνία Τεχεράνης-Ριάντ και έθετε το Παλαιστινιακό στο περιθώριο. Ο Σαουδάραβας μονάρχης μπιν Σαλμάν θεώρησε ότι

θησε να κάνει πιο δελεαστική τη συμφωνία προωθώντας μια δεύτερη πρόταση. Στη σύνοδο κορυφής της G20 στην Ινδία, ΗΠΑ, Ινδία, Σαουδική Αραβία, ΗΑΕ, Ιταλία, Γαλλία και ΕΕ ανακοίνωσαν μια νέα εμπορική οδό (IMEC) που σκοπεύει να συνδέσει την Ινδία με τη Μέση Ανατολή και

ηγέτης Μόντι, κατά την επίσκεψή του στην Ελλάδα, ανέφερε και τον Πειραιά ως πύλη εισόδου.

Είναι προφανές ότι οι εξελίξεις που προωθούσαν οι Δυτικοί ιμπεριαλιστές προϋπέθεταν τις Συμφωνίες του Αβραάμ και επομένως θα έβαζαν ταφόπλακα στο Παλαιστινιακό. Αυτός ήταν ο βασικός λόγος για την απόφαση και την επιλογή της χρονικής στιγμής για την εκδήλωση της επίθεσης της Χαμάς, η οποία τορπίλισε, προς το παρόν, τα σχέδια των ΗΠΑ. Για μια ακόμα φορά, οι ιμπεριαλιστές υποτίμησαν την ταξική πάλη.

Επίσης, η απάντηση του Ισραήλ –σφαγή των Παλαιστινίων στη Λωρίδα της Γάζας– συσπείρωσε αναγκαστικά τον αραβικό και μουσουλμανικό κόσμο τόσο σε επίπεδο λαϊκών μαζών, κάτι αναμενόμενο όσο και σε επίπεδο ηγεσιών — πράγμα καθόλου δεδομένο, αφού πολλές φορές στην ιστορία έχουν προδώσει το παλαιστινιακό κίνημα. Ωστόσο, καθώς οι Παλαιστίνιοι πολεμούν, αυτές οι χώρες αναγκάζονται να υπερασπιστούν την παλαιστινιακή υπόθεση για να μην προκαλέσουν το λαϊκό αίσθημα, δεδομένου ότι εύκολα ο θυμός των μαζών για τα εγκλήματα του Ισραήλ μπορεί να μετατραπεί σε κοινωνική έκρηξη ενάντια στις ίδιες τους τις κυβερνήσεις για τις αντιλαϊκές πολιτικές που ακολουθούν στο εσωτερικό των χωρών τους. Από την άλλη, αυτές οι χώρες έχοντας δεχτεί διαδοχικά κύματα παλαιστίνιων προσφύγων δεν θέλουν περισσότερο, ειδικά αν αυτά περιλαμβάνουν ριζοσπαστικοποιημένους μαχητές.

Η συνεχιζόμενη σφαγή των Παλαιστινίων στη Γάζα από το κράτος-δολοφόνο του Ισραήλ δημιουργεί νέα δεδομένα και στο συνολικό γεωπολιτικό σκηνικό

μπορούσε να προχωρήσει σε μια συμφωνία με το Ισραήλ με τη διαμεσολάβηση των ΗΠΑ όπως είχε κάνει πριν με το Ιράν με τη διαμεσολάβηση της Κίνας και, πατώντας σε δυο βάρκες, να αποτελέσει προνομιακή περιφερειακή δύναμη τόσο για τις ΗΠΑ όσο και για την Κίνα.

Έτσι, ο Μπάιντεν προσπά-

την Ευρώπη με λιμάνια και σιδηροδρομικές γραμμές, αγωγούς υδρογόνου και οπτική ίνα για μεταφορά δεδομένων, σε άμεση αντιπαράθεση με στις φιλοδοξίες της Κίνας και τον «Νέο Δρόμο του Μεταξιού». Σημειώνεται πως ο IMEC θα συνδέει Ινδία, ΗΑΕ, Σ. Αραβία, Ιορδανία, Ισραήλ και Ιταλία ή Γαλλία, ενώ ο Ινδός

Ο ρόλος της Τουρκίας στη Μέση Ανατολή

Η Τουρκία στην Συρία εξακολουθεί να θέλει να εξαλείψει τον υπαρξιακό γι' αυτήν κίνδυνο των Κούρδων με στρατιωτική επέμβαση. Ωστόσο, δεν συμφωνούν ούτε η Ρωσία ούτε το Ιράν, αλλά ούτε οι ΗΠΑ (που έχουν συμμαχήσει με τους Κούρδους και ελέγχουν ένα τμήμα της Συρίας που περιλαμβάνει και τις πετρελαιοπηγές της). Μάλιστα, μετά την πρόσφατη κατάρριψη ενός τουρκικού drone από τις ΗΠΑ, επειδή πλησίασε τις αμερικανικές θέσεις, ο Ερντογάν έξαλλος καταδίκασε τόσο τη σφαγή στη Γάζα όσο και τις σχετικές δηλώσεις του Μπάιντεν, τις οποίες χαρακτήρισε απειλή για την εθνική ασφάλεια της Τουρκίας, βάζοντας στο ίδιο κάδρο τις ΗΠΑ και το Ισραήλ! Συνολικά, η στάση της Άγκυρας καθορίζεται από την προσπάθειά της να εμφανιστεί ως ισχυρή περιφερειακή δύναμη με ερείσματα στο μουσουλμανικό τόξο και μάλιστα σε έναν πολυπολικό κόσμο που διαμορφώνεται σε αντίθεση με τους Δυτικούς ιμπεριαλιστές. Επομένως δεν θα μπορούσε να συνταχθεί με τη Δύση σε αυτή τη φάση.

Στο μεταξύ, η περιοχή της ΝΑ Μεσογείου, πέρα από τους υδρογονάνθρακες που ανακαλύφθηκαν σε μια σειρά χώρες, αποτελεί και έναν κόμβο από τον οποίο θα περάσουν αρκετοί νέοι ενεργειακοί και εμπορικοί δρόμοι. Οι συμμαχίες που θα διαμορφωθούν αποτελούν πεδίο σφοδρής αντιπαράθεσης και η εθνικάθαρση στη Γάζα διευκολύνει το Ισραήλ στη χάραξη δρόμων και αγωγών, ενώ εντείνεται και ο ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός. Ασφαλώς, χωρίς την Τουρκία καμιά συμφωνία για ΑΟΖ δεν μπορεί να είναι σταθερή. Αλλά και το ζήτημα της διέλευσης αγωγών, καλωδίων και θαλάσσιων δρόμων δεν μπορεί να αφήνει έξω την Τουρκία. Ωστόσο, η προσέγγιση Τουρκίας και Ισραήλ έχει δεχτεί τώρα ισχυρό πλήγμα.

Ο ρόλος του «Άξονα της Αντίστασης»

► Η γενίκευση του πολέμου εξαρτάται από τη Δύση

Ο ΑΠΟΚΑΛΟΥΜΕΝΟΣ «Άξονας της Αντίστασης» περιλαμβάνει τις Μονάδες Λαϊκής Κινητοποίησης που ελέγχουν το νότιο Ιράκ, τους Φρουρούς της Επανστάσης στην Συρία (που βοήθησαν τον Άσαντ), τη Χεζμπολάχ στο νότιο Λίβανο και τους Χούθι στην Υεμένη. Στον Λίβανο, η Χεζμπολάχ αν και το προηγούμενο διάστημα ήρθε σε συμφωνία με το Ισραήλ για τον καθορισμό ΑΟΖ και την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων φυσικού αερίου (με τη διαμεσολάβηση Μπάιντεν), βρίσκεται ήδη τώρα σε συνοριακές αψιμαχίες με το Ισραήλ. Στη Συρία και το Ιράκ υπάρχουν επίσης ανταλλαγές πυρών με τις

δυνάμεις ΗΠΑ και Ισραήλ. Οι Χούθι απειλούν να μπλοκάρουν την Ερυθρά Θάλασσα από την οποία –μέσω Σουέζ– διέρχεται το 10% του παγκόσμιου ΑΕΠ, προκαλώντας προβλήματα στη ναυσιπλοΐα και εκτινάσσοντας το κόστος των μεταφορών. Το δε Ιράν θα μπορούσε να μπλοκάρει και τα Στενά του Ορμούζ προκαλώντας ασφυξία στην παγκόσμια οικονομία.

Η επέκταση του πολέμου είναι πιθανή, αλλά αυτό θα εξαρτηθεί από το εύρος της απάντησης του Ισραήλ και όχι από τις διαθέσεις του «Άξονα της Αντίστασης» ο οποίος θα προτιμούσε να περιορισθούν οι επιπτώσεις της κρί-

σης. Παράλληλα, τα αεροπλανοφόρα των ΗΠΑ στη Μεσόγειο, καθώς και η νέα ναυτική επιχείρηση για τον έλεγχο της Ερυθράς Θάλασσας, στέλνουν μήνυμα στο Ιράν και στις επιρροές του να μην εμπλακούν στη σύγκρουση και έμμεσα σε Ρωσία και Κίνα να μην στηρίξουν το Ιράν. Κι αυτό, ενώ στη Συρία ο Άσαντ προσπαθεί να ανοίξει τον δρόμο για τη διαδικασία ανοικοδόμησης άρα και για τα μεγάλα κατασκευαστικά συμβόλαια.

Όχι τυχαία, οι μοναρχίες του Κόλπου, που είχαν στηρίξει αρχικά την αντιπολίτευση, άνοιξαν πάλι για τη Συρία την πόρτα του Αραβικού Συνδέσμου.

Νέα συγκέντρωση αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη το Σάββατο στο Σύνταγμα

ΤΑ ΣΑΒΒΑΤΑ της αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη ξεκίνησαν την προηγούμενη βδομάδα, όταν δεκάδες εργαζόμενοι/ες και νέες/οι, μαζί με μέλη της παλαιστινιακής κοινότητας συγκεντρώθηκαν στο Σύνταγμα. Το νέο ραντεβού συμπαράστασης στον δοκιμαζόμενο και αγωνιζόμενο Παλαιστινιακό λαό έχει δοθεί για σήμερα, Σάββατο 30/12, στις 12 το μεσημέρι απέναντι από τη Βουλή. Στην κινητοποίηση καλούν η Ένωση Παλαιστινίων Εργαζομένων και η Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στον Παλαιστινιακό λαό Σωματείων και Συλλογικοτήτων, καθώς και πολιτικές οργανώσεις, κινήσεις και συλλογικότητες, με αίτημα να σταματήσει το έγκλημα του Ισραήλ στη Γάζα και κάθε εμπλοκή του ελληνικού κράτους στη σφαγή. Όπως σημειώνουν αγωνιστές των πρωτοβουλιών αλληλεγγύης, έχει ιδιαίτερη σημασία να στηριχτεί αυτή η μορφή κινητοποίησης κάθε Σάββατο και για όσο διαρκεί η εγκληματική επιδρομή του Ισραήλ σε παλαιστινιακά εδάφη, ειδικά μέσα στις γιορτές, έτσι ώστε να μην ατονήσει η υποστήριξη στην Παλαιστίνη, αλλά και η πίεση στην κυβέρνηση για απεμπλοκή από τη δολοφονική επιχείρηση του Ισραήλ.

Ακροβασίες | Βασίλης Παπαγεωργίου

Με ένα ...κλικ

**ΠΕΙ.ΦΑ.ΣΥΝ:
ΕΚΔΙΚΗΤΙΚΗ
ΑΠΟΛΥΣΗ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ**

► Τη συμπάραστασή τους στον απολυμένο πρόεδρο του επιχειρησιακού σωματείου του Πειραικού Φαρμακευτικού Συνεταιρισμού (ΠΕΙ.ΦΑ.ΣΥΝ), εκφράζουν η Πανελλήνια Ένωση Ναυτών Εμπορικού Ναυτικού (ΠΕΝΕΝ), η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Συνταξιούχων και Κατωτέρων Πληρωμάτων (ΠΣΣ-ΝΑΤ) και Πανελλήνιος Σύλλογος Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης (ΤΑΝΠΥ). Οι διοικήσεις των σωματείων καταδικάζουν την αυθαίρετη, παράνομη και καταχρηστική απόλυση του προέδρου καθώς και την άρνηση της επιχείρησης να υπογράψει ΣΣΕ με ουσιαστικές αυξήσεις στους μισθούς και την κατοχύρωση των εργατικών δικαιωμάτων για τους εργαζομένους, ενώ ξεκαθαρίζουν ότι «η εργοδοτική τρομοκρατία δεν θα περάσει».

**ΠΕΝΕΝ:
ΚΑΤΑΓΕΛΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΗ
ΚΑΤΑΒΟΛΗ
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ**

► Τη μη καταβολή δεδουλευμένων αποδοχών στο πλοίο «Protodoros VI» της εταιρείας «Όσιος Δαβίδ», σύμφωνα με την Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, καταγγέλλει η ΠΕΝΕΝ. «Όπως διαπιστώσαμε και εμείς μετά από επιτόπιο έλεγχο προέκυψε ότι δεν καταβάλλονται οι δεδουλευμένες αποδοχές. Επίσης σε κανένα μέλος του πληρώματος δεν έχουν δοθεί εξοφλητικοί λογαριασμοί για αρκετούς μήνες. Απαιτούμε να καταβληθούν οι δεδουλευμένες αποδοχές σύμφωνα με την Συλλογική Σύμβαση Εργασίας», τονίζει η ΠΕΝΕΝ.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

► Οι σύντροφοι Κ.Σ., Κ.Α. και Μ.Δ. προσφέρουν στη μνήμη των Γ. Σεφερλή, Τ. Τσίτσου, Σ. Τσίτσου και Κ. Τζαντζή, στο πλαίσιο της οικονομικής εξόρμησης του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση, 750 ευρώ για την ενίσχυση της προσπάθειάς του για ένα σύγχρονο πρόγραμμα και κόμμα. Επίσης, οι οργανώσεις του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση και της vKA Πάτρας προσφέρουν στη μνήμη του συντρόφου Γιάννη Σεφερλή 70 ευρώ για την οικονομική εξόρμηση.

Συνεχίζεται η οικονομική εξόρμηση του ΝΑΡ

ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ βρίσκεται η οικονομική εξόρμηση που προκήρυξε η Πολιτική Επιτροπή του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση στην πορεία προς το 5ο συνέδριο της οργάνωσης (1-3 Μάρτη). Η εξόρμηση, έχει στόχο να καλυφθούν τα μεγάλα έξοδα που αντιμετωπίζει μια πανελλαδική οργάνωση στη σύγχρονη παρέμβασή της. Η οικονομική ενίσχυση του ΝΑΡ είναι μια ώθηση για «να δυναμώσει η αντικαπιταλιστική κομμουνιστική Αριστερά που δεν βολεύεται με τις μειωμένες προσδοκίες, δεν γοητεύεται από τον κυβερνητισμό». Εκτός από τα κουπόνια, ενισχύσεις και προσφορές μπορούν να κατατίθενται στο όνομα Μαρξιστικό Πολιτιστικό Εργαστήρι στους λογαριασμούς: Εθνικής Τράπεζας με IBAN: GR6301101510000015100178175 και Τράπεζας Πειραιώς με IBAN: GR6301710240006024151313688.

Πρέβεζα: Υπόσχεση της Ανυπότακτης Κίνησης για συνέχιση του αγώνα

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ για την παρουσία της Ανυπότακτης Κίνησης για τα χωριά και την πόλη της Πρέβεζας τα τελευταία τέσσερα χρόνια στο δημοτικό συμβούλιο έκανε ο Μάριος Κατσιώτης, ο οποίος εκπροσώπησε την κίνηση εναλλάξ με τον Μιχάλη Γεωργούλη και τον Ταξιάρχη Κωστόγιαννη. «Υπερασπίσαμε με όλες μας τις δυνάμεις και με ανιδιοτέλεια τα δικαιώματα της εργαζομένης πλειοψηφίας και της νεολαίας του δήμου Πρέβεζας», σημειώνει. «Θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας έξω από το δημοτικό συμβούλιο, μέσα στη κοινωνία για μια πραγματική λαϊκή αυτοδιοίκηση, όπου θα αποφασίζουν για τη ζωή τους και το μέλλον τους οι ίδιοι οι πολίτες», προσθέτει.

Στηρίξτε οικονομικά το *Prin*!

Αυτές τις μέρες κάντε ένα πολύτιμο «δώρο» στην εφημερίδα, στηρίζοντάς την οικονομικά. Η δίμηνη συνδρομή είναι 12 ευρώ, η εξάμηνη 50 ευρώ (35 για νέους/ες) και η ετήσια 100 ευρώ (70 για νέους/ες). Θα λαμβάνεται ηλεκτρονικά το *Prin* την ημέρα της εκτύπωσης. Η πληρωμή μπορεί να γίνει με κατάθεση στον λογαριασμό Alpha Bank 260002002006023 (IBAN: GR1801402600260002002006023). Στείλτε και e-mail στο prin@otenet.gr.

ΚΟΥΠΟΝΙ

για τους αναγνώστες του

PRIN

θέατρο

Με την επίδειξη του παρόντος κουπονιού, το *Prin* παρέχει τη δυνατότητα σε 2 αναγνώστες του να παρακολουθήσουν την παράσταση

Ο Γλάρος του Άντον Τσέκωφ, με ένα κανονικό εισιτήριο αξίας 15 ευρώ!

Παραστάσεις: Παρασκευή-Σάββατο στις 9 μ.μ. και Κυριακή στις 8 μ.μ.
Έξτρα παραστάσεις: Δευτέρα 1/1 στις 8 μ.μ. και Τετάρτη 3/1 στις 9 μ.μ.
Θέατρο Άτις-Νέος Χώρος (Λεωνίδου 12, Μεταξουργείο).

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2103225207
Η προσφορά ισχύει για όλες τις παραστάσεις από Παρασκευή 22/12. Απαραίτητη η τηλεφωνική κράτηση, η ενημέρωση του ταμείου και η επίδειξη του κουπονιού στην είσοδο

Ιδιωτικά ΑΕΙ

Παντελής Βλάχας | Ερευνητής στο ΕΤΗ Ζυρίχης

Με την είδηση ότι η Νέα Δημοκρατία προχωρά στην ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων κλείνει το 2023. Το άρθρο 16 είναι διαχρονικό αγκάθι στα πλάνα πολλών κυβερνήσεων τα τελευταία σαράντα χρόνια, αφού απαγορεύει ρητά την ίδρυση και λειτουργία τους. Η κυβέρνηση της ΝΔ είχε στραφεί σε νομικά τεχνάσματα για την παράκαμψή του, εκμεταλλεζόμενη ευρωπαϊκές νομοθεσίες-παραθυράκια. Πλέον διαβάζουμε μια συγκροτημένη ομοβροντία άρθρων τα οποία καλούν σε ευθεία παραβίασή του, με σκοπό την εκ των υστέρων αναθεώρησή του.

Στην επιχειρηματική μετάλλαξη της εκπαίδευσης, η ΝΔ σε αραστή συνεργασία με ΣΥΡΙΖΑ, και ΠΑΣΟΚ έχουν κηρύξει έναν επικοινωνιακό πόλεμο δυσφήμισης της δημόσιας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, ενώ ταυτόχρονα:

- Νομοθετούν παγίως την υποχρηματοδότηση των πανεπιστημίων, πανηγυρίζοντας για 117 εκ. ευρώ τακτική χρηματοδότηση στα πανεπιστήμια το 2023, ενώ το 2009 ήταν 301 εκ. ευρώ με τους πιο συντηρητικούς υπολογισμούς. Ενδεικτικά η τακτική επιχορήγηση του ΑΠΘ έχει μειωθεί κατά 75% από εκείνη την περίοδο.

- Εξίσωσαν τα πτυχία ΑΕΙ-ΤΕΙ με τίτλους ιδιωτικών ιδρυμάτων (με ελεύθερη εγγραφή και τριετή διάρκεια σπουδών) με τον νόμο 4653/2020.

- Εφάρμοσαν την Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής (ΕΒΕ) με το νόμο 4777/2021.

- Κατήργησαν πανεπιστημιακά τμήματα, αφήνοντας εκτός δημόσιας παιδείας μεγάλο κομμάτι νέων.

- Υποστελέχωσαν τα πανεπιστήμια δημιουργώντας σημαντικές ελλείψεις σε μέλη ΔΕΠ, διδακτικό, τεχνικό, διοικητικό προσωπικό, επιφέροντας τεράστιες δυσκολίες στην εξασφάλιση βασικών αναγκών λειτουργίας τους.

- Προσπάθησαν να εγκαταστήσουν πανεπιστημιακή αστυνομία (!), θεσμό παγκοσμίως πρωτοφανή σε δημοκρατικό καθεστώς.

Η ένταση της υπονόμευσης και υποβάθμισης του δημόσιου συστήματος εκπαίδευσης υποδεικνύει το μέγεθος της κοινωνικής απάτης που επιχειρείται, καθώς κάθε ιδιωτικοποίηση δημόσιας υποδομής αποδεδειγμένα έχει στραφεί εναντίον των λαϊκών αναγκών και συμφερόντων (Υγεία, Ενέργεια, Τέμπη). Η υπονόμευση αυτή υπηρετεί συγκεκριμένα συμφέροντα της αστικής τάξης, της επιχειρηματικοποίησης, της κερδοφορίας και των ταξικών φραγμών στην εκπαίδευση. Είναι γνωστές άλλωστε οι σχέσεις κυβερνητικών στελεχών με ιδιωτικά ιδρύματα.

Ο Κυριάκος Πιερρακάκης παρουσιάζει τα ιδιωτικά ιδρύματα ως λύση για να μην σπουδάξει ο κόσμος έξω. Καμμία έρευνα δεν παρουσιάζει επαρκή στοιχεία ανωτερότητας των ιδιωτικών ιδρυμάτων εις βάρος των δημοσίων —

Επιχειρηματική μετάλλαξη της εκπαίδευσης και ταξικοί φραγμοί

► Οι μεθοδεύσεις παράκαμψης του Συντάγματος θα βρουν απέναντί τους το σύνολο του κινήματος

αντιθέτως, μερικά από τα καλύτερα πανεπιστήμια στον κόσμο, ακόμη και στην Αμερική, είναι δημόσια. Όσο και αν η κυβέρνηση επικαλείται ένα «μεταπτυχιακό του Yale στο ΕΚΠΑ», αποφεύγει να αναφέρει την πληθώρα «αγορασμένων πτυχίων» και υποβαθμισμένης εκπαίδευσης στα χιλιάδες άλλα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Όσο και αν ο Βενιζέλος επικαλείται την προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας για να στηρίξει την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων, η ιδιωτική χρηματοδότηση σκοτώνει την ελευθερία του λόγου. Τρανταχτό παράδειγμα οι περιπτώσεις στο Harvard, MIT, και UPenn όπου (φίλο-)Ισραηλινοί μέτοχοι που χρηματοδοτούν τα πανεπιστήμια απαιτούν επί πινακί την κεφαλή φοιτητών και εργαζομένων που εκφράζουν φιλοπαλαιστινιακές απόψεις.

Η μόνη γραμμή υπεράσπισης της κυβέρνησης είναι ο «μη κερδοσκοπικός» χαρακτήρας των ιδρυμάτων που θα λειτουργήσουν. Με γνωστές τις άμεσες παρεμβάσεις της Αμερικανικής Πρεσβείας

στο ζήτημα των ιδιωτικών πανεπιστημίων, τόσο επί Άννας Διαμαντοπούλου όσο και επί Μαριέττας Γιαννάκου, είμαστε σε θέση να εκτιμήσουμε το πιο πιθανό μοντέλο «νομότυπης κερδοσκοπίας». Τα ιδιωτικά σχολεία στις ΗΠΑ (charter schools) υπόκεινται στους ίδιους σχεδόν περιορισμούς «μη κερδοσκοπίας» που ανακοινώνει η κυβέρνηση για τα πανεπιστήμια. Δημιουργούν, λοιπόν, ένα μη κερδοσκοπικό μπροστάρη που αποτελεί το σχολείο και «προσλαμβάνει συμβουλευτική εταιρεία», η οποία είναι κερδοσκοπική, του ίδιου ομίλου, απορροφά το σύνολο των κερδών του σχολείου ώστε να τηρείται το γράμμα του νόμου και δεν υπόκειται στο σύστημα εκπαίδευσης ώστε να ελέγχεται αναλόγως.

Όσο και αν η κυβέρνηση της ΝΔ φιλοδοξεί να αποτελέσει τη σύγχρονη Σιδηρά Κυρία, αυτή η προσπάθεια αναθεώρησης του άρθρου 16 πρέπει να βρει απέναντί της το σύνολο του κινήματος, γιατί η παιδεία ως βασικό αγαθό, είναι και πρέπει να παραμείνει δημόσια.

Μεταναστευτικό

Βία στα σύνορα, εκμετάλλευση και ομηρία στην ενδοχώρα

«Μεταφερθήκαμε και τα δέκα άτομα της ομάδας σε μία φυλακή. Μας κατέβασαν από το αυτοκίνητο και μας χτυπούσαν έναν-έναν ζητώντας να μάθουν το όνομα του διακινητή που μας έστειλε στην Ελλάδα». Είναι μία από τις εκατοντάδες μαρτυρίες που συγκέντρωσε ο Μηχανισμός Καταγραφής Περιστατικών Άτυπων Αναγκαστικών Επιστροφών στην ετήσια έκθεσή του για το 2022 που δημοσιοποιήθηκε πριν λίγες ημέρες. Μεταξύ Φεβρουαρίου και Δεκεμβρίου του 2022 ο Μηχανισμός κατέγραψε μαρτυρίες για 50 pushbacks που αφορούν τουλάχιστον 2.157 άτομα.

Η βία στα θαλάσσια και κερσαία σύνορα κατά προσφύγων και μεταναστών μαινεται με αμείωτη ένταση, παρά το γεγονός ότι η βελτίωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων καθιστά άχρηστα τα περί «υβριδικού πολέμου του Ερντογάν» που δημιουργήσαν τα τελευταία χρόνια το νομιμοποιητικό πλαίσιο για την κανονικοποίηση της βαρβαρότητας. Αλλά και παρά την αναδίπλωση στην οποίαν οδηγήθηκε η Νέα Δημοκρατία με τη νομιμοποίηση χιλιάδων μεταναστών, καθώς η σκληρή αντιμεταναστευτική πολιτική είχε ως αποτέλεσμα να «αδειάσει» η χώρα από υπερπολύτιμα για το κεφάλαιο εργατικά χέρια.

Κατά τρόπο ειρωνικό αλλά και αποκαλυπτικό τόσο για τη Νέα Δημοκρατία όσο και για τον ΣΥΡΙΖΑ, το νέο τοπίο που διαμορφώνεται με τον συνδυασμό κανονικοποιημένης βίας στα σύνορα και νομικής αναγνώρισης στην ενδοχώρα για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες της παραγωγής, θυμίζει τον τρόπο που είχε προσεγγίσει το προσφυγικό ο Αλέξης Τσίπρας από το βήμα της ΔΕΘ τον Σεπτέμβριο του 2022. «Η λύση θα είναι, όπως η Ευρώπη λέει “δεν περνάτε”, και εμείς να τους πούμε “δεν περνάτε στην Ευρώπη [...] αλλά εάν έρθετε εδώ, θα ξέρετε ότι έχετε δύο επιλογές: ή να γυρίσετε πίσω ή να ενταχθείτε με τους όρους που το ελληνικό κράτος προβλέπει να ενταχθείτε, που σημαίνει να μπείτε σε μία παραγωγική διαδικασία”, που σημαίνει η ερειπωμένη ύπαιθρος να αποκτήσει εργάτες γης, που σημαίνει ότι δεν θα κάθεστε για να σας δίνουμε επιδόματα μέχρι να βρείτε τον τρόπο να φτάσετε στην Ευρώπη με smugglers, με διακινητές».

Γιώργος Μουρμούρης

Προσφυγικό

Χρίστος Κρανάκης

«Μπίζνες» και θάνατος στην Ευρώπη-φρούριο

Το μεταναστευτικό συνεχίζει να αποτελεί ένα από τα πλέον φλέγοντα ζητήματα του πλανήτη. Με βάση τους τελευταίους υπολογισμούς, ο συνολικός αριθμός των μεταναστών ανά τον κόσμο ανέρχεται σε 281 εκατομμύρια, μέγεθος που αντιστοιχεί περίπου στο 3,6% του παγκόσμιου πληθυσμού. Όσον αφορά την ευρωπαϊκή ήπειρο, η οποία βρίσκεται σε απόσταση «αναπνοής» από τις πολύπαθες περιοχές της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής, υπολογίζεται πως εντός του 2021 προσέγγισαν την επικράτεια της ΕΕ 2,3 εκατομμύρια κάτοικοι άλλων χωρών — αριθμός που σηματοδοτεί αύξηση της τάξεως του 18% σε σχέση με το 2020.

Οι εκατομμύρια άνθρωποι που εδώ και χρόνια πνίγονται στο υγρό νεκροταφείο της Ευρώπης ή «σκίζονται» στα συρματοπλέγματα των τειχών προστασίας, πλύναν τη δημόσια αντιπαράθεση εντός Ευρώπης και δημιουργούσαν συνθήκη πολιτικής αντιπαράθεσης. Μεγάλα κινήματα αλληλεγγύης στους μετανάστες έμπαιναν «ανάχωμα» στις δολοφονικές πολιτικές της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ενώ δυνάμεις της ακροδεξιάς επεδίωκαν την εφαρμογή ακόμα πιο σκληρών μέτρων.

Σήμερα, η παγίωση της ακροδεξιάς σε θέση ισχύος σε μία σειρά από χώρες (βλ. Ιταλία), η ηγεμόνευση σκληρά αντιμεταναστευτικών θέσεων ακόμα και στα «μετριοπαθή» κόμματα της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας και η υποχώρηση των αντιρατσιστικών ανταναικλαστικών των κινημάτων στην Ευρώπη, έχουν οδηγήσει σε μία (ακόμα πιο) καθαρή «στροφή προς τα δεξιά» των μέτρων που εισηγείται και εφαρμόζει η ΕΕ.

Ενδεικτική σ' αυτό το σημείο είναι η προκαταρκτική συμφωνία για τη μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ, η οποία υπεγράφη τον Δεκέμβριο του 2023. Ανθρωπιστικές οργανώσεις χαρακτήρισαν την ημέρα θέσπισης της συμφωνίας ως «σκοτεινή και μαύρη για την Ευρώπη», καθώς αυτή —μεταξύ άλλων— προβλέπει πως οι μεν χώρες της νότιας Ευρώπης θα δύναται να θεσπίσουν μια αυστηρότερη διαδικασία ασύλου στα εξωτερικά σύνορά τους και να απελαύνουν αιτούντες άσυλο ευκολότερα, ενώ οι «κεντρικές» χώρες θα μπορούν να πληρώσουν ένα αντίτιμο σε κοινό ευρωπαϊκό ταμείο προκειμένου να απορρίψουν τη χορήγηση ασύλου.

Η προκαταρκτική συμφωνία που «σφίγγει» ακόμα περισσότερο τον «κλοιό» εις βάρος των μεταναστών και των προσφύγων που ψάχνουν μία δεύτερη ευκαιρία στην Ευρώπη δεν ήρθε σαν κεραυνός εν αιθρία. «Θεμέλιό» της αποτέλεσε το προσχέδιο του νέου «Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο» που είχε ανακοινωθεί ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2020. Άλλωστε, από τότε είχε διαφανεί μια σαφής στροφή σε ακόμη πιο αντιδραστική και απάνθρωπη κατεύθυνση, καθώς η πρόταση ουσιαστικά ενσωμάτωνε θέσεις των —τότε— «ακράιων» πολιτικών ηγετών, όπως οι Όρμπαν, Κουρτς και Σαλβίνι.

Βασικοί αντιδραστικοί άξονες που αφορούν τη διαδικασία ταυτοποίησης, οι οποίοι περιλαμβάνονταν στο προσχέδιο του νέου «Συμφώνου για τη Μετα-

νάστευση και το Άσυλο» είναι οι εξής:

- Ο κανονισμός ελέγχου, ο οποίος προβλέπει μια προκαταρκτική διαδικασία (pre-entry screening) για την ταχεία εξέταση του προφίλ ενός αιτούντος άσυλο και τη συλλογή βασικών πληροφοριών όπως η εθνικότητα, η ηλικία, τα δακτυλικά αποτυπώματα, η εικόνα προσώπου, η κατάσταση υγείας και το ιστορικό παραβατικότητάς του. Με άλλα λόγια, ένα πλήρες φακέλωμα...

- Ο τροποποιημένος κανονισμός Eurodac, ο οποίος ενημερώνει το Eurodac, τη μεγάλης κλίμακας βάση δεδομένων που θα αποθηκεύει τα βιομετρικά στοιχεία που συλλέγονται κατά τη διαδικασία ελέγχου. Η βάση δεδομένων θα μετατοπιστεί από την καταμέτρηση των αιτήσεων στην καταμέτρηση αιτούντων για την αποτροπή πολλαπλών αξιώσεων με το ίδιο όνομα.

- Ο τροποποιημένος κανονισμός για

τις διαδικασίες ασύλου (APR), ο οποίος ορίζει δύο πιθανά βήματα για τους αιτούντες άσυλο: μια ταχεία διαδικασία στα σύνορα, που προορίζεται να διαρκέσει το πολύ 12 εβδομάδες και την παραδοσιακή διαδικασία ασύλου, που μπορεί να διαρκέσει αρκετούς μήνες.

- Ο Κανονισμός Διαχείρισης Ασύλου και Μετανάστευσης (AMMR), ο οποίος θεσπίζει ένα σύστημα «υποχρεωτικής αλληλεγγύης» που θα ενεργοποιείται όταν ένα ή περισσότερα κράτη-μέλη υφίστανται «μεταναστευτική πίεση». Το σύστημα θα προσφέρει στις χώρες τρεις επιλογές για να βοηθήσουν: μετεγκατάσταση ορισμένου αριθμού αιτούντων άσυλο, καταβολή συνεισφοράς για κάθε αιτούντα που αρνείται να μετεγκατασταθεί και χρηματοδότηση επιχειρησιακής υποστήριξης.

- Ο κανονισμός για την κρίση, ο οποίος προβλέπει κανόνες που θα ισχύ-

Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, όπως και η Βρετανία, «οπλίζεται» απέναντι στον «κίνδυνο» των μεταναστών, καταπατώντας κάθε αξία της ανθρώπινης ζωής. Την ίδια ώρα, συγκεκριμένα επιχειρηματικά συμφέροντα θησαυρίζουν από τον «πόνο» των κατατρεγμένων της γης

σε κάποιο κέντρο. Αξίζει να σημειωθεί πως η «ηθική αυτουργία» της παραπάνω συμφωνίας, εντοπίζεται στην (επίσης) κατάπτυστη συμφωνία που επεξεργάζεται η Βρετανία με τη Ρουάντα και η οποία προβλέπει την αποστολή μεταναστών που εισέρχονται παράνομα στη Βρετανία στη χώρα της Αφρικής.

Η τάση των ευρωπαίων να στρέφονται σε άλλες χώρες προκειμένου να μεταφέρουν σε εκείνες το «βάρος» της μεταναστευτικής «πίεσης» φαίνεται πως έπιασε μία ευαίσθητη χορδή και της πολιτικής ηγεσίας της ΕΕ. Συγκεκριμένα, η Κομισιόν τον Ιούλιο συνυπόγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την Τυνησία, στο οποίο περιλαμβάνονται «όλα τα αναγκαία μέτρα για την ενίσχυση των προσπάθειών ώστε να σταματήσει η παράτυπη μετανάστευση». Λίγους μήνες μετά, η Κομισιόν ανακοίνωσε πως προχωράει σε συνομιλίες με τις πολιτικές ηγεσίες χωρών προέλευσης, προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες επαναπατριsmού όσων δεν δικαιούνται άσυλο. Οι πρώτες χώρες στις οποίες η ΕΕ «χτύπησε την πόρτα» ήταν η Ακτή Ελεφαντοστού, η Νέα Γουινέα και η Σενεγάλη.

Τα παραπάνω όμως δεν εγείρουν τον κίνδυνο μόνο από ανθρωπιστική σκοπιά. Στο παρασκήνιο των πολιτικών της Ευρώπης-φρούριο, παίζονται οικονομικά «παιχνίδια» πολλών εκατομμυρίων, μέσα από τα οποία κάποιοι θησαυρίζουν εκμεταλλευόμενοι τη δυστυχία. Μέσα από μία αξιόπαινη έρευνα της δημοσιογραφικής ομάδας *Solomon*, με τίτλο «Η Ευρώπη των τειχών και των μεγάλων συμφερόντων», αποκαλύπτεται το μεγάλο «φαγοπότι» που λαμβάνει χώρα μεταξύ ιδιωτικών εταιρειών που εμπλέκονται στη διαχείριση ή ανάπτυξη συνοριακών φραχτών και ευρωπαϊκών κυβερνήσεων. Σύμφωνα με την έρευνα, πίσω από τις εταιρείες που αναλαμβάνουν την κατασκευή και συντήρηση φρακτών βρίσκονται πρώην ή και νυν κυβερνητικά στελέχη. Ενδεικτικά, η Ουγγαρία δαπάνησε σχεδόν 2 δισ. ευρώ σε τέτοιες εργασίες την περίοδο 2015-2021. Μεγάλο μέρος του ποσού αυτού βρέθηκε στις «τσέπες» επιχειρηματία και μέλους του κυβερνώντος κόμματος του Όρμπαν, που ήταν βασικός μέτοχος κατασκευαστικής εταιρείας που ανέλαβε τμήμα του έργου. Ομοίως, η κυβέρνηση της Σλοβενίας το 2022, ανέθεσε -άνευ διαγωνισμού- την αφαίρεση του φράκτη που το 2015 τοποθετήθηκε στα σύνορα με την Κροατία στην ίδια εταιρεία που τον είχε κατασκευάσει. Η εταιρεία αυτή, πληρώθηκε 7 εκατ. ευρώ, παρότι ένα χρόνο πριν από τον διαγωνισμό δεν είχε ούτε έναν υπάλληλο ενώ είχε την έδρα της στην ίδια διεύθυνση με ένα τοπικό παράρτημα του τότε κυβερνώντος κόμματος. Αξίζει να σημειωθεί πως η Ισπανία αρνείται να αποκαλύψει τις συνολικές σχετικές δαπάνες, επικαλούμενη «λόγους εθνικής ασφάλειας»... Όσον αφορά τις κτιριακές υποδομές που έχουν ανεγερθεί στην Ελλάδα, μεγάλο μέρος έχει αναλάβει η ΓΕΚ Τέρνα, ενώ η εταιρεία Space Hellas, αδερφή εταιρεία της δημοσκοπικής Singular Logic, έχει συμβάλει σε σύστημα επιτήρησης συνόρων στον Έβρο έναντι 35 εκατ. ευρώ.

Χιλιάδες νεκροί στον δρόμο για τη «γη της επαγγελίας»

Ο σύγχρονος καπιταλισμός δεν υπολογίζει κανέναν είδος απώλειες, πέρα από αυτές των κερδών του. Η διατήρηση της μηχανής κερδοφορίας του και η άντληση νέων πεδίων αποτελεί τον μοναδικό «οδηγό». Έτσι λοιπόν, όταν η «μηχανή» χρειάζεται φθινό, αναλώσιμο υλικό προκειμένου να δουλέψει, τότε ευρωπαϊκές χώρες (βλ. Ελλάδα) ζητάνε χέρια μεταναστών, ώστε να δουλέψουν σκληρά και τσάμπα, στις κατώτερες θέσεις της εργασιακής πυραμίδας. Ενδεικτικά είναι τα στοιχεία της Eurostat: Το 2022 στην ΕΕ ο συνολικός αριθμός των ατόμων στην ηλικιακή ομάδα 20-64 που εργαζόνταν ήταν περίπου 198 εκατομμύρια, από τα οποία 10 εκατομμύρια ήταν πολίτες τρίτων χωρών (δηλ. 5,05%). Όσον αφορά τους πολίτες τρίτων χωρών (που σε τεράστιο βαθμό είναι «νόμιμοι» μετανάστες από Ασία και Αφρική), αυτοί υπερ-εκπροσωπούνται εμφαντικά έναντι των πολιτών της ΕΕ στους παρακάτω τομείς εργασίας: υπηρεσίες παροχής κατ'αίτησης και εστίασης (11,3% έναντι 4,2%), οικιακές εργασίες (5,9% έναντι 0,7%), οικοδομικές εργασίες (9,1% έναντι 6,6%), αγροτικές εργασίες (2,4% έναντι 0,7%).

Τι γίνεται, όμως, με το «πλεονάζον» μεταναστευτικό δυναμικό; Εκείνο που δεν δικαιούται μία θέση στη «γη της επαγγελίας»; Σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, περίπου 29.000 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στις μεταναστευτικές διαδρομές που οδηγούν στην Ευρώπη μεταξύ 2014-2021. Αυτοί είναι μόνο οι επι-

σήμως καταγεγραμμένοι θάνατοι! Η κεντρική Μεσόγειος αποτελεί την πλέον θανατηφόρα γνωστή διαδρομή μετανάστευσης στον κόσμο, με περισσότερους από 12.000 θανάτους από το 2014. Όσον αφορά τη «γειτονιά» μας, στις ηπειρωτικές διόδους των Βαλκανίων υπολογίζεται πως έχουν χάσει τη ζωή τους τουλάχιστον 2.100 άνθρωποι τα τελευταία χρόνια.

Η σκληρότητα των ευρωπαϊκών πολιτικών μετανάστευσης κάνει απλώς τα πράγματα χειρότερα! Επιστρατεύοντας και πάλι την έρευνα της δημοσιογραφικής ομάδας *Solomon*, βλέπουμε πως στην Πολωνία η κατασκευή του φράκτη στα σύνορα όχι απλά δεν μείωσε τον αριθμό όσων επιχειρούν να διασχίσουν τα σύνορα αλλά -επιπρόσθετα- οδήγησε σε πολύ περισσότερους και σοβαρότερους τραυματισμούς. Μάλιστα, όπως σημειώνει η ομάδα *Solomon*, σε παραπλήσια έρευνά της, πλέον έχουν καταγραφεί τουλάχιστον 65 νεκροταφεία κατά μήκος των ευρωπαϊκών συνόρων σε Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Μάλτα, Πολωνία, Λιθουανία, Γαλλία και Κροατία, με περισσότερους από 1.000 τάφους μεταναστών/τριων αγνώστων στοιχείων κατά την τελευταία δεκαετία.

Η αδιαφορία όλων των ευρωπαϊκών κρατών, αλλά και της ίδιας της ΕΕ, για τους αγνώστων στοιχείων νεκρούς μετανάστες αλλά και τους χιλιάδες άλλους αγνοούμενους αποτυπώνει με τον πλέον έκδηλο τρόπο πως η Ευρώπη-φρούριο έχει πάρει συνειδητή επιλογή να δολοφονεί...

Πλήρως αντιδραστικό το νέο «Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο»

>>>>>

ουν μόνο όταν το σύστημα ασύλου της Ένωσης απειλείται από «ξαφνική και μαζική άφιξη προσφύγων», όπως συνέβη κατά τη μεταναστευτική κρίση 2015-2016 ή από μια κατάσταση ανωτέρας βίας, όπως η πανδημία Covid-19. Υπό αυτές τις συνθήκες, οι εθνικές αρχές θα έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν αυστηρότερα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων μεγαλύτερων περιόδων κράτησης.

Τέλος, για τις απελάσεις, το δόγμα είναι απλό: «Άμεσες και ταχύτατες απελάσεις σε όσο γίνεται περισσότερους». Γι' αυτό, άλλωστε, η Frontex καλείται να παίξει «καθοριστικό ρόλο στο κοινό σύστημα επιστροφών της ΕΕ» και να αναδειχτεί σε «επιχειρησιακό βραχίονα των πολιτικών επιστροφής της ΕΕ [...] καλύπτοντας όλα τα στάδια της διαδικασίας απελάσεων».

Ο πυρήνας της παραπάνω πολιτικής αποτελεί και τον κατάλληλο οδηγό για τις επιμέρους διμερείς συμφωνίες που συνάπτουν χώρες ανά τον κόσμο και αφορούν τη μετεγκατάσταση μεταναστών και προσφύγων σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η συμφωνία μεταξύ Ιταλίας-Αλβανίας -που προς το παρόν έχει «παγώσει» από το Ανώτατο Δικαστήριο της δεύτερης- και η οποία προβλέπει την ανέγερση καταυλισμών μεταναστών που καταφθάνουν από την Αφρική στην Ιταλία. Η σκληρή γραμμή της Μελόνι στο μεταναστευτικό περιλαμβάνει, ακόμα, την επιβολή χρηματικής εγγύησης που θα φτάνει έως και τα 5.000 ευρώ, την οποία στο εξής θα καλούνται να καταβάλλουν οι αιτούντες άσυλο στην Ιταλία προκειμένου να αποφύγουν την κράτηση

Πίσω από τις κάμερες

Ο θάνατος του Βόλφγανγκ Σόιμπλε ανέσυρε, μαζί με τις μνήμες των μνημονίων, σκηνές από την επώδυνη κατάρρευση του μοντέλου λειτουργίας ΜΜΕ και δημοσιογραφίας. Η αρχή για τη σημερινή ολοκληρωτική παράδοση των κλειδιών της πληροφόρησης και ενημέ-

ΣΕ ΑΝΟΔΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ βρίσκεται η κρατική διαφήμιση, δείγμα για το πώς θα συνεχιστεί ο έλεγχος των μίντια και το 2024. Ένα από τα πρώτα κονδύλια που εγκρίθηκαν για τη νέα χρονιά είναι αυτό του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για την «εκστρατεία ενημέρωσης ευάλωτων δανειοληπτών» ύψους 4.588.000 ευρώ. Αυτά είναι τα «αργύρια» της φίμωσης δημοσιογράφων και μίντια στις ειδήσεις για τους πλειστηριασμούς σπιτιών και περιουσίας.

ΚΑΤΙ ΤΡΕΧΕΙ με τις μετρήσεις τηλεθέασης της Nielsen. Οι παρασκευαστές διαβουλεύονται καναλιών με την εταιρεία μέτρησης, μετά από καταγεγραμμένα λάθη της, φαίνεται πως δεν απέδωσαν. Τα κανάλια αποφάσισαν να αναθέσουν σε άλλη, τρίτη εταιρεία, τον έλεγχο της αξιοπιστίας των μετρήσεων, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες προσανατολίζονται να υπογράψουν σύμβαση ολίγων μηνών και όχι έτους με τη Nielsen.

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ από το Μαξίμου ο νέος προϋπολογισμός της ΕΡΤ για το 2024. Το αίτημα της διοίκησης για αύξηση του ανταποδοτικού τέλους κατά μισό ευρώ έχει ξεσηκώσει ήδη διαμαρτυρίες, ακόμη και στο κυβερνητικό στρατόπεδο. Για το επόμενο έτος η ΕΡΤ προϋπολογίζει έσοδα ύψους 210.434.000 ευρώ, εκ των οποίων τα 191 εκατ. από το ανταποδοτικό τέλος και έξοδα 210.424.000 ευρώ. Το σύνολο των μεικτών αμοιβών για το προσωπικό, ανέρχεται σε 64.200.000 ευρώ.

Ματίνα Παπαχριστούδη

Τα μνημόνια και η «πίσω πόρτα» του Μαξίμου

ρωσης στην προπαγανδιστική διαχείριση των συστημικών μίντια στο Μέγαρο Μαξίμου, έγινε υπό την εποπτεία και εντολή της μνημονιακής εποπτείας.

Σε λίγες μέρες, κλείνουν 12 χρόνια από την είσοδο στο Μαξίμου, μέσω της πίσω πόρτας, των ισχυρών τότε εκδοτών Μπόμπολα και Ψυχάρη. Ακολούθησε μια συνάντηση με τον τότε πρωθυπουργό, Γιώργο Παπανδρέου, που έμμεσα έμελλε να σφραγίσει την τρώικανή εντολή για «σπάσιμο της ελληνικής ιδιαίτερης διαπλοκής, του τριγώνου τραπεζών-κυβερνήσεων-ΜΜΕ». Για το «ελληνικό παράδοξο της διαπλοκής πολιτικής και μίντια» είχαν προετοιμάσει το έδαφος εκτενή δημοσιεύματα διεθνών ΜΜΕ, τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί περιέγραφαν ειδικές εκθέσεις του ΔΝΤ.

Σε αυτό το φόντο, η στρόφιγγα των τραπεζικών δανείων για τα ΜΜΕ έκλεισε από το 2011, όπως και η αντίστοιχη των κυβερνητικών επιδοτήσεων μέσω της κρατικής διαφήμισης. Το Alter έβαλε λουκέτο, ακολούθησε την

είδια χρονιά η *Ελευθεροτυπία*. Έως και το 2014, πάνω από 20 εφημερίδες έκλεισαν, κατέρρευσαν ή πτώχευσαν, όπως και δεκάδες άλλα συγκροτήματα εφημερίδων και περιοδικών, ενώ πετάχτηκε εκτός ΜΜΕ περίπου το 60% των δημοσιογράφων. Το 2013 μπήκε λουκέτο στην ΕΡΤ, ένα «δώρο» της συγκυβέρνησης Σαμαρά-Βενιζέλου στους διαμαρτυρόμενους και υπό συνεχή διαπραγμάτευση καναλάρχες της διαπλοκής για την απρόσκοπτη ανάπτυξη της ψηφιακής Diagea. Η κατάρρευση των εκδοτικών ομίλων Μπόμπολα-Ψυχάρη (*Εθνος-Νέα-Βήμα*) δεν εμπόδισε το λουκέτο του καναλιού τους, του *Mega*, που αποτέλεσε τη «θυσία» των ολιγαρχών της ενημέρωσης στη διαπραγμάτευσή τους με την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ.

Τότε συντελέστηκε και η παράδοση της δημοσιογραφίας στο (εκάστοτε) Μέγαρο Μαξίμου. Η εικόνα που σφράγισε αυτή την παράδοση είναι η υποδοχή του πρωθυπουργού Σαμαρά στην ΕΣΗΕΑ για τον εορτασμό των 100 χρόνων της από τη ηγεσία των παρατάξεων ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ, με χειραψία της προέδρου κάτω από την αφίσα των αγώνων ενάντια στο λουκέτο της ΕΡΤ...

ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΟΙ

Δίκτυο Ελεύθερων Φαντάρων «Σπάρτακος»

Στη σκιά του θανάτου του 40χρονου επισημηναγού Επαμεινώνδα Κωστέα, ο οποίος έχασε τη ζωή του όταν κατέπεσε το πεπαλαιωμένο και με τεράστια προβλήματα αεροσκάφος τύπου T-2E Buckeye της 363 Μοίρας Εκπαίδευσης Αέρος της 120 Πτέρυγας Εκπαίδευσης Αέρος κατά τη διάρκεια εκπαιδευτικής πτήσης, δημοσιοποιήθηκε η διεξαγωγή της τεράστιας νατοϊκής άσκησης «Ramstein Flag», σε Αχαΐα και Ηλεία τον Σεπτέμβριο του 2024. Πιο συγκεκριμένα, οι δύο αεροπορικές βάσεις της περιοχής, η 116 Πτέρυγα Μάχης στον Άραξο και η 117 Πτέρυγα Μάχης στην Ανδραβίδα αναμένεται να φιλοξενήσουν την άσκηση «Ramstein Flag», η οποία είναι η μεγαλύτερη αεροπορική άσκηση του NATO για το 2024 και θα διοργανωθεί για πρώτη φορά στη χώρα μας. Οι δύο αεροπορικές βάσεις θα υποδεχτούν αεροσκάφη και προσωπικό από το σύνολο σχεδόν των χωρών της Συμμαχίας, με την Ελλάδα να βρίσκεται στο επίκεντρο των νατοϊκών σχεδιασμών.

Νατοϊκή άσκηση σε Αχαΐα-Ηλεία

► Στην Ελλάδα για πρώτη φορά το 2024 η μεγαλύτερη αεροπορική άσκηση του NATO

Οι πολεμικές δυνάμεις της νατοϊκής συμμαχίας θα συμμετέχουν με τα πιο σύγχρονα μαχητικά που διαθέτουν, τα 4,5 και 5^{ης} γενιάς, με κορυφαίο το «αόρατο» αεροσκάφος F-35 αλλά και τα πανίσχυρα Rafale και F-16 Viper, τα οποία βρίσκονται ήδη στη «φαρέτρα» της ελληνικής πολεμικής αεροπορίας.

Γιατί επιλέχθηκε η Ελλάδα; Είναι πολύ σημαντικός ο συγκερασμός των δυνατοτήτων που προσφέρει η Ελλάδα για το ξεδίπλωμα της επιθετικότητας του NATO. Αφενός, δίνεται η δυνατότητα δέσμευσης πολύ μεγάλων περιοχών, τόσο πάνω από την ηπειρωτική χώρα όσο και πάνω απ' τη θάλασσα, για να γί-

νουν σύνθετα σενάρια που προβλέπουν πολυάριθμους σχηματισμούς, σύμφωνα με το δόγμα του NATO για τις αεροπορικές επιχειρήσεις. Ακόμη, καθοριστικό ρόλο έπαιξε το γεωγραφικό ανάγλυφο της Ελλάδας, με την περιοχή της Θεσσαλίας να προσομοιάζει στο Ιράν, όπως και η θέση της στα ανατολικά σύνορα της Συμμαχίας, καθώς εντείνονται οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί στα Βαλκάνια, ενώ στόχος του NATO είναι να μπει στη Μαύρη Θάλασσα!

Επίσης, η Ελλάδα βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από περιοχές ενδιάμεσες του NATO, όπως η Μέση Ανατολή και η Μαύρη Θάλασσα. Το

περιεχόμενο των σεναρίων της άσκησης αποκαλύπτει τους στόχους αλλά και τους κινδύνους. Η άσκηση έχει σχεδιαστεί για να ενισχύσει την ετοιμότητα και την ικανότητα των δυνάμεων του NATO στην αεροπορική και αντιπυραυλική άμυνα, την αντιμετώπιση των ηλεκτρονικών παρεμβολών επιχειρήσεων. Οι αεροπορίες που θα συμμετάσχουν θα εμπλακούν τόσο σε επιθετικές όσο και σε αμυντικές επιχειρήσεις, ενσωματώνοντας διαφορετικούς τύπους αεροσκαφών για την προσομοίωση σε ρεαλιστικές συνθήκες μάχης.

Το Δίκτυο «Σπάρτακος» καλεί το αντιπολεμικό κίνημα και τον κόσμο της εργασίας να πάρει μαχητικές πρωτοβουλίες ενάντια στη γιγάντια άσκηση του NATO, για το μπλοκάρισμα της πολεμικής μηχανής. Πρέπει να σταθούμε ενάντια στους στρατηγικούς στόχους του ελληνικού αστικού κόσμου που εξυπηρετούνται διαμέσου της συμμετοχής των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων σε πολέμους και επεμβάσεις.

Κική Βάσου*

Κολωνός: Η υπόθεση της 12χρονης μας αφορά όλες και όλους

Έχει περάσει πάνω από ένας χρόνος από την ημέρα που ήρθαν στη δημοσιότητα πληροφορίες ότι η μητέρα ενός 12χρονου κοριτσιού κατήγγειλε στην αστυνομία πως το παιδί είχε πέσει θύμα βιασμού και σωματεμπορίας από έναν 53χρονο επιχειρηματία και κάτοικο της γειτονιάς όπου διέμενε η οικογένεια. Το προφίλ του ανέδειξε έναν αξιότιμο «οικογενειάρχη», επιφανή στην περιοχή κι όχι μόνο, με σχέσεις με την εκκλησία, το κυβερνών κόμμα, το τοπικό αστυνομικό τμήμα και πολλούς «υπεράνω υποψίας» επαγγελματίες, πολιτικούς και αθλητικούς παράγοντες. Από τότε έως σήμερα, καταγιστικά γεγονότα και αποκαλύψεις έφεραν στο φως αποκρουστικές πλευρές της εκμετάλλευσης και της κακοποίησης που υφίστανται τα πιο φτωχά κι ευάλωτα τμήματα της κοινωνίας.

Λίγες μέρες μετά την προφυλάκιση του κατηγορούμενου, όμως, πέρασε το κατώφλι του Κορυδαλλού η καταγγέλουσα μητέρα της 12χρονης, με την κατηγορία της μαστροπείας. Η προφυλάκιση της μητέρας προκάλεσε τεράστιο πόνο και ψυχική αναστάτωση στην οικογένεια, ειδικά στα ανήλικα παιδιά, υπονόμωσε τους όρους προστασίας τους αλλά και την προετοιμασία της δίκης. Το αίτημά της να αποφυλακιστεί με περιοριστικούς όρους για να βρίσκεται δίπλα στα παιδιά της απορρίφθηκε τρεις φορές. Αποφυλακίζονται με όρους, βασικά, ένστολοι και μεγαλόσχημοι.

Η κατηγορία για παραμέληση ανηλικού που αφέθηκε να αιωρείται μετατράπηκε γρήγορα σε κατηγορία για μαστροπεία στα πρωτοσέλιδα, στα κάθε λογής τηλεδικεία και εντέλει και στις αποφάσεις των δικαστικών οργάνων. Τα θύματα πολύ γρήγορα μετατράπηκαν σε θύτες. Η υποκριτική επίκληση από πλευράς των κρατικών φορέων της υπέρτατης αξίας της προστασίας του συμφέροντος του παιδιού αποδείχτηκε γρήγορα κενή περιεχομένου, αφού δεν υπήρξε καμιά ολοκληρωμένη πρωτοβουλία για την ψυχοκοινωνική

λίγες μόλις μέρες πριν την έναρξη της δίκης, σκοτεινές πτυχές που αφορούν τη σύνδεση της υπόθεσης με κυκλώματα τράφικινγκ και ανθρώπους-κλειδιά παραμένουν στο σκοτάδι. Αντίθετα, οι κατηγορίες σε βάρος της μητέρας της 12χρονης πρόσφατα αναβαθμίστηκαν.

προστασία των ανήλικων παιδιών ούτε για την υλική στήριξη της οικογένειας. Όλα αφέθηκαν στην τύχη τους. Για την ακρίβεια, μέχρι σήμερα όλα διασώθηκαν από την έμπρακτη και συνεχή στήριξη των αλληλέγγυων συλλόγων, σωματείων και ατόμων, παρέμβαση που η κυβέρνηση επέλεξε εξαρχής να στοχοποιήσει.

Το γεγονός ότι αρμόδιοι υπουργοί (Δόμνα Μιχαηλίδου) διέρρευσαν

πληροφορίες που έθεσαν σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα της επιζώσας ή αμφισβήτησαν δημόσια την αξιοπιστία της (Τάκης Θεοδωρικάκος) αποκαλύπτει ότι η κακοποίηση ευάλωτων ανθρώπων και κοινωνικών ομάδων είναι συστημική και δεν αποτελεί ούτε «μεμονωμένο ακραίο περιστατικό» ούτε αποκλειστικό αποτέλεσμα της δράσης «ενός διεστραμμένου πενηντάχρονου».

Στις 8/1 ξεκινά η εκδίκαση της υπόθεσης, στο εδώλιο 26 κατηγορούμενοι

Εκδικητική απόλυση στο *Documento*

Μία ακόμα απόλυση, μετά από εκείνη του περασμένου Ιουνίου, είχαμε στην εφημερίδα *Documento*. Η πρόφαση για την απόλυση δημοσιογράφου που εργαζόταν στην εφημερίδα επί τρία συναπτά χρόνια ήταν η άρνησή του να «μεταταχτεί» από το έντυπο μέσο στην ηλεκτρονική σελίδα. Ωστόσο, ο χρόνος και ο τρόπος που η εργοδοσία επέλεξε αυτή τη «μετάταξη» παραπέμπει σε εκδικητική απόφαση που σχετίζεται με την αγωνιστική στάση του εργαζόμενου απέναντι σε επιλογές του εκδότη αλλά και στις γενικές συνελύσεις που έχουν γίνει τους

τελευταίους μήνες στον εκδοτικό όμιλο, με αποκορύφωμα την πρόσφατη όπου οι εργαζόμενοι διεκδίκησαν αυξήσεις στους πολύ χαμηλούς μισθούς τους. Ο εργαζόμενος, επειδή αρνήθηκε την αλλαγή του μέσου και του αντικείμενου εργασίας του, με συνοπτικές διαδικασίες απολύθηκε, παρότι το τμήμα του είναι ήδη υποστελεχωμένο. Μάλιστα δεν υπήρξε καμιά διάθεση συζήτησης από πλευράς διεύθυνσης, ούτε καν μετά από σχετική απόφαση της έκτακτης γενικής συνέλευσης των εργαζόμενων στον όμιλο που ζήτησαν ομόφωνα την ανάκληση της απόλυσης.

Στις 8 Ιανουαρίου θα ξεκινήσει η εκδίκαση της υπόθεσης και θα καθίσουν στο εδώλιο 26 κατηγορούμενοι. Η μητέρα της 12χρονης θα κληθεί με την κατηγορία της διακεκριμένης μαστροπείας κι επιπλέον με την κατηγορία της διακεκριμένης περίπτωσης πορνογραφίας ανηλικού, που έχει αρνηθεί εξαρχής. Ενώ δεν φαίνεται πως η έρευνα και οι συνεχείς καταθέσεις στις οποίες υποβλήθηκε το παιδί για άλλες πλευρές της υπόθεσης έχουν αποδώσει καρπούς, οι κατηγορίες σε βάρος της μητέρας αναβαθμίστηκαν λίγο πριν την έναρξη της δίκης! Οι σκοτεινές πτυχές που αφορούν τη σύνδεση της υπόθεσης με κυκλώματα τράφικινγκ κι ανθρώπους-κλειδιά που δρουν στο πλαίσιο τους παραμένουν στο σκοτάδι, ενώ δεν απέδωσαν τίποτα ούτε οι έρευνες για τις επιθέσεις που δέχτηκε το παιδί μέσα στο σπίτι που φιλοξενείται.

Όπως αναφέρει σε τελευταία ανακοίνωσή της η Επιτροπή Αλληλεγγύης στη 12χρονη, «αισθανόμαστε οργή γιατί έχουμε τη βεβαιότητα ότι τα πραγματικά γεγονότα είναι ακόμη πιο ζοφερά από όσα έχουν δει το φως με τις έως τώρα συλλήψεις και κατηγορίες. Για αυτό είμαστε αποφασισμένοι να σταθούμε δίπλα στους ανθρώπους που κακοποιήθηκαν και βασανίστηκαν, μέχρι να δικαιωθούν. Καλούμε σε επαγρύπνηση ενάντια στη συσκότιση της υπόθεσης ενόψει της έναρξης της δίκης. Καλούμε συλλογικοί, σωματεία, την εκπαιδευτική και επιστημονική κοινότητα, τους κατοίκους σε κάθε γειτονιά, να ορθώσουμε ασπίδα προστασίας για τα παιδιά και τους ευάλωτους ανθρώπους, για να μην επαληθευθούν γεγονότα όπως αυτό, ούτε στον Κολωνό ούτε πουθενά. Για να μην μείνει κανένας φτωχός άνθρωπος ανυπεράσπιστος απέναντι στα κυκλώματα εκμετάλλευσης και κακοποίησης, απέναντι στους κακοποιητές και τους βιαστές».

*μέλος Λαϊκής Συνέλευση Κολωνού-Ακαδημίας Πλάτωνος-Σεπολίων

Ποινική νομοθεσία

Η νομοθετική εξουσία τα τελευταία χρόνια λειτουργεί προοδευτικά όλο και περισσότερο καθαρά με όρους «πολέμου κορεσμού». Μέσα στον ορμητικό νομοθετικών εξελίξεων και τα αλληπάλληλα χτυπήματα στην πολιτική, κοινωνική και υλική ζωή του λαού, έρχονται και οι επικείμενες νέες αλλαγές στην ποινική νομοθεσία, που πρόκειται να αποτελέσουν μια ιστορική, εφ' όλης της ύλης, σκληρά ταξική και αντιεπισημονική οπισθοδρόμηση.

Εκ προοιμίου, η ποινική νομοθεσία έχει ένα ιδιαίτερο κοινωνικοπολιτικό εκτόπισμα, καθώς συμπυκνώνει ένα σύνολο αξιακών κρίσεων για όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής — πάντοτε στη δοσμένη ταξική βάση: από τη φύση του εγκλήματος ως έννοια, μέχρι τη μεταχείριση του παραβάτη, γενικά και ειδικά. Χρειάστηκαν δεκαετίες αγώνων για να επικρατήσει στην Ελλάδα ένα «φιλελεύθερο» μοντέλο του ποινικού δικαίου, το οποίο να αντιμετωπίζει —έστω τυπικά— το έγκλημα ως κοινωνικό φαινόμενο απότοκο ευρύτερων κοινωνικών παθογενειών, τον δράστη ως υποκείμενο προς επανένταξη και όχι ως «καμένο χαρτί», τη στέρηση της ελευθερίας ως μέθοδο σωφρονισμού και όχι απομόνωσης, με κεντρικό πυλώνα του το τεκμήριο αθωότητας. Το μοντέλο αυτό έρχονται να συντρίψουν οι επερχόμενες αλλαγές, σε συνέχεια των πέντε προηγούμενων παρεμβάσεων που έχει καταφέρει η ΝΔ από το 2019, αξιοποιώντας τη σχετική παρακαταθήκη που είχε αφήσει και ο ΣΥΡΙΖΑ.

Οι επικείμενες αλλαγές αποτελούν μια καταφανώς άχαρη προσπάθεια μετατροπής της ποινικής δικαιοσύνης σε επικοινωνιακό εργαλείο που δήθεν αφουγκράζεται την κοινωνική επιθυμία για περισσότερες, μεγαλύτερες και σκληρότερες ποινές, ασχέτως του ότι στις πιο μεγαλειώδεις εκφράσεις του το συγκεκριμένο αντανάκλαστικό «στοχεύει» στις συστημικές ευθύνες, όπως στη δολοφονία Ζακ Κωστόπουλου, τις εκατοντάδες περιπτώσεις αστυνομικής αυθαιρεσίας και, κυρίως, το έγκλημα στα Τέμπη. Έτσι, οι συγκεκριμένες περιπτώσεις ατιμωρησίας, έρχονται να αποτελέσουν την αφορμή για την οριζόντια επιβολή σκληρότερων ποινών, αντικαθιστώντας τη θεμελιώδη στο ποινικό δίκαιο αρχή της ατομικής ευθύνης του δράστη με τη συλλογική ευθύνη της κοινωνίας για την εγκληματικότητα, γενικά. Στην πράξη, αυτό σημαίνει: περισσότερες και χαμηλότερης ποιότητας ποινικές δίκες, περισσότερη φυλακή για περισσότερους, πιο ταξική ποινική δικαιοσύνη, γεμάτη αοριστίες.

K.M.

ΝΕΟΣ ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

Κώστας Μαγκλάρας*

Πάει ο άρτος, τώρα θέαμα και βούρδουλας

► Περισσότερες και χαμηλότερης ποιότητας ποινικές δίκες

Το κεντρικό δόγμα των επικείμενων αλλαγών περί μαζικότερων και αυστηρότερων ποινών απαιτεί πρωτίστως περισσότερες ποινικές δίκες, οι οποίες παρουσιάζονται ως «αναγκαίο κακό», στη δήθεν επίλυση του πάγιου προβλήματος της καθυστέρησης της απονομής δικαιοσύνης στην Ελλάδα.

Μία από τις βασικές αλλαγές που εισάγονται με το νέο νομοσχέδιο είναι η αντικατάσταση, πλέον σχεδόν καθολικά, της ενδιάμεσης διαδικασίας των Δικαστικών Συμβουλίων, με την απευθείας κλήση στο ακροατήριο. Επιλέγεται κατά αυτό τον τρόπο η «fast track» παραπομπή σε δίκη με πρόταση του Εισαγγελέα, αντί της προϋφιστάμενης διαδικασίας, κατά την οποία ελεγχόταν, μεταξύ άλλων, η προσφορότητα της παραπομπής σε δίκη, αλλά και η πληρότητα του αποδεικτικού υλικού στη σχηματισθείσα δικογραφία, γεγονός που ως επί το πλείστον λειτουργούσε καταλυτικά ως προς την προστασία των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου. Για τη διαφορά μεταξύ Συμβουλίου και απευθείας κλήσης, ενδεικτικά αναφέρεται ότι με βάση στοιχεία των ετών 2019-2020 για το Πρωτοδικείο Αθηνών, λιγότερο από το 50% των βουλευμάτων του Συμβουλίου Πρωτοδικικών παρέπεμπε σε δίκη, ενώ ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Εφετών διαφώνησε μονάχα τρεις φορές καθένα από τα δύο αυτά έτη με την εισαγγελική πρόταση για απευθείας κλήση στο ακροατήριο, σε ποσοστό 0,19% και 0,18%, αντίστοιχα.

Επίσης κοινωνική αλλαγή αποτελεί η κατάργηση του Πενταμελούς Εφετείου Κακοεργημάτων και η ευρύτερη τάση προς συρρίκνωση των δικαστικών συνθέσεων με διαρκή ενίσχυση των Μονομελών Δικαστηρίων. Κατ' αυτό τον τρόπο καταργείται, πέρα από την προφανή «ποιότητα» που συνεπάγεται η εκδίκαση της υπόθεσης από πολυπληθέστερο όργανο, και η αρχή της εκδίκασης της υπόθεσης στον δεύτερο βαθμό από

δικαστήριο ανώτερο ιεραρχικά και —τουλάχιστον— ισομελούς σύνθεσης, αφού πλέον οι εφέσεις κατά αποφάσεων Τριμελούς Εφετείου θα εκδικάζονται επίσης από Τριμελές Εφετείο. Εισάγεται όμως και το απίστευτο, να εκδικάζονται εφέσεις από ολιγομελέστερο όργανο σε σχέση με τον πρώτο βαθμό, καθώς πλέον το Μονομελές Εφετείο θα εκδικάζει εφέσεις κατά αποφάσεων Τριμελούς Πλημμελειοδικείου. Σημειώνεται, δε, ότι σε αντίθεση με την κεντρική αρχή της προφορικότητας στην ποινική δίκη, εισάγεται η απαλλαγή των αστυνομικών να παρίστανται στο ακροατήριο για να καταθέσουν —και να ελεγχθούν— ως μάρτυρες, παρέχοντας πλέον τη δυνατότητα να διαβάζονται μόνο οι τυποποιημένες καταθέσεις τους. Είναι πασιφανής ο κίνδυνος για τον κατηγορούμενο, ο οποίος καταλείπεται έκθετος στην κρίση —και αυθαιρεσία— προοδευτικά μικρότερων συνθέσεων ή ακόμη και ενός μόνο δικαστή.

Περισσότερη φυλακή, για περισσότερους

Κυρίαρχος πυλώνας των επερχόμενων αλλαγών είναι η φυλακή, με κάθε τρόπο. Η έκδηλη έκθεση σε αυθαιρεσία ξεκινά ήδη πριν από το δικαστήριο, όπου ο εισαγγελέας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γραπτής αιτιολόγησης για την προφυλάκιση του κατηγορουμένου, ενώ επίσης απαλλάσσεται από την υποχρέωση γραπτής γνώμης για την αντικατάσταση της προσωρινής κράτησής του.

Σε ό,τι αφορά τις επαπειλούμενες ποινές και, κυρίως, το κομβικό ζήτημα της πραγματικής έκτισης της ποινής, το νέο νομοσχέδιο είναι πραγματικά οδοστρωτήρας. Σε ό,τι αφορά την πραγματική έκτιση της ποινής, η αναστολή μετατρέπεται από κανόνα σε εξαίρεση, αφού πλέον θα χορηγείται μόνο για ποινές φυλάκισης έως ένα έτος (αντί 3), όταν οι αμετάκλητες προηγούμενες καταδίκες δεν υπερβαίνουν το ένα έτος, ενώ θα ανακαλείται για καταδίκη μεγαλύτερη του ενός έτους (επίσης, αντί 3). Οι φυλακές, κατ' αυτό τον τρόπο, ανοίγουν διάπλατα, καθώς για επιβληθείσες ποινές έως δύο έτη θα προβλέπεται πέρα από την έκτιση με εναλλακτικούς τρόπους κοινωφελούς εργασίας ή τη μετατροπή σε χρήση και δυνατότητα επιβολής έκτισης μέρους της ποινής, αντί της μετατροπής. Για καταδίκη σε ποινή 2-3 ετών προβλέπεται πραγματική έκτιση μέρους της ποινής, έως έξι μήνες, ενώ σε κάθε περίπτωση, για ποινές άνω των τριών ετών, θα προβλέπεται υποχρεωτικά έκτιση της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα.

Τέλος, τομή αποτελούν και οι αλλαγές που αφορούν την υφ' όρον απόλυση (μετά την έκτιση μέρους της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα), η οποία από κανόνα υπό το ισχύ-

ον καθεστώς, μετατρέπεται σε εξαίρεση, απαιτώντας, σε κάθε περίπτωση, μεγαλύτερο διάστημα πραγματικής έκτισης. Ωστόσο, η σημαντικότερη αλλαγή στη συγκεκριμένη θεματική αφορά τη σκόπιμη παρείσφρηση καθαρών ιδεολογικών κριτηρίων, αφού, ακόμα και αν έχει συμπληρωθεί ο ελάχιστος χρόνος κράτησης, η υφ' όρον απόλυση θα χορηγείται από το δικαστικό συμβούλιο όχι κατά κανόνα αλλά «κατόπιν στάθμισης της επικινδυνότητας του εγκλήματος και των ατομικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών του δράστη», με ό,τι αυτό προδήλως συνεπάγεται.

Πιο ταξική ποινική δικαιοσύνη

Με ένα σύνολο διατάξεων αίρεται και ο φαινομενικά ουδέτερος ταξικά χαρακτήρας της ποινικής δικαιοσύνης, εισάγοντας ένα θεσμικό πλαίσιο κυριολεκτικά ασφυκτικό για τον πληττόμενο λαό. Ενδεικτικά αναφέρονται η αύξηση των προβλεπόμενων παραβόλων και των δικαστικών εξόδων που ως επί το πλείστον υπερδιπλασιάζονται. Σε αντίστοιχη λογική, η μετατροπή της στερητικής της ελευθερίας ποινής σε χρηματική καθίσταται καταφανώς ταξικό προνόμιο με την αύξηση του κατώτατου ημερήσιου ορίου από τα 5 στα 10 ευρώ. Τέλος, ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα αλλαγή, που μάλιστα συσχετίζεται με τα προαναφερθέντα για την υφ' όρον απόλυση, αποτελεί η επαναφορά του «έντιμου» στη θέση του «σύννομου βίου», που είχε καθιερώσει ο νέος Π.Κ. (ν. 4619/2019), επαναφέροντας με αυτό τον τρόπο στο ποινικό σύστημα μια αόριστη ηθική έννοια, η οποία θα ερμηνεύεται ελεύθερα και αυθαίρετα από τη —συχνά μονομελή— σύνθεση του δικαστηρίου.

Αν κάτι αποκρυσταλλώνουν οι επικείμενες αλλαγές στην ποινική νομοθεσία, αυτό είναι το πάγιο φιλελεύθερο αφήγημα περί εγωιστικής, κακής, δύναμει αντικοινωνικής «φύσης» του ανθρώπου. Σε αυτή τη βάση και με μια γραμμική μεθοδολογία που επιχειρεί να αποκρύψει την κοινωνική διάσταση τόσο της γένεσης του εγκλήματος όσο και της αντιμετώπισής του, η κυβέρνηση της ΝΔ φέρνει τις νέες αλλαγές, εισάγοντας ένα νέο νομικοπολιτικό δόγμα που εν πολλοίς συμπυκνώνεται στη φράση «περισσότερες και πιο κακές ποινές για τους κακούς ανθρώπους», που μάλλον αντιστοιχεί περισσότερο στην αντίληψη ενός μικρού παιδιού παρά σε νομοπαρασκευαστική επιτροπή που φιλοδοξεί να αναμορφώσει την ποινική νομοθεσία. Ωστόσο, οι επικείμενες αλλαγές οικοδομούν μεθοδικά μια νέα πραγματικότητα σκληρών ταξικών-ιδεολογικών φραγμών, με διάχυτη θεσμοθετημένη αυθαιρεσία των δικαιοδοτικών μηχανισμών, η οποία θα πρέπει να βρει απέναντί της όλο τον μαχόμενο λαό και να ηττηθεί ήδη από το σπάρτανο της... πριν να είναι αργά.

*Δικηγόρος, μέλος του Σωματείου Μισθωτών Δικηγόρων

Τρεις σχεδόν μήνες μετά τις τοπικές εκλογές και λίγο πριν την έναρξη της νέας χρονιάς, πραγματοποιήθηκαν αυτές τις μέρες οι ορκωμοσίες των νέων δημοτικών και περιφερειακών αρχών. Κόντρα στον πανηγυρικό χαρακτήρα των τελετών αυτών, οι δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς δίνουν το «παράδειγμα» για να εκφραστεί και εκεί η αντιπαράθεση με την αντιλαϊκή πολιτική, για να βγουν μπροστά οι μαχητικές, εργατικές, αντικαπιταλιστικές, αντιρατσιστικές, αντιφασιστικές διεκδικήσεις.

Στο σκηνικό της συναίνεσης που διαμορφώθηκε και μετά τις πρόσφατες εκλογές, οι εκλεγμένοι σύμβουλοι της αντικαπιταλιστικής και ριζοσπαστικής Αριστεράς δεσμεύονται με πολιτικό και όχι θρησκευτικό όρκο, στην τιμή και τη συνείδησή τους, να αγωνιστούν υπέρ των συμφερόντων της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας, ανεξαρτήτως φύλου, φυλής ή θρησκευόμενου και καταγωγής.

Ορκίζονται να συμβάλουν με όλες τους τις δυνάμεις για την ανάπτυξη κινήματος ανατροπής των αντιλαϊκών νόμων και πολιτικών ΕΕ, κεφαλαίου, κυβερνήσεων, περιφερειών και δήμων. Να βάλουν φρένο στις πολιτικές του τοπικού κράτους, που μέσα από το αυταρχικό και αντιδημοκρατικό πλαίσιο λειτουργίας τους, προωθούν την υποβάθμιση και ιδιωτικοποίηση των κοινωνικών υπηρεσιών, την εμπορευματοποίηση της πόλης και την καταστροφή του περιβάλλοντος. Να μπουν μπροστά στις νέες μάχες του επόμενου διαστήματος. Μάχες ενάντια στη φτώχεια, την εκμετάλλευση, τον φασισμό και τον ρατσισμό. Στους αγώνες για αξιοβίωτη ζωή κόντρα στην ακρίβεια, τους χαμηλούς μισθούς, την επίθεση στα δημόσια αγαθά. Μάχες ενάντια στην ενεργειακή φτώχεια, τους πλειστηριασμούς και τον εκτοπισμό των κατοίκων από μια σειρά γειτονίες για χάρη της τουριστικοποίησης και των συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου.

Παράλληλα, το νέο αντιδημοκρατικό

ΤΟΠΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Κώστας Παπαγεωργίου

Ορκωμοσίες νέων αρχών σε ασφυκτικά αντιδημοκρατικό φόντο

► «Σφήνα» οι σύμβουλοι της μαχόμενης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς

πλειοψηφικό εκλογικό σύστημα, με βάση το οποίο θα λειτουργούν τα συμβούλια από την 1^η Γενάρη, δυσκολεύει την εκπροσώπηση για τους συνδυασμούς της μαχόμενης ανατρεπτικής Αριστεράς, δείχνοντας ότι το σύστημα θωρακίζεται και από αυτή την πλευρά για να υλοποιεί την πολιτική του χωρίς παρεμβολές. Ταυτόχρονα, αυξάνει την απόσταση της λαϊκής βούλησης από τη σύνθεση των συμβουλίων σε συνδυασμό με το όλο νομικό, οικονομικό, θεσμικό, πολιτικό πλαίσιο λειτουργίας περιφερειών και δήμων, καταδεικνύει ότι δεν πρόκειται για τοπική «αυτοδιοίκηση», καταρρίπτει τις αυταπάτες για φιλολαϊκή πολιτική μέσω δήμων και περιφερειών. Για τις δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, η πάλη για την

κατάργηση του αντιδημοκρατικού καλπονοθευτικού νόμου Βορίδη και όλου του αντιδραστικού πλαισίου της λειτουργίας περιφερειών και δήμων αποτελεί βασικό ζητούμενο και στη νέα περίοδο.

Από την πρώτη μέρα, η στάση και η δράση των εκπροσώπων της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας, μέσα και έξω από τα συμβούλια, αποτελεί δείγμα γραφής και υπόδειγμα για την προβολή των εργατικών αναγκών, την υπεράσπιση των συμφερόντων των λαϊκών στρωμάτων, την αγωνιστική συνέπεια, την εμπιστοσύνη στη λαϊκή οργάνωση και στο πέρασμα των αγώνων στα χέρια των κατοίκων. Γι' αυτό αποκρούει τη λογική της ανάθεσης, διαχωρίζεται από το αστικό πολιτικό σύστημα και τις κοινοβουλευτικές αυταπάτες,

συγκρούεται με τα συμφέροντα της αστικής τάξης και τις μεθοδεύσεις της, όπως αυτές υπηρετούνται μέσα από τις περιφέρειες και τους δήμους, εντάσσει αυτή την προσπάθεια στο συνολικό αγώνα για την ανατροπή της επίθεσης. Και στο νέο αυταρχικό μοντέλο που διαμορφώνουν οι νόμοι Βορίδη και Θεοδωρικάκου, παίρνουμε θέση μαχητικής ταξικής αντιπολίτευσης, που δεν εγκλωβίζεται σε ρόλο συμπληρώματος ή μέρους ενός άνευρου και χωρίς πρόσημο μετώπου αντιπολίτευσης των υπόλοιπων παρατάξεων. Η αντιπαράθεση με το δημαρχοκεντρικό και περιφερειάρχοκεντρικό μοντέλο γίνεται από τη σκοπιά της αναμέτρησης με το σύνολο της πολιτικής τους.

Αυτό σημαίνει ενιαία στάση καταδίκης της πολιτικής τους και για τα «μεγάλα» θέματα (προϋπολογισμοί, προμήθειες, έργα), αλλά και για τα «μικρά» (π.χ. προσλήψεις με ελαστικές σχέσεις εργασίας στο όνομα των επειγόντων αναγκών και μη δυνατότητας κάλυψης με άλλο τρόπο). Σημαίνει στάση διαχωρισμού για τα όργανα διοίκησης, τις επιτροπές και το προεδρείο των συμβουλίων. Σημαίνει παρακολούθηση και όχι συμμετοχή στις διάφορες επιτροπές (δημοτική επιτροπή, επιτροπή παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, δημοτικές επιχειρήσεις) από τη σκοπιά της ανάδειξης του αντιδραστικού χαρακτήρα της πολιτικής τους και της μεγάλης συναίνεσης δημοτικών/περιφερειακών αρχών και της συστημικής αντιπολίτευσης.

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Αντιφασιστικό μπλόκο στον νεοναζί εγκληματία Κασιδιάρη

Με απόντα τον εγκληματία νεοναζί Ηλία Κασιδιάρη πραγματοποιήθηκε το πρωί της Πέμπτης 28/12 η ορκωμοσία του νέου δημοτικού συμβουλίου της Αθήνας. Η μαζική συγκέντρωση συλλογικοτήτων γειτονιών και αντιφασιστικών και αντιρατσιστικών στη Δημοτική Αγορά της Κυψέλης ανέτρεψαν τον αρχικό σχεδιασμό τόσο του ίδιου όσο και του νεοφασιστικού μορφώματος Ελεύθεροι Αθηναίοι με το οποίο «κατέβηκε» στις πρόσφατες τοπικές εκλογές, υποχρεώνοντάς τον να μείνει στην «τρύπα» του και τις αρχές να ανακοινώσουν την αναβολή της ορκωμοσίας του για «λόγους ασφαλείας».

Πάντως, η δικαστική εξουσία φρόντισε να εξασφαλίσει στον καταδικασμένο σε κάθειρξη 13 ετών και 6 μηνών ως ηγετικό στέλεχος της εγκληματικής οργάνωσης Χρυσή Αυγή, Ηλία Κασιδιάρη, άδεια από τις φυλακές Δομοκού προκειμένου

να ορκιστεί μόνος του την επόμενη μέρα, Παρασκευή 29/12, στο δημαρχείο της Αθήνας. Σύμφωνα με την άδεια της εισαγγελίας, επρόκειτο να επιστρέψει αυθημερόν στις φυλακές Δομοκού όπου κρατείται, όμως αξίζει να σημειωθεί ότι του έχει εγκριθεί πενθήμερη άδεια από το Σάββατο 30/12.

Παρότι η απουσία Κασιδιάρη ήταν ήδη γνωστή, η κινητοποίηση έγινε με την παρουσία πλήθους αγωνιστών από την Ανατρεπτική Συμμαχία για την Αθήνα (Ανταρσία στις γειτονίες της Αθήνας, Αντικαπιταλιστική Ανατροπή στην Αθήνα/Ανταρσία σε Κυβέρνηση ΕΕ Κεφάλαιο, Ανυπότακτη Αθήνα), την Ανοιχτή Συνέλευση Λόφου Στρέφη και άλλων συλλογικοτήτων, υπεράσπισης του λόφου Φιλοπάππου, του Πάρκου Δρακοπούλου, της πλατείας Πρωτομαγιάς κ.α.

Από την πλευρά του, ο δημοτικός σύμβουλος της Ανατρεπτικής Συμμαχίας για την Αθήνα, Κώστας Παπαδάκης, πήρε τον πολιτικό όρκο για τους

νέους αγώνες στην πόλη και τις γειτονίες της πόλης, πλάι στις συλλογικότητες και στις αντιφασιστικές και αντιρατσιστικές κινήσεις που δήλωσαν ότι θα συνεχίσουν να δίνουν μάχες και με τη νέα δημοτική αρχή.

«Θα συνεχίσουμε την πάλη μας για την ανατροπή των αστικών σχεδιασμών για την πόλη, τον δημόσιο χώρο και την κοινωνική ζωή, για μια πόλη απαλλαγμένη από φασιστικά και νεοναζιστικά μορφώματα», αναφέρει μεταξύ άλλων στην ανακοίνωσή της η Αντικαπιταλιστική Ανατροπή στην Αθήνα.

Σημαντικά βιβλία θεωρητικής αναζήτησης

Το 2023 ήταν πυκνό σε πολιτικά γεγονότα και πολιτικές αναμετρήσεις, το 2024 αναμένεται συνέχεια. Ο πόλεμος στην Ουκρανία, η τραγωδία στα Τέμπη και το ζήτημα της ιδιοκτησίας των κοινωνικών αγαθών, η περιβαλλοντική κρίση με τις συνέπειές της απαιτούν πολιτικές απαντήσεις με στρατηγικό και θεωρητικό βάθος.

Enzo Traverso

Επανάσταση. Διανοητική και πολιτισμική ιστορία

μτφρ. Νίκος Κούρκουλος

Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου

Το τελευταίο βιβλίο του Έντσο Τραβέρσο, του πολυγραφώτατου ιταλού ιστορικού, δεν είναι και δεν θα μπορούσε να είναι μια ιστορία όλων των επαναστάσεων δύο

αιώνων (19^{ου} και 20^{ου}). Είναι όμως ένα εντυπωσιακό πανόραμά τους, μια συναρμολόγηση από ψηφίδες, όπως τεχνολογία, σύμβολα και μνημεία, έργα τέχνης και ξεχωριστές ζωές. Αναφέρεται στις κοινωνικές επαναστάσεις και όχι σε αυτές που επιδίωκαν απλά να ανατρέψουν ένα καθεστώς, στα κοινωνικά υποκείμενα (στους «λαούς») που τις έκαναν, στα κόμματα που ηγήθηκαν, στις ιδέες που τις ενέπνευσαν. Πολύ σημαντικό είναι το κεφάλαιο του βιβλίου που εξετάζει τον «ιστορικό κομμουνισμό» στη διαδρομή του, καταλήγοντας στην ανάγκη «διάσωσης του επαναστατικού πυρήνα» του. Οι επαναστάσεις είναι υπόθεση του μέλλοντος.

Enzo Traverso

Το τέλος της εβραϊκής νεοτερικότητας. Ιστορία μιας συντηρητικής στροφής

μτφρ. Νίκος Κούρκουλος

Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου

Αυτό το βιβλίο του Τραβέρσο εκδόθηκε το 2013 στα γαλλικά και το 2020 στα ελληνικά. Εξετάζει τη διαμόρφωση της εβραϊκής ταυτότητας από διωκόμενη θρησκευτική μειονότητα στην Ευρώπη σε έθνος-κράτος στο σημερινό Ισραήλ παράλληλα με την εξέλιξη του αντισημιτισμού ως συγκροτητικού στοιχείου της εθνικής ταυτότητας πολλών ευρωπαϊκών κρατών, μέχρι

σήμερα που αντικαταστάθηκε από την ισλαμοφοβία. Αντίστοιχα, παρουσιάζονται τα αντιθετικά ρεύματα που διαπέρασαν τους εβραίους διανοούμενους και ηγέτες, από τον σιωνιστικό εθνικισμό, τον σοσιαλιστικό και κομμουνιστικό διεθνισμό μέχρι την εργαλειοποίηση του Ολοκαυτώματος. Το βιβλίο γράφτηκε πριν 10 χρόνια αλλά η ισοπέδωση της Γάζας από το Ισραήλ στις μέρες μας το καθιστά τραγικά επίκαιρο και χρήσιμο.

Ιερώνυμος Λύκαρης

Πολυτεχνείο 1973.

Το αίμα το αδικαίωτο ποτέ δεν ησυχάζει

Επιμέτρο: Μαριάννα Τζιαντζή
εκδ. Καστανιώτη

Το βιβλίο του Ιερώνυμου Λύκαρη είναι αποτέλεσμα πενταετούς ιστορικής έρευνας, όπως δηλώνει και ο υπότιτλος του *Η εξέγερση μέσα από τις καταθέσεις συγγενών νεκρών, τραυματιών και αυτοπτών μαρτύρων. Αστυνομικά ντοκουμέντα για τους νεκρούς και τους τραυματίες*. Ο συγγραφέας, γνωστός για τα αστυνομικά –και πολιτικά– επίσημα– μυσιστορήματά του, συμμετείχε ενεργά στο φοιτητικό κίνημα και στην κατάληψη του Πολυτεχνείου. Στο βιβλίο παίρνουν σάρκα και οστά αυτοί που μετέτρεψαν το Πολυτεχνείο από μια αρχικά αυθόρμητη φοιτητική κατάληψη σε γνήσια λαϊκή εξέγερση, εξετάζονται το πλήθος, η ηλικία, η ταξική σύνθεση όσων κατέβηκαν στους δρόμους της Αθήνας και από νωρίς το απόγευμα της Παρασκευής 16

Νοέμβρη 1973 υπέστησαν –και συχνά ανταπέδωσαν στα ίσα– τη δολοφονική καταστολή της αστυνομίας και του στρατού.

Συλλογικό

Μπορεί η Ελλάδα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Επιμέλεια: Δημήτρης Καλτσώνης
εκδ. Τόπος

31 χρόνια μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Μάαστριχτ, είναι φανερό ότι η ΕΕ μαστιάζεται από τη φτώχεια, την κοινωνική αδικία, τη συρρίκνωση των κοινωνικών και δημοκρατικών δικαιωμάτων, την άνοδο του ρατσισμού και της ακροδεξιάς. Ειδικά για την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό η εμπειρία της συμμετοχής στην ΕΕ αποδείχθηκε οδυνηρή. Σε αυτές τις συνθήκες τίθεται με επίταση το ερώτημα: «Υπάρχει εναλλακτικός δρόμος; Μπορεί η Ελλάδα εκτός ΕΕ;» Στο βιβλίο υπάρχουν άρθρα της Ε. Λαζαρίδου, των Δ. Βατικιώτη και Πέτρου Κοσμά, του Δ. Κούλαλη, του Ν. Δαμιανάκη, του Β. Φούσκα, του Θ. Μαριόλη, του Δ. Καλτσώνη και του Βρ. Πολυμενάκου.

Σεραφείμ Σεφεριάδης

Για την πολιτική που διαμορφώνει – Εργατικό Κίνημα και Κράτος

εκδ. Τόπος

Ο Σεραφείμ Σεφεριάδης στο τελευταίο του βιβλίο εξετάζει την αλληλεπίδραση εργατικού κινήματος και αστικής πολιτικής σε διαφορετικές συγκυρίες. Από τις απαρχές της παγκόσμιας σοσιαλδημοκρατίας, τον μεσοπόλεμο, το προδικτατορικό εργατικό κίνημα μέχρι και σήμερα, η αλληλεπίδραση των κοινωνικών οντοτήτων με τη συνειδητή πολιτική διαμορφώνει

την κοινωνική πραγματικότητα.

Η κεντρική ιδέα έγκειται στην αποφασιστική σημασία των πολιτικών επιλογών, είτε του εργατικού κινήματος είτε του αστικού κράτους, για τη διαμόρφωση των κοινωνικών συνθηκών. Η πολιτική «επικαθορίζεται αλλά και επικαθορίζεται». Οι κοινωνικές τάξεις υπάρχουν αντικειμενικά, η δυναμική τους όμως στην ταξική πάλη προκύπτει πολιτικά. Αυτή η θεωρητική αρχή εφαρμόζεται συγκεκριμένα στις επιμέρους περιπτώσεις που εξετάζονται.

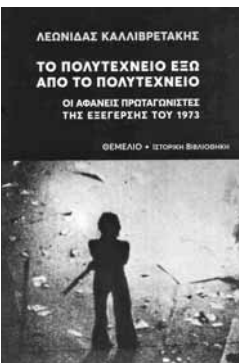

Λεωνίδας Καλλιβρετάκης

Το Πολυτεχνείο έξω από το Πολυτεχνείο

εκδ. Θεμέλιο

Το βιβλίο αυτό, μετά από μια σύντομη παρουσίαση των κύριων γεγονότων που προηγήθηκαν της εξέγερσης του Νοέμβρη, εστιάζει όχι στα όσα συνέβησαν μέσα στο ΕΜΠ τις ημέρες της κατάληψης αλλά στα όσα διαδραματίστηκαν έξω από αυτό, πριν και μετά την εισβολή του στρατού. Δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι έστησαν οδοφράγματα και διαδήλωναν στο κέντρο της Αθήνας, αψηφώντας τα δακρυγόνα, τις σφαίρες και τα τανκς. Αυτοί οι «αφανείς ήρωες», που εγκατέλειψαν τα σχολεία τους και τις δουλειές τους για να βρεθούν στο στόμα του λύκου, είναι οι πρωταγωνιστές του βιβλίου του ιστορικού Δ. Καλλιβρετάκη, που κλείνει με τον προσωρινό αλλά πλέον έγκριτο κατάλογο των νεκρών εκείνων των ημερών.

Ολύμπιος Δαφέρμος*Μιλώ στα παιδιά μου για τη χούντα και το Πολυτεχνείο*

εκδ. Τόπος

Ο συγγραφέας, μέλος της Επιτροπής Κατάληψης του Πολυτεχνείου τον Νοέμβρη του 1973, έχει στο ενεργητικό του αρκετές μελέτες για το φοιτητικό αντιδικτατορικό κίνημα. Το βιβλίο αυτό, μέσα από τον διάλογο ενός πατέρα με τα παιδιά του, μιλά στους νέους για τη χούντα και το Πολυτεχνείο με απλό και εύληπτο τρόπο. Μιλά για τη βία της χούντας, τις εξορίες, τις φυλακίσεις και τα βασανιστήρια και ταυτόχρονα προβάλλει την ειρηνική αντίσταση των φοιτητών που κορυφώθηκε με την εξέγερση του Πολυτεχνείου. Χωρίς διδακτική διάθεση, ο «γονιός» μιλά στα παιδιά (από 9 ετών) για έννοιες όπως η αξιοπρέπεια, η ανιδιοτέλεια, η διεκδίκηση της ελευθερίας, συμβάλλοντας στη διαφύλαξη της ιστορικής μνήμης.

Alain Badiou*Πετρούπολη, Σανγκάη. Οι δύο επαναστάσεις του 20^{ου} αιώνα*

μτφρ. Ειρήνη Μαρκίδη - Τάσος Μπέτζελος

εκδ. Εκτός Γραμμής

Ο Αλαίν Μπαντιού εστιάζει σε δύο επαναστατικά γεγονότα, πρώτο την Οκτωβριανή Επανάσταση με κέντρο την Πετρούπολη και δεύτερο την Πολιτιστική Επανάσταση στην Κίνα με κέντρο την Κομμούνα της Σανγκάης στις αρχές του 1967. Σύμφωνα με τον γάλλο κομμουνιστή φιλόσοφο, στην ουσία ζούμε στη νεολιθική εποχή (εδώ και 15-5 χιλιάδες χρόνια) των ταξικών κοινωνιών και της εκμετάλλευσης. «Είμαστε ακόμα νεολιθικοί!» κραυγάζει ο Μπαντιού. Ο Οκτώβρης «έδειξε για πρώτη φορά στην Ιστορία ότι ήταν δυνατή η επιτυχία», το πέρασμα σε μια νέα εποχή. Το βιβλίο μπορεί να θεωρηθεί, όσον αφορά την Οκτωβριανή Επανάσταση και το νόημά της, ένα συναρπαστικό «εγχειρίδιο», με κάθε θετική έννοια του όρου.

Sheila Fitzpatrick*Σύντομη ιστορία της Σοβιετικής Ένωσης*

μτφρ. Γιώργος Μπαρουζής

εκδ. Μεταίχμιο

Στο βιβλίο της Σίλα Φιτζπάτρικ εξετάζεται η ιστορία της ΕΣΣΔ από τη δημιουργία ως την κατάρρευσή της. Τον Οκτώβρη του 1917 η Ρωσική Επανάσταση νίκησε και δημιουργήθηκε η ΕΣΣΔ, όπου μετά το θάνατο του Λένιν το 1924 η ηγεσία πέρασε στον Στάλιν που το 1937-1938 εξαπέλυσε διωγμό κατά των κομματικών του αντιπάλων. Ακολουθούν ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, η δημιουργία του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και η μετατροπή της ΕΣΣΔ σε υπερδύναμη. Μετά τον θάνατο του Στάλιν το 1953, στην ηγεσία εναλλάσσονται ο Χρουτσόφ, ο Μπρέζνιεφ και τελικά ο Γκορμπατσόφ. Μετά από δεκαετίες ψυχρού πολέμου, το 1991 στην εξουσία ανέρχεται ο Γέλτσιν, το καθεστώς του υπαρκτού σοσιαλισμού καταρρέει και εγκαθιδρύεται ο καπιταλισμός.

Δημήτρης Λένης*Θεωρίες συνωμοσίας. Ιστορία, θεωρία και πρακτική*

εκδ. Τόπος

Πολύ ενδιαφέρον, καλογραμμένο και πολλαπλά χρήσιμο είναι το βιβλίο του αστροφυσικού Δ. Λένη. Σε αυτό ανατέμνεται η εμφάνιση και η εξέλιξη διαφόρων «θεωριών συνωμοσίας», από τους Μασόνους και τους εξωγήινους, τα Νεφιλίμ και τους ψεκασμούς από αέρος, έως τα Πρωτόκολλα της Σιών. «Αντί να στοχοποιηθούν συνειδητά οι πολιτικές που προκαλούν τις ανισότητες και τις αδικίες, στοχοποιούνται οι Εβραίοι, αντί να στοχοποιηθεί η κοινωνική λειτουργία του κεφαλαίου εν γένει, στοχοποιείται το κεφάλαιο συγκεκριμένα στο πρόσωπο του Σόρος», γράφεται στην εισαγωγή. «Αν υπάρχει μια θεωρία συνωμοσίας από την οποία προέρχονται όλες οι υπόλοιπες, αυτή είναι ακριβώς η κυρίαρχη αντίληψη, που βλέπει τις ταξικές διαφορές ως δικαιολογημένες και σωστές. Είναι μια κοσμοθεωρία που θα την πούμε “Κρατική Θεωρία Συνωμοσίας”», υπογραμμίζει.

Τετράδια μαρξισμού για την κομμουνιστική απελευθέρωση

τεύχος 16, εκδ. ΚΨΜ

Κυκλοφόρησε το νέο τεύχος (16^ο) των *Τετραδίων Μαρξισμού* με επίκαιρη και ενδιαφέρουσα ύλη. Στην ύλη του τεύχους περιλαμβάνονται αφιέρωμα για την περιβαλλοντική κρίση, άρθρα για τον πόλεμο, την πολιτική θεωρία, τον πολιτισμό, βιβλιοκριτική για τρία βιβλία και βέβαια το editorial και σχόλια για επίκαιρα προβλήματα.

Στο editorial, με αφορμή το τραγικό δυστύχημα στα Τέμπη, ερευνάται το θέμα των δημόσιων αγαθών, ο ρόλος του κράτους και των καπιταλιστικών επιχειρήσεων στα πεδία αυτά. Στα σχόλια εξετάζονται το αστικό κομματικό σύστημα και οι εκλογές, ο σιδηρόδρομος και η ιδιωτική ιδιοκτησία, η εξάρτηση του παγκόσμιου καπιταλισμού απ' τον πόλεμο, η σχέση καπιταλιστικής κρίσης και πολεμικής εποχής, το αναπόφευκτο μιας νέας καπιταλιστικής κρίσης και η συνθήκη της Λωζάνης.

Στο αφιέρωμα για το περιβάλλον εξετάζεται το κομβικό ζήτημα της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος και οι μηδανινές δυνατότητες επίλυσής του στα πλαίσια της ενδοκαπιταλιστικής διαχείρισης, κάτω από το φως της μαρξιστικής θεωρίας. Στο πρώτο άρθρο, ο πιο γνωστός μαρξιστής οικολόγος John Bellamy Foster εξετάζει την ιστορική σχέση του μαρξισμού με τα οικολογικά ζητήματα και τις ιστορικές παλινδρομήσεις. Στη συνέχεια, ο Paul Burkett απαντά στις προσάψεις ενάντια στον Μαρξ απ' τους οικονομολόγους ότι τα σχήματα αναπαραγωγής του Μαρξ υποβαθμίζουν την εξάρτηση της παραγωγής από τις φυσικές συνθήκες. Στο τρίτο άρθρο, ο Γιώργος Πισίνας εξετάζει κριτικά τις αστικές πολιτικές διαχείρισης της εντονότερης οικολογικής κρίσης, γνωστής ως κλιματικής αλλαγής. Στη συνέχεια, ο Κώστας Βουρεκάς εστιάζει την ανάλυση στις αγορές ενέργειας και την τρέχουσα ενεργειακή κρίση. Στο ίδιο θέμα η Τατιάνα Μάκη διερευνά τις ελληνικές πολιτικές για την ενεργειακή μετάβαση. Η Μαρία Καραμπέλη στο άρθρο της αναδεικνύει τους κινδύνους που δημιουργεί ο καπιταλισμός για την ανάπτυξη νέων νόσων και πανδημιών. Τέλος, η Ελένη Τριανταφυλλοπούλου αναλύει τη λογική του κεφαλαίου για την αστικοποίηση.

Στο πρώτο άρθρο για τον πόλεμο, ο Κώστας Δικαίος εξετάζει τις αντιλήψεις των επαναστατών μαρξιστών ηγετών, Λένιν, Τρότσκι, Ρόζας Λούξεμπουργκ, καθώς και του Κάρλ Λίμπκνεχτ για τον πόλεμο και τη θέση της εργατικής τάξης και των επαναστατικών κομμάτων στον Α'

Παγκόσμιο Πόλεμο, σε αντίθεση με τις θέσεις της σοσιαλδημοκρατίας, θεωρώντας ότι τα επιχειρήματα της επαναστατικής πλευράς διατηρούν και σήμερα την επικαιρότητά τους. Στη συνέχεια, ο Δημήτρης Γρηγορόπουλος διερευνά τον χαρακτήρα του πολέμου στην Ουκρανία, υποστηρίζοντας την αποδοχή του ιμπεριαλιστικού χαρακτήρα του πολέμου, προσαρμοσμένου όμως και καθοριζόμενου και από τις ιδιαιτερότητες και εξελίξεις στο στάδιο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού.

Στον τομέα της πολιτικής θεωρίας ο Γιώργος Αντωνίου επιδιώκει να αναδείξει τον ιδιαίτερο τρόπο ανάγνωσης του Μακιαβέλι από τον Γκράμσι. Ο Τάσος Σκλάβος αναλύει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ευρωκομμουνιστικού ρεύματος και των πόλων του. Τέλος, στο άρθρο του για τον Γκ. Λαντάουερ, ο Παύλος Μουροζίδης εξετάζει τον ρομαντισμό ως ανορθολογικό ρεύμα αμφισβήτησης του καπιταλισμού. Ακολουθεί άρθρο της Κατερίνας Μανιού για τον τομέα του πολιτισμού ως σύνθεση πληροφοριών και σκέψεων επί των μορφών της Κασσάνδρας όπως αποτυπώνονται στη δυτική λόγια μουσική.

Το τεύχος κλείνει με τρεις βιβλιοκρισίες: Στο βιβλίο του Στάθη Ψύλλου, *Καρλ Μαρξ, η μεταφυσική της πρόδου*, από τον Μπάμπη Συριόπουλο. Ακολουθεί η βιβλιοκρισία του Βασίλη Μηνακάκη στο βιβλίο του Μπιουνγκ-Τσουλ Χαν με τίτλο: *Ψυχοπολιτική. Ο νεοφιλελευθερισμός και οι νέες τεχνολογίες της εξουσίας*. Τέλος, ο Κώστας Βουρεκάς παρουσιάζει το βιβλίο των Τσίντσια Αρρούτσα, Τίθι Μπαττατσάρια και Νάνσυ Φρέιζερ, *Φεμινισμός για το 99% - Μανιφέστο*.

Δ. Γρηγορόπουλος

Έφη Καραχάλιου

Μερικές από τις καλύτερες ταινίες που αφήνει πίσω το 2023

Μια σύντομη απαραίτητη αναδρομή στο σινεμά μιας αρκετά παραγωγικής χρονιάς που μας συγκίνησε. Διαβάστε όλες τις προτάσεις στο prin.gr

Οι δολοφόνοι του ανθισμένου φεγγαριού

Η βία της αμερικάνικης κοινωνίας και πιο συγκεκριμένα ο ρατσισμός απέναντι στους αυτόχθονες Ινδιάνους της άγονης κομητείας Όσατζ είναι η κεντρική θεματική της επικών διαστάσεων ταινίας του Μάρτιν Σκορσέζε. Μια σειρά φόνων που πυροδοτείται από την απληστία και τη μισαλλοδοξία φανερώνει την πολιτικοοικονομική συνθήκη της Αμερικής του 1920. Αριστουργηματικές ερμηνείες, στιβαρή σκηνοθεσία και φωτογραφία έρχονται να πλαισιώσουν μια από τις καλύτερες στιγμές της μεγάλης οθόνης για τη φετινή χρονιά.

Οπενχάιμερ

Η ταινία του Κρίστοφερ Νόλαν προσγειώθηκε βίαια στη μεγάλη οθόνη, ακτινολοβώντας ακατάπαυστα επί τρεις ώρες. Με σωστή χρήση του μοντάζ και της κινηματογραφικής μουσικής, καταφέρνει στο δεύτερο μισό

της ταινίας να αποδώσει πλήρως το υπαρξιακό τέλμα του επιστημονικού υπευθύνου του Σχεδίου Μανχάταν για την παραγωγή της ατομικής βόμβας, Τζ. Ρόμπερτ Οπενχάιμερ. Η φρίκη της πιθανότητας ενός νέου πολέμου και ο φόβος αφανισμού της ανθρωπότητας από πυρηνικά όπλα κατακλύζει την οθόνη και προσπαθεί να επικοινωνήσει ένα γενικότερο ανθρωπιστικό μήνυμα στον θεατή.

Poor Things

Ο Γιώργος Λάνθιμος, στη νέα του ταινία με πρωταγωνίστρια την Έμα Στόουν, αφηγείται μια ιστορία «βίαιης» ενηλικίωσης. Η Μπέλα Μπάξτερ, ως θηλυκός Φρανκενστάιν, είναι το δημιούργημα ενός άνδρα επιστήμονα και καλείται να προσαρμοστεί στις πρωτόγνωρες γι' αυτήν κοινωνικές απαιτήσεις. Όλη αυτή η φρενήρης διαδικασία αναζήτησης (και) της σεξουαλικής ταυτότητας αποδίδεται με τα κλασικά μετα στοιχεία

του κινηματογραφικού βλέμματος που έχει καθιερώσει πια ο σκηνοθέτης και το αποτέλεσμα δεν παύει να είναι απολαυστικά άβολο και νευρωτικό.

Ανατομία μιας πτώσης

Το δικαστικό δράμα της Ζουστίν Τριέ είναι μια σπουδή στα αδιέξοδα της ανθρώπινης επικοινωνίας και των ανταγωνιστικών διαπροσωπικών σχέσεων. Μια οικογένεια σε ένα σαλέ, ένα πτώμα στην είσοδο του σπιτιού, μια κατηγορία για δολοφονία εκ προθέσεως. Η ταινία δεν χάνει ούτε στιγμή τον αγωνιώδη ρυθμό της και παρασύρει τον θεατή σε ένα καλοκουρδισμένο θρίλερ όπου οι συγκεχυμένες προθέσεις και η μικροαστική μυστικοπάθεια κάνουν όλο και πιο περίπλοκη την έκβαση της δίκης.

Πεσμένα Φύλλα

Μια λιτή και χαμηλόφωνη αποτύπωση ενός «προλεταριακού»

σινεμά που σπανίζει από τις παραγωγές στο σήμερα, αυτό είναι σε αδρές γραμμές το σινεμά του Καουρισμάκι. Ένας οικοδόμος και μια υπάλληλος σουπερμάρκετ στη Φινλανδία θα βρεθούν και θα χαθούν με τον ίδιο τυχαίο τρόπο που συναντήθηκαν. Κάπου στο ενδιάμεσο θα κανονίσουν τουλάχιστον να πάνε σινεμά. Η μελαγχολία σε αντίθεση με την ηγναία θέληση για ζωή που χαρακτηρίζει την εργατική τάξη στο σήμερα, γίνονται το αφηγηματικό συνδετικό υλικό μιας ιστορίας δυο καθημερινών ανθρώπων που ζητούν δειλά την ελάχιστη ευκαιρία στον έρωτα. Η ταινία ξεχωρίζει κυρίως γιατί αποφεύγει τη ρομαντικοποίηση και το μελόδραμα.

Τάρ

Το πορτραίτο μιας μαέστρου κλασικής μουσικής που βρίσκεται στο απόγειο της καριέρας της αποτέλεσε το τελευταίο ερμηνευτικό στοίχημα της Κέιτ Μπλάνσετ. Ο μικρόκοσμος της

επιφανειακά τέλει ζωής της καταρρέει, όταν έρχεται στην επιφάνεια μια συμπεριφορά της από το παρελθόν. Με φόντο τις καταγγελίες και τα παραβιαστικά περιστατικά από άνδρες παραγωγούς και σκηνοθέτες στο Hollywood, ο χαρακτήρας της παντοδύναμης μουσικής δίδου-ας ονόματι Λίντια Ταρ, αποδεικνύει ότι η κατάχρηση της εξουσίας δεν γνωρίζει φύλο.

Οι παράξενοι δρόμοι της ζωής

Δυο παλιοί φίλοι που ζουν στις δυο άκρες της ερήμου συναντιούνται μετά από χρόνια με αφορμή ένα -όχι και τόσο- τυχαίο συμβάν. Ο λόγος πίσω από αυτή τη συνάντηση, καθώς και η ανάμνηση της βραχύβιας ερωτικής τους σχέσης στο Μεξικό πριν είκοσι χρόνια, περιπλέκουν τα πράγματα στο πολύχρωμο και φωτεινό σύμπαν που έχει χτίσει επιμελώς ο Πέδρο Αλμοδόβαρ, σε ένα ρομάντζο διάρκειας 31 λεπτών.

ΘΕΑΤΡΟ

Η λέξη πρόδος στο στόμα της μητέρας μου ηκούσε πολύ φάλτσα

Συνεχίζονται οι παραστάσεις, μέχρι τέλος Φεβρουαρίου, του επίκαιρου και σύγχρονου αυτού έργου σε σκηνοθεσία της Κατερίνας Παπαγεωργίου. Ο Ρουμάνος -πολιτογραφημένος Γάλλος- συγγραφέας Ματέι Βίζνικ έγραψε το έργο στις αρχές του αιώνα που διανύουμε, εμπνευσμένος από τον εμφύλιο και τη διάλυση της πρώην Γιουγκοσλαβίας, θέτοντας το νευραλγικό ερώτημα: Τι θεωρούμε «πρόδο» τον 21° αιώνα και τι γίνεται με την «ανθρώπινη ψυχή» όταν βάλλεται από εθνικές έριδες, ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και διεθνή οικονομικά συμφέροντα; Ήρωες της παράστασης είναι ένα ζευγάρι μεσηλικών

(Μάνια Παπαδημητρίου και Δημήτρης Πετρόπουλος) που επιστρέφουν πρόσφυγες στο ίδιο τους το σπίτι με στόχο να βρουν ίχνη από την ύπαρξη του νεαρού τους γιου που χάθηκε στη μάχη. Στην παράσταση εμφανίζονται -και σε διπλούς ρόλους- οι ηθοποιοί Ελίζα Σκολίδη, Αλέξανδρος Βάρθης και Τάσος Λέκκας. Η παράσταση είναι μια ρεαλιστική ιστορία καθημερινών ανθρώπων σε ένα σουρεαλιστικό πλαίσιο, που θα μπορούσε να αναφέρεται σε οποιονδήποτε πόλεμο του τώρα, του τότε ή του μετά. Θίγει ζητήματα που αφορούν την εκμετάλλευση του ανθρώπου και την κερδοσκοπία σε μία μεταπολεμική εποχή. Η ομάδα The

Young Quill καταπιάνεται με το έργο αυτό είκοσι χρόνια αφότου γράφτηκε και το επικαιροποιεί, δίνοντας έμφαση στο ερώτημα αν η «πρόδος» είναι τελικά η αξία που πρέπει να καθορίζει την πολιτική, την κοινωνία, την οικονομία, ακόμα και τον ίδιο τον άνθρωπο. Η αλληγορική παράσταση συνδυάζει τη λυρικήτητα και τη μελαγχολία με το σκοτεινό χιούμορ.

Μέρες και ώρες παραστάσεων: Πέμπτη έως Σάββατο στις 9.00 μ.μ. και Κυριακή στις 6.00 μ.μ.

Θέατρο Μπέλλος: Κέκροπος 1, Πλάκα-Ακρόπολη, τηλ: 2103229889, 6948230899

Μαριάννα Τζιαντζή

Ο θάνατος του Βασίλη Καρρά φέρνει έμμεσα στο προσκήνιο ένα θέμα με το οποίο χρόνια τώρα ασχολούνται οι αριστεροί διανοούμενοι, αν όχι η Αριστερά στο σύνολό της: τι είναι λαϊκό, τι μη λαϊκό και τι ανάμεσά τους;

Ο Βασίλης Καρράς και οι αποχρώσεις του λαϊκού

Πώς ορίζεται η λαϊκότητα; Ποιος είναι αυτός ο περίφημος λαϊκός πολιτισμός τον οποίο συχνά επικαλούμαστε ή υμνούμε — και συχνά χωρίς να τον έχουμε ζήσει;

Τον τίτλο του λαϊκού τραγουδιστή ο Καρράς τον είχε κατακτήσει, όπως και τον τίτλο του «Αρχοντα». Περίπου όπως ο Μπρους Σπρίνγκστριν έχει κατοχυρώσει τον τίτλο του «Αφεντικού» (The Boss) και ο Έλβις Πρίσλεϊ του «Βασιλιά» (The King). Άλλοι τιτλούχοι στην Ελλάδα είναι/ήταν η Ελένη Μενεγάκη («βασίλισσα της πρωινής ζώνης» κάποτε), η Άννα Βίση («η απόλυτη Ελληνίδα σταρ»), η Αλίκη Βουγιουκλάκη («η εθνική μας σταρ») κ.ά. Σίγουρα τον Βασίλη Καρρά τον αγάπησε ένα μεγάλο κομμάτι του λαού, όμως αρκεί αυτή η αγάπη για να τον κατατάξουμε στη χορεία των μεγάλων λαϊκών βάρδων; Αυτών που όχι μόνο υπηρέτησαν το λαϊκό τραγούδι αλλά το ανέβασαν και ένα σκαλοπατάκι παραπάνω;

Αν εξαιρέσουμε μερικές, μετρημένες στα δάχτυλα, επιτυχίες του, ο Καρράς δεν είχε την τύχη να τραγουδήσει μεγάλα λαϊκά τραγούδια, για τον απλούστατο λόγο ότι εδώ και λίγες δεκαετίες τέτοια τραγούδια δεν γράφονται. Δεν τα σηκώνει, δεν τα ευνοεί η εποχή. Ωραία η «Νύχτα ξελογιάστρα» (και δυο φορές πιο ωραία αν προηγουμένως έχει πιει 3-4 ποτήρια ουίσκι), αλλά καμία σχέση με το «Βραδιάζει» που τραγούδησε ο Καζαντζίδης. Και η αιτία δεν είναι οι καλλιτεχνικές επιλογές του Βασίλη Καρρά, αλλά η ίδια η εποχή στη διάρκεια της οποίας εκείνος έγινε δημοφιλής. Άλλο η λαϊκή ταβέρνα του '60, άλλο οι λεγόμενες «μεγάλες πίστες» και οι τηλεοπτικές βεγγέρες. Άλλο ήθος, άλλο κλίμα, άλλες ανάγκες. Πώς να γραφτεί σήμερα μια «Συννεφιασμένη Κυριακή»;

Έχουμε ανάγκη ν' ακούμε καινούρια τραγούδια. Δεν αρκεί να επιστρέφουμε στα παλιά. Κι έχουμε ανάγκη να γαντζωνόμαστε από οτιδήποτε φαντάζει λαϊκό και σύγχρονο. Να πιστεύουμε ότι «ανακαλύπτουμε» τον λαϊκό πολιτισμό. Ας θυμηθούμε τι ύμνους έχουν κατά καιρούς πλέξει γνωστοί διανοούμενοι και μεγάλοι καλλιτέχνες για τον Φλωρινιώτη ή τον Σφακιανάκη. Έχουμε ανάγκη να αναζητάμε καινούρια λόγια, καινούριες φωνές, καινούριες μουσικές προσεγγίσεις — ας μην ξεχνάμε ότι ο Θεοδωράκης είχε εμπιστευτεί

τραγούδια του στον Ρέμο, την Αλέξια, τον Ρουβά.

Ο Βασίλης Καρράς έδινε την εικόνα του λαϊκού ανθρώπου. Είχε γνωρίσει από πρώτο χέρι τη βιοπάλη, όπως την έχει γνωρίσει και ο Πασχάλης Τερζής, όπως την είχε γνωρίσει και ο μακαρίτης ο Στράτος Διονυσίου — για να μην αναφερθούμε στους πιο παλιούς. Έφερε ένα αναγνωρίσιμο προλεταριακό αποτύπωμα. Δεν ήταν από τζάκι, όπως δεν ήταν οι περισσότεροι μεγάλοι τραγουδιστές και τραγουδίστριες της λεγόμενης χρυσής εποχής του λαϊκού τραγουδιού. Κι αυτό τον έκανε αγαπητό, «δικό μας». Επιπλέον, είχε τη φήμη του καλού ανθρώπου, που αθόρυβα βοηθούσε τους αναξιοπαθόντες. Παρεμπιπτόντως, μια παρόμοια φήμη είχε και ο Νίκος Γούναρης για τον οποίο έλεγαν ότι είχε «τρύπιες τσέπες». Γενναιόδωρη προς τους βασιανισμένους λαϊκούς καλλιτέχνες ήταν και η Μαρίκα Νίνου, σύμφωνα με μαρτυρίες συγγενών της, αλλά και η Καίτη Γκρέυ δεν προσπερνούσε τον πόνο των άλλων.

Ο λαός έχει πάντα δίκιο, ο λαός έχει ένστικτο αλάθητο; Τουλάχιστον όταν διασκεδάσει; Υπάρχουν λαϊκοί καλλιτέχνες που με την προσωπικότητά τους

Το λαϊκό γούστο, που δεν είναι κατ' ανάγκη αυθόρμητο και αυτοφυές, δεν έχει πάντα προοδευτικό χαρακτήρα

“

υπερβαίνουν τα όρια της βιομηχανίας της ψυχαγωγίας; Πρέπει να υπάρχουν — για παράδειγμα, ο Γιώργος Μαργαρίτης ή η Ελένη Βιτάλη. Όπως υπάρχουν και οι μεγάλες λαϊκές φωνές που έμειναν στα μισά του δρόμου, που καρβοτσακίστηκαν. Για τον «έπαινο του δήμου και των σοφιστών», μιλούσε ο ποιητής. Ο Βασίλης Καρράς είχε κερδίσει τον έπαινο του δήμου, των πολλών. Και τώρα, μετά θάνατον, κερδίζει τον έπαινο του επίσημου πολιτικού κόσμου ενώ οι αριστεροί «σοφιστές» ξύνουν αμήχανα το κεφάλι τους. Χαλάλι του ο θρήνος και η συγκίνηση. Χώμα ελαφρό ας τον σκεπάσει.

Μόνο που δεν υπάρχει «ένας» και μοναδικός σοφός λαός. Υπάρχουν πολλές αποχρώσεις του λαϊκού που δεν διασταυρώνονται πάντα: άλλοτε συνυπάρχουν και άλλοτε διαψεύδουν ή και αγνοούν η μία την άλλη. Και ας μην ξεχνάμε ότι το λαϊκό γούστο, που δεν είναι κατ' ανάγκη αυθόρμητο και αυτοφυές, δεν έχει πάντα προοδευτικό χαρακτήρα. Όπως και οι εκλεπτυσμένες, οι «ψαγμένες» ή οι λαϊκίζουσες μουσικές προτιμήσεις μας δεν μας καθιστούν αυτόματα προχωρημένους ή λαϊκούς. Είμαστε ό,τι πράττουμε... αλλά και ό,τι δεν πράττουμε.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Θρίαμβος της μείνστριμ προκάτ ποπ

► Το «φαινόμενο» Τέιλορ Σουίφτ

ΠΡΟΣΩΠΟ της χρονιάς για το περιοδικό *Time* ανακηρύχθηκε για το 2023 η ποπ τραγουδίστρια Τέιλορ Σουίφτ. Είναι η πρώτη μουσικός που κερδίζει αυτή τη διάκριση, σε μια φορτισμένη χρονιά συγκρούσεων και πολέμων, κάτι που δείχνει και την απογοήτευση που επικρατεί για το πολιτικό προσωπικό που φάνηκε για άλλη μια φορά κατώτερο των περιστάσεων. Η Τέιλορ Σουίφτ — με εμπορικά κριτήρια — αναμφισβήτητα κέρδισε τις εντυπώσεις, κυριαρχώντας σε πωλήσεις και streams τραγουδιών στις μουσικές πλατφόρμες, πραγματοποίησε την πιο επιτυχημένη τουρ της χρονιάς, ενώ ταυτόχρονα η ταινία της μουσικής της περιοδείας «έσπασε ταμεία» στις κινηματογραφικές αίθουσες και όχι μόνο στις ΗΠΑ. Σύμφωνα με το *Forbes*, η 33χρονη Τέιλορ έγινε η πρώτη δισεκατομμυριούχος γυναίκα καλλιτέχνης, με την αξία της να αποτιμάται στο 1,1 δισεκατομμύριο δολάρια. Η κίνηση που εκτόξευσε την τραγουδίστρια ήταν η επιλογή της να ηχογραφήσει εκ νέου όλη τη δισκογραφία της, ώστε τα δικαιώματα της μουσικής της να ανήκουν εξολοκλήρου στην ίδια και όχι στην πρώην δισκογραφική της εταιρεία. Η Τέιλορ γράφει η ίδια τους στίχους των εύπεπτων τραγουδιών της και έχει συμβολή στη σύνθεση, ωστόσο η μουσική της δεν ξεφεύγει από την κυρίαρχη φόρμουλα. Είναι εύκολο για τη μέση Αμερικανίδα να ταυτιστεί μαζί της, καθώς είναι μια συμπαθητική, ανεξάρτητη και ισχυρή γυναίκα με μια λάιτ φεμινιστική οπτική σε έναν ανδροκρατούμενο κόσμο. Τα ΜΜΕ την προβάλλουν ως ένα θετικό πρότυπο σε μια σάπια βιομηχανία, καθώς δεν έχει ποτέ αναμειχθεί ποτέ σε κάποιο σκάνδαλο και με μαεστρία έχει μείνει μακριά από αντιπαράθεσεις και πολιτικές εντάσεις.

Ελένη Γήρα

Ειρήνη Θάνου

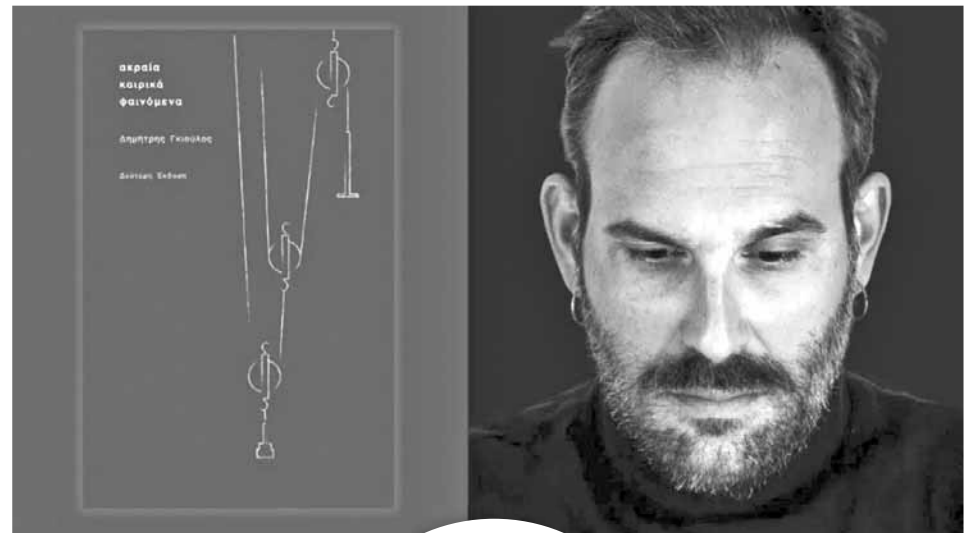
Κάποιοι μιλάνε για τον καιρό – εμείς όχι*

Στη νέα ποιητική συλλογή του Δημήτρη Γκιούλου, *Ακραία Καιρικά Φαινόμενα* (2023)

ξεδιπλώνεται ένα συμπάν αντιφάσεων που μοιάζει τόσο οικείο και λυτρωτικό, καθώς καθρεφτίζει το πλήρες μας συλλογικό είδωλο με όλες τις αμφίρροπες τάσεις του.

Τα μεσημέρια του Μαΐου 2010 με μακαρονόπιτα, αστεία για τον μπάρμπα έξω από το Εργατικό Κέντρο και λίγο πανικό, κάπως αναπάντεχα μας έφτασαν στα αλατισμένα καλοκαίρια της Κιμώλου, το μεταμεσονύκτιο ΕΜΠΡΟΣ, τις καραντίνες, τις αναπάντητες κλήσεις, τα byzrouit, τα reupioh και τις αγκαλιές σε αναμονή. Σε αυτά τα χρόνια ενηλικιωθήκαμε (ή προσπαθούμε) παρέα με τον Δημήτρη. Τελευταία συζητάμε στο τηλέφωνο πως έχουμε κουραστεί να μιλάμε και να διαβάζουμε για την καθημερινή μας δυστοπία. Την ζούμε, τι άλλο μένει να ειπωθεί;

Στη νέα ποιητική συλλογή του *Ακραία Καιρικά Φαινόμενα* (εκδόσεις Θίνες) ξεδιπλώνεται ένα συμπάν αντιφάσεων που μοιάζει τόσο οικείο και λυτρωτικό. Προσφέρει μια τρυφερή ματιά στον άνθρωπο και την ευαλωτότητά του αλλά παράλληλα μας προσγειώνει στον κυνισμό της πραγματικότητας με περιπαικτική συχνά διάθεση, παραφράσεις και λογοπαίγνια. Δεν είμαστε τόσο σπουδαίοι, τόσο μοναδικές, τόσο ξεχωριστές – ατομικότητες. Συνυπάρχουμε πάνω στο κοινό βίωμα της ίδιας ασφυκτικής πραγματικότητας. Αφραγκία, ανασφάλεια, βία, απώλειες. Τα κοινά αισθήματα που μας διαπερνούν δεν είναι πάντα εύκολο να διατυπωθούν, μα τα αισθανόμαστε πηγαία και η τέχνη καταφέρνει να τους δίνει μορφή. Θα μπορούσαμε να πούμε πως σε αυτό συμπυκνώνεται το πολυσυζητημένο «λαϊκό». Το ειλικρινές αλλά ρευστό. Ούτε ποταπό ή ούτε αξιοθαύμαστο. Αυτό που αντανάκλα τις δικές μας κοινωνικές και πολιτισμικές μεταβολές. Ο Μήτσος με την άμεση γλώσσα, τη λιτή φόρμα και το νοιάξιμο να μιλήσει για «εμάς», το πραγματώνει αβίαστα, εκπροσωπώντας μια ποίηση άκρως πολιτική.

Κάθε ποίημα της συλλογής είναι μια επισήμανση ενάντια στη λήθη

Το βιβλίο μπορεί να διαβαστεί γραμμικά ή κατ' αντιπαράβολή του πρώτου (σε ασθενεί) και τρίτου (θα πέσει) μέρους που συναντιούνται στην πόλη (η πόλις). Στο σώμα της οποίας συγκρούεται η διάψευση των προσδοκιών, το αίσθημα αδιεξόδου, με την ακατανίκητη ανάγκη να ονειρευτούμε.

*Η εποχή είναι λήθη η
μα εγώ
είμαι ολόκληρος μια σύγκρουση
Είμαι ήδη σε τροχιά*

Το κείμενο κινείται μεταξύ παρελθόντος, παρόντος και μέλλοντος, συνομιλώντας με διαφορετικές ποιητικές γενιές, υπενθυμίζοντάς μας ότι η κλωστή της ανθρώπινης μοίρας κινείται κόντρα στο εφήμερο της ύπαρξης και του feed μας. Δεν είμαστε οι πρώτες, ούτε θα είμαστε οι τελευταίοι. Κάθε ποίημα της

συλλογής είναι μια επισήμανση ενάντια στη λήθη. Να μην ξεχάσουμε τις νεκρές μας, τους ποιητές μας, τη συλλογική μας ταυτότητα, το χρέος μας στη ζωή.

Τα ποιήματα του Δημήτρη Γκιούλου έχουν ήδη μπει στις σχολικές αίθουσες, έτσι εάν σε κάποιες μελλοντικές Πανελληνίες ζητηθεί η παράλληλη εξέταση των τριών ποιημάτων Οι Νέοι της Σιδώνας 400 (Καβάφης) – 1970 (Αναγνωστάκης) – 2023 μ.Χ. (Γκιούλος), δεν θα παραλείψουμε να πούμε πως εμείς οι –όχι και τόσο– νέοι είχαμε συνείδηση ταξική. Θα μπορούσαμε να γίνουμε το υλικό των άστρων, των αναστροφών και των θαυμάτων. Ακόμα κι αν οι πιθανότητες ήταν εναντίον μας.

Η πρόγνωση του είναι πως η πόλη θα πέσει. Χρειάζεται όμως να την παραν-αλώσουμε εμείς.

*αφιέρωση του Δημήτρη

Wu Ming, Η στρατιά των υπνοβατών από τις Εκδόσεις των Συναδέλφων

ΟΤΑΝ ΠΕΘΑΙΝΕΙ ένας ποιητής ή μια ποιήτρια, δεν συνηθίζεται να λέμε ότι «μας αφήνει πιο φτωχούς». Στην πραγματικότητα αυτός/ή που έφυγε μας έχει αφήσει πολλά, ακόμα και αν εμείς δεν έχουμε ξετυλίξει τα δώρα που μας άφησε – και μια τέτοια περίπτωση είναι η ποιήτρια Μαρία Λαϊνά, που πέθανε δύο μέρες μετά τα φετινά Χριστούγεννα. Μας άφησε εννέα ποιητικές συλλογές, όλες ολιγοσέλιδες, όλες σημαντικές. Και «πιο φτωχοί» είναι όσοι δεν έχουν διαβάσει ούτε ένα ποίημά της.

Μια αθόρυβη δημιουργική παρουσία ήταν στα ελληνικά γράμματα η Μαρία Λαϊνά. Γεννημένη το 1947 στην Πάτρα, σπούδασε στη Νομική αλλά δεν άσκησε το επάγγελμα της δικηγόρου. Έκανε μεταφράσεις και επιμέλειες βιβλίων, έγραψε θεατρικά έργα και σενάρια. Θεωρείται μια εξέχουσα μορφή της ποιητικής γενιάς του '70, μια ποιήτρια που κατέκτησε τον σεβασμό και την αναγνώριση των ομότεχών της αλλά και όσων (έστω και λίγων) αγαπούν την ποίηση. Για το έργο της έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία, όπως το Μεγάλο Κρατικό Βραβείο Γραμμάτων, το βραβείο Ιδρύματος Κώστα & Ελένης Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών κ.ά., ενώ ποιήματά της έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες. Η λιτότητα και το πολυσήμαντο είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά της ποίησής της.

Η Μαρία Λαϊνά δεν ήταν «στρατευμένη» ποιήτρια με τη στενή έννοια του όρου. Ήταν όμως στρατευμένη στην τέχνη της γραφής και στα ποιήματά της συναντάμε τον σπαραγμό και την περιπέτεια της ανθρώπινης ύπαρξης.

ΣΤΑ ΚΙΝΕΖΙΚΑ WU MING (Γου Μινγκ) σημαίνει «Ανώνυμος» και είναι το όνομα μιας κολεκτίβας συγγραφέων από την Μπολόνια. Πρόθεσή τους ήταν να γράψουν για μια Ευρώπη σε κρίση και γι' αυτό χρησιμοποιούν την περίοδο της Γαλλικής Επανάστασης, μετά την κατάληψη της Βασιλίας. Στις σελίδες του βιβλίου, σε μετάφραση Δέσποινας Ξένου, παραλαμβάνουν ιστορικά πρόσωπα (Ροβεσπιέρος, Νταντόν, Μαρά, Σαιν Ζιστ κ.ά.), καθώς και απλοί άνθρωποι του λαού. Ορδές παράξενων

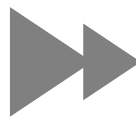
ανθρώπων γεμίζουν τους δρόμους, αινιγματικές επιγραφές εμφανίζονται στους τοίχους και μια αόρατη δύναμη καθορίζει τα πεπρωμένα. Παράλληλες ιστορίες, δοσμένες με καυστικό χιούμορ και αμεσότητα, οξυδερκείς πολιτικές παρατηρήσεις, πολλά στοιχεία για την καθημερινή ζωή στο Παρίσι και τη γαλλική επαρχία. Παρά τον όγκο του (πάνω από 800 σελίδες), το βιβλίο διαβάζεται απνευστί. Μια πετυχημένη συλλογική προσπάθεια, ένα έργο ιστορικό και ταυτόχρονα σύγχρονο.

Μάκης Γεωργιάδης

Οι φρικαλεότητες των αρπαγών με τη σφραγίδα της Φρειδερίκης αποτέλεσαν το απαραίτητο συμπλήρωμα στην πολιτική του πραγματικού παιδομαζώματος του κράτους της Δεξιάς και του ουσιαστικού εγκλεισμού δεκάδων χιλιάδων παιδιών στις περιβόητες παιδουπόλεις -εμπνεύσεως της δούκισσας του Μπράουνσβικ- και των άλλων ιδρυμάτων «κοινωνικής πρόνοιας».

Λέξεις και έννοιες όπως «Σχέδιο Μάρσαλ», «εποχές Πιουριφόνι», στρατηγός Βαν Φλιτ ή ναπάλμ στον Γράμμο φαντάζουν σε πολλά αυτιά σήμερα από εντελώς άγνωστες ως στην καλύτερη περίπτωση ανεπίκαιρες. Άλλωστε, κανένα εγχειρίδιο και κανένα εθνικό αφήγημα δεν χωράει τις μαύρες σελίδες του μετεμφυλιακού κράτους της Δεξιάς. Με την προπαγάνδα να κυριαρχεί για δεκαετίες, τεράστια εγκλήματα, με εμπνευστές το παλάτι και το αστικό πολιτικό προσωπικό που αναφερόταν απευθείας στις ΗΠΑ, έμειναν στη σκιά και στο σκοτάδι. Μια τέτοια περίπτωση είναι και οι αρπαγές και οι παράνομες υιοθεσίες ορφανών, αλλά όχι μόνο, παιδιών με προορισμό ευκατάστατες ανάδοχες οικογένειες στις ΗΠΑ. Οικογένειες κυρίως Ελληνοαμερικανών. Πτυχές αυτής της υπόθεσης, η οποία αφορά τουλάχιστον 3.500 παιδιά για την περίοδο 1948-1962, έρχονται στο φως της δημοσιότητας κυρίως την τελευταία δεκαετία. Κανείς δεν ξέρει τον ακριβή αριθμό των παιδιών τα οποία αποκόπηκαν βίαια είτε από τους συγγενείς είτε από τις ίδιες τις μητέρες τους στον βωμό της εξάλειψης των «κομμουνιστικών μiasμάτων». Διότι αυτός ήταν ο πολιτικός στόχος και μάλιστα διακηρυγμένος από την ίδια την τότε βασίλισσα. Ο παραπάνω αριθμός είναι ακόμη άγνωστο αν αποτελεί και το πραγματικό πλήθος των απαχθέντων, βίαια και εκβιαστικά αποσπασμένων παιδιών, καθώς υπάρχουν εκτιμήσεις για πολύ μεγαλύτερους αριθμούς. Οι 3.500 παράνομες υιοθεσίες προκύπτουν από την έρευνα της Φλαμανδής ελληνίστριας καθηγήτριας του Kings College του Λονδίνου Γκόντα βαν Στέεν η οποία έχει γράψει το βιβλίο-ντοκουμέντο *Ζητούνται παιδιά από την Ελλάδα. Υιοθεσίες στην Αμερική του Ψυχρού Πολέμου* (μτφρ. Αρ. Δουκάκου, εκδόσεις Ποταμός 2021), το οποίο προέκυψε μετά από κοπιαστική έρευνα έξι ολόκληρων ετών.

Θρυαλλίδα για την έρευνα της βαν Στέεν αποτέλεσε η περίπτωση των δύο θυγατέρων του στελέχους του ΚΚΕ και εκτελεσμένου μαζί με τον Νίκο Μπελογιάννη τα ξημερώματα της 30^{ης} Μαρτίου 1952, Ηλία Αργυριάδη. Ο Αργυριάδης είχε συλληφθεί τον Νοέμβριο του 1951 στη βίλα Αύρα της Γλυφάδας, σε μια μεγάλης κλίμακας επιχείρηση της αστυνομίας με στόχο τους παράνομους ασυρμάτους του ΚΚΕ. Το ίδιο βράδυ είχε συλληφθεί και ο Νίκος Καλούμενος στην Καλλιθέα. Οι δυο τους, μαζί με τον Νίκο Μπελογιάννη και τον Δημήτρη Μπάτση,

Μια από τις σχετικά άγνωστες -και σίγουρα από τις πλέον μαύρες- σελίδες της ιστορίας του μετεμφυλιακού ελληνικού κράτους αποτελούν οι αρπαγές και οι παράνομες υιοθεσίες παιδιών από την καθημαγμένη χώρα. Ένα πολυπλόκαμο

δίκτυο, με την ενεργή δράση και την απόλυτη ανάμιξη των Ανακτόρων, το οποίο στο πλαίσιο της «εθνικής αναμόρφωσης» και της αποστείρωσης της κοινωνίας από κάθε κομμουνιστικό ιδανικό έστειλε παιδιά προς υιοθεσία σε ανάδοχες οικογένειες στις ΗΠΑ.

Μετεμφυλιακό κράτος και παράνομες υιοθεσίες: Ζωές στη σκιά του ψυχρού πολέμου

θα καταδικαστούν για κατασκοπία και θα εκτελεστούν σχεδόν κατ' εντολή των ΗΠΑ, των οποίων πρέσβης στην Αθήνα ήταν ο Πιουριφόνι. Λίγες ημέρες μετά τη σύλληψη του Αργυριάδη, η δεύτερη σύζυγός του Κατερίνα Δάλα θα αυτοκτονήσει μπροστά στα τρία κορίτσια της. Η χωροφυλακή και οι υπηρεσίες πρόνοιας θα αρπάξουν τα δυο μικρότερα παιδιά, την Ιωάννα και την Ολυμπία, ηλικίας τότε έξι και δύο ετών αντίστοιχα, οι οποίες θα καταλήξουν σε εύπορη οικογένεια Ελληνοαμερικανών στη Μασαχουσέτη το 1955.

Το ζήτημα είναι πως η αρχική ιδέα της αρπαγής παιδιών σκοτωμένων στα πεδία των μαχών, εκτελεσμένων ή ακόμη και εξοριστων κομμουνιστών και η αποστολή τους στις ΗΠΑ με σκοπό την «πάταξη του κομμουνισμού» δεν έμεινε αποκλειστικά στα παιδιά θύματα της κρατικής βαναυσότητας. Η ζήτηση από άτεκνες οικογένειες των ΗΠΑ για μωρά αποκλειστικά λευκά και υγιή δημιούργησε μια νέα επιχειρηματική ιδέα. Και αν τη φύλαξη των θυγατέρων του Αργυριάδη μέχρι την άφιξή τους στις ΗΠΑ είχαν αναλάβει οι μυστικές υπηρεσίες της Αμερικής, στα κυκλώματα παράνομων υιοθεσιών των επόμενων χρόνων ενεπλάκησαν σχεδόν όλοι οι φορείς που θα μπορούσαν να εμπλακούν, από το ΠΙΚΠΑ και το βρεφοκομείο «Η Μητέρα» μέχρι τις «φιλανθρωπικές οργανώσεις» αλληλεγγύης και πρόνοιας, όπως η ΑΧΕΠΑ, της οποίας οι δικηγόροι άρχισαν να δραστηριοποιούνται σε υιοθεσίες ορφανών ή εγκαταλειμμένων παιδιών ανύπαντρων ή εξαιρετικά φτωχών γυναικών, οι οποίες ήταν αδύνατο να αντέξουν τον κοινωνικό στιγματισμό και τη βαναυσότητα τόσο του κράτους όσο και των ίδιων των συντηρητικών οικογενειών και κατ' επέκταση των κοινωνιών της

υπαίθρου. Υπολογίζεται, δε, πως στο τέλος του πολέμου, τα ορφανά παιδιά ξεπερνούσαν τις 340.000 ενώ ο Εμφύλιος επιδείνωσε την κατάσταση. Στα τέλη του 1949, περίπου το 1/8 των παιδιών στην Ελλάδα ήταν ορφανά από τον έναν ή και τους δύο γονείς.

Στο παρασκήνιο και στο σκοτάδι της προπαγάνδας περί παιδομαζώματος που διέπρατταν οι κομμουνιστές, στήθηκαν τα θεμέλια των παιδουπόλεων και των κυκλωμάτων υιοθεσιών. Κανείς φυσικά δεν έμπαινε στον κόπο να εξηγήσει ότι στα βουνά της Μακεδονίας η αμερικανική αεροπορία δοκίμαζε τις βόμβες ναπάλμ οι οποίες αργότερα θα γίνονταν πασίγνωστες με τον Πόλεμο του Βιετνάμ. Στις εκχερσωμένες από τον Εθνικό Στρατό και τους Αμερικανούς ορεινές και ημιορεινές περιοχές, ακολουθούν σαν σκούπα οι «προνοιακές υπηρεσίες» με τη βασιλική καθοδήγηση και συγκεντρώνουν προς «αναμόρφωσιν» και «εθνικήν διαπαιδαγώγησιν» χιλιάδες παιδιά, θύματα του ίδιου του κράτους. Δημιουργήθηκαν συνολικά 53 παιδουπόλεις και εκτιμάται πως πάνω από 35.000 παιδιά ηλικίας 4-16 ετών εγκλείστηκαν, υπό άθλιες συνθήκες, σε αυτές. Ένα ποσοστό από τα μικρότερα παιδιά και από άλλα μικρότερα βρέφη κατέληξαν να γίνουν εμπόρευμα έναντι 500 έως 3.500 δολαρίων που πλήρωναν οι ανάδοχες οικογένειες για κάθε υιοθετούμενο παιδί. Τα υπόλοιπα παιδιά και οι λίγο μεγαλύτεροι έφηβοι αποτέλεσαν ένα πάμφθινο εργατικό δυναμικό για τους βιομηχάνους της εποχής, καθώς χιλιάδες κορίτσια και αγόρια δούλευαν στην κλωστοϋφαντουργία και την καπνοβιομηχανία που τότε ανθούσαν και η εργασία τους μετέτρεπε όλα εκείνα τα «ευαγή ιδρύματα» σε κερδοφόρες επιχειρήσεις. Για εκπαίδευση και διττοβάθμια ούτε λόγος να γίνεται. Μερικές εκατοντάδες, κυρίως κορίτσια, κατάφεραν τότε να τελειώσουν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Κράτος, Εκκλησία, προνοιακές δομές και φιλανθρωπικές οργανώσεις υπήρξαν συνένοχοι στα εγκλήματα. Φυσικά, εξαίρεση δεν αποτέλεσαν οι δικαστές, καθώς τα πρωτοδικεία εξέδιδαν αυυστόλως πράξεις υιοθεσίας βασισμένων είτε σε πλαστογραφημένα έγγραφα είτε σε βίαια αποσπασμένες συναινέσεις από ανύπαντρες ή πάμπτωχες χήρες γυναίκες. Παρά το γεγονός ότι τα σκάνδαλα των υιοθεσιών με πρώτο το κύκλωμα του προέδρου της ΑΧΕΠΑ και δικαστή της Νέας Υόρκης Στίβεν Σκόπας και του ορφανοτροφείου «Ο Άγιος Στυλιανός» της Θεσσαλονίκης ήταν γνωστά ήδη από το 1959 και το 1962 αντίστοιχα, επικράτησε η συγκάλυψη, η λήθη και η ένοχη σιωπή. Στις σκοτεινές πτυχές της ιστορίας είναι πολλοί οι σκελετοί στη ντουλάπα, τους οποίους καλά έχουν καταχωνιάσει τα κατεστημένα και οι εξορίες του ελληνικού κράτους. Η ιστορική έρευνα έχει πολλά να αποκαλύψει ακόμη και το σίγουρο είναι πως η μνήμη και το δίκιο στο τέλος θα νικήσουν τη λήθη.

3.500 παράνομες υιοθεσίες στις ΗΠΑ, δεκάδες χιλιάδες παιδιά σε ιδρύματα

ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

► Ο «εχθρός» και ο «φίλος» της Ελλάδας

Ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε και ο Ζακ Ντελόρ υπήρξαν αναμφίβολα emblematicές προσωπικότητες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία και άφησαν τη σφραγίδα τους. Πέρα από τις... σαχλαμάρες που λέγονται και γράφονται περί του «εχθρού» και του «φίλου» της Ελλάδας, επιχειρώντας να αποτιμήσουν την πορεία τους κοντόφθαλμα και με εθνοκεντρικά κριτήρια, αυτό που έχει σημασία είναι το στίγμα που άφησαν στο πολιτικό-οικονομικό οικοδόμημα του ευρωπαϊκού καπιταλισμού, το οποίο αμφότεροι υπηρέτησαν στρατηγικά, συνειδητά και πιστά. Με άλλα λόγια, η τακτική την οποία εξέφρασε και εφάρμοσε καθένας από τους δύο στη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία που έδρασε –πρώτα ο Ντελόρ και στη συνέχεια ο Σόιμπλε– έτσι ώστε κανείς να βλέπει το δάσος και όχι το δέντρο. Οι δυο τους που έφυγαν από τη ζωή την ίδια μέρα, σε ένα από αυτά τα περίεργα παιχνίδια της ιστορίας.

Το 2023 ήταν το θερμότερο έτος που έχει καταγραφεί στην ιστορία, με τη μέση θερμοκρασία στην επιφάνεια του πλανήτη να είναι κατά 1,46 βαθμούς υψηλότερη από την αντίστοιχη της προβιομηχανικής περιόδου. ο στόχος της αύξησης κατά 1,5 βαθμό έχει ακυρωθεί στην πράξη, ενώ και το όριο των 2 βαθμών μοιάζει ανέφικτο. Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός στο μεγαλείο του...

► Ο Ντελόρ στο φόντο του θριάμβου

Ο Ντελόρ κυριάρχησε σε μια εποχή συγκλονιστικών αλλαγών στην Ευρώπη. Ως πρόεδρος της Κομισιόν την περίοδο 1985-95, βίωσε από την πρώτη γραμμή το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και την πτώση του Τείχους του Βερολίνου. Σε αυτό το φόντο, οργάνωσε και υλοποίησε μεθοδικά το επόμενο μεγάλο βήμα στην πορεία της καπιταλιστικής ολοκλήρωσης, με την εμφάνιση του ευρώ, τους όρους που το συνόδευαν και

τη δημιουργία της ΕΚΤ, καθώς και με τη μετονομασία της ΕΟΚ σε ΕΕ – όλα όσα αποτυπώθηκαν στη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992. Το μοντέλο του βασίστηκε σε δύο πυλώνες: Αφενός, τη δημοσιονομική και νομισματική σταθερότητα και πειθαρχία σε μια εποχή φαινομενικής ευημερίας και ευδαιμονίας από τον θρίαμβο του καπιταλισμού και, αφετέρου, τη διασφάλιση των αναγκών ισορροπιών ανάμεσα σε ισχυρούς και αδύναμους, ώστε να μην απειληθεί ολόκληρο το οικοδόμημα.

► Ο Σόιμπλε την περίοδο των κρίσεων

Ο Σόιμπλε είδε τη δική του στιγμή να έρχεται όταν τη θριαμβολογία διαδέχθηκε το σοκ των κρίσεων. Έχοντας χάσει τη μάχη για την ηγεσία των Χριστιανοδημοκρατών –και της Γερμανίας– από την Άγκελα Μέρκελ και καθηλωμένος σε αναπηρικό καροτσάκι μετά τη δολοφονική επίθεση σε βάρος του το 1990 (ο ίδιος παραδεχόταν κυνικά ότι ποτέ οι Γερμανοί δεν θα δεχτούν ως ηγέτη τους ένα σακάτη), βρέθηκε επι-

κεφαλής του υπουργείου Οικονομικών και αφεντικό του Eurogroup την «καυτή» περίοδο 2009-17. Από αυτές τις θέσεις, επέβαλε μια πολιτική που εκείνη τη στιγμή ήταν αναγκαία όχι μόνο για το γερμανικό αλλά συνολικά για το ευρωπαϊκό κεφάλαιο και το πολιτικό προσωπικό του, αδιαφορώντας για το κόστος. Επίσης, στην κρίση του προσφυγικού το 2015-16 υπερασπίστηκε μια γραμμή που είχε εφαρμόσει και ως υπουργός Εσωτερικών, ενώ σήμερα κυριαρχεί στην ΕΕ.

Κόσμος γνάποδα

του Γιώργου Μιχαηλίδη

Τα μηνύματα από την αύξηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών

Κατά 23% έχουν αυξηθεί οι χρήστες ναρκωτικών ουσιών και κατά 45% όσοι και όσες υποφέρουν από διαταραχές που έχουν σχέση με τη χρήση τους, σε σύγκριση με την προηγούμενη δεκαετία. Συγκεκριμένα, σε 300 εκατομμύρια υπολογίζονται οι χρήστες ναρκωτικών παγκοσμίως, ενώ εκτιμάται πως τα 40 εκατομμύρια είναι εθισμένοι/ες – αριθμοί που προφανώς υπολείπονται της πραγματικότητας, καθώς βασίζονται μόνο στα επίσημα στοιχεία. Ακόμα κι έτσι, πρόκειται για τα υψηλότερα ποσοστά που έχουν καταγραφεί ποτέ.

Τα παραπάνω ευρήματα περιλαμβάνονται στην τελευταία έκθεση του ΟΗΕ, η οποία βασίζεται στην επεξεργασία στοιχείων του 2021. Η εικόνα που δίνει η έκθεση παρουσιάζει διαφοροποιήσεις σε σχέση με το παρελθόν, καθώς αυξάνεται σημαντικά το μερίδιο των συνθετικών ναρκωτικών, τα οποία λόγω της ευκολίας παραγωγής έχουν χαμηλό κόστος, ενώ μπορούν να παραχθούν σε αυτοσχέδια εργα-

στήρια, καθιστώντας την εξάπλωσή τους μεγαλύτερη άρα και τον εντοπισμό τους δυσκολότερο. Μάλιστα, η σημαντική αύξηση των θανάτων σε ΗΠΑ και Καναδά ως αποτέλεσμα υπερβολικής χρήσης οπιοειδών συνδέεται με την εξάπλωση των συνθετικών ναρκωτικών. Ένα άλλο σημαντικό εύρημα της έκθεσης είναι η τάση εξισορρόπησης μεταξύ ανδρών-γυναικών όσον αφορά τη χρήση, με το μερίδιο των γυναικών να αυξάνεται σταθερά. Ραγδαία αύξηση παρουσιάζει και η παραγωγή κοκαΐνης, η οποία βρίσκεται σε άνοδο για έβδομη χρονιά ενώ πλέον εξαπλώνεται ταχύτατα στην Αφρική και τη νοτιοανατολική Ασία όπου μέχρι πρότινος η χρήση της ήταν πολύ περιορισμένη.

Όσον αφορά τα οπιοειδή και βασικά την ηρωίνη, η σκληρή πολιτική των Ταλιμπάν έριξε το Αφγανιστάν στη δεύτερη θέση των χωρών-παραγωγών, με την πρώτη να καταλαμβάνεται πλέον από τη Μιανμάρ,

η χούντα της οποίας δηλώνει «ανήμπορη» να περιορίσει την παραγωγή. Ο τζίρος από την τελευταία φέρεται να ισοδυναμεί με το 2-4% του ΑΕΠ της χώρας. Η άνοδος της Μιανμάρ δεν πρέπει να θεωρηθεί τυχαία, η έκθεση του ΟΗΕ υπογραμμίζει τη σύνδεση των ένοπλων συγκρούσεων και των πολέμων με την άνθιση της παραγωγής και του εμπορίου ναρκωτικών. Ως εκ τούτου, η Αϊτή και οι χώρες του Σαχέλ έχουν βιώσει αντίστοιχη άνθιση στους συγκεκριμένους τομείς.

Το εμπόριο ναρκωτικών συνεχίζει να φέρνει περισσότερα παράνομα κέρδη από το σύνολο των εγκληματικών δραστηριοτήτων στον κόσμο, τα οποία υπολογίζονται σε περίπου 400 δισ. δολάρια. Δεν είναι παράδοξο ότι ενώ την τελευταία δεκαετία η επένδυση των κρατών στην «ασφάλεια» εκτινάσσεται, τα ναρκωτικά γίνονται ευκολότερα διαθέσιμα ενώ το εμπόριο ανθεί κι εξαπλώνεται;